

09/176/2025

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének

Társadalmi Ügyek Bizottsága

Előterjesztő szervezeti egység: Társadalompolitikai Ügyosztály, Humán Szolgáltatások Irodája

118...sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

a Társadalmi Ügyek Bizottság 2025. szeptember 22-i ülésére

Tárgy: **Javaslat a Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programjának jóváhagyására**

Előterjesztő: Dr. Udvarhelyi Éva Tessza alpolgármester

Készítette: Karakasné Képiró Ágnes ügyintéző, Humán Szolgáltatások Irodája

A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Melléklet: Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programja

Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal

Érkezési dátum: 2025. SZEPT 17.	Szám: 02/243-9/2025.
Melléklet:	Ügyintéző: PA
	Előzmény: EA

Tisztelt Társadalmi Ügyek Bizottság!**I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése**

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) fenntartásában működő Józsefvárosi Óvodák (a továbbiakban: JÓK) igazgatója megküldte javaslatát a **Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programjának** módosítására a jogszabályi változások, a Képviselő-testület 169/2025. (VI. 26.) számú határozatával elfogadott Józsefvárosi Önkormányzat Állatvédelmi koncepció és az óvodák arculatában történt változások miatt az alábbiak szerint:

Oldalszám	Módosítás / Új elem
4-5. oldal	jogszabályi kiegészítések, módosítások
6-7. oldal	változott az engedélyezett létszám 2025. március 1. napjával 244 főről 247 főre, így 3 fő módosításra került a Pedagógiai Programban: gyógypedagógus (4+1 fő), logopédus (1+1 fő), pszichológus (2+1 fő).
10-11. oldal	Új munkaközösségek: Vezetői, MAMI (magyar, mint idegen nyelv), MOZGITÍV, ZÖLD, Angol, Esélyegyenlőségi. Új szakmai munkacsoportok: Innovációs, Fejlesztő-tehetségfejlesztő, Gyermekvédelmi.
26-27. oldal	Tanköteles kor előtti évben kötelező 45 perc iskola-előkészítő foglalkozást vezetni az óvodáknak (csoporton belül, külön térben, egyben vagy bontva). Az iskolára felkészítő foglalkozások beépülnek a napirendbe és a hetirendbe.
81. oldal	A gyermeki fejlődés nyomon követésének dokumentálása: oviKréta rendszerben. A fejlődés nyomon követése, diagnosztikus mérés felhasználásával (DIFER rövid mérőcsomag). Egyéni fejlesztési tervek készítése.

ÉRKEZETT

2025. SZEPT 17. 16:30

Oldalszám	Módosítás / Új elem
88. oldal	Iskolára felkészítő foglalkozások rendje illeszkedik a napi- és hetirendhez. Az intézmény elnyerte az Akkreditált kiváló Tehetségpont címet.
93. oldal	Új szakmai repertoár beépítése a PP-be. Állatvédelem pedagógia: minden tagóvodában állatvédelmi szemléletformáló programok, évenként frissülő szakmai anyag.
94. oldal	Továbbképzési rendszer: 5 éves ciklus, 60 órás kötelező és 60 órás választható képzés. 1 éves továbbképzési terv.
101. oldal	Bevezetésre került egy újabb tagóvodába a Hans Hase program.
102. oldal	Módszertani elemek beemelése: projektpedagógia, szenzomotoros fejlesztés, drámapedagógia, hagyományörzés. Tehetségműhelyek: Ritmusvarázs, Nyitva van az aranykapu.
104. oldal	Állatbarát bázisintézmény. Kiemelt terület: állatvédelem, felelős állattartás.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése alapján a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A döntés célja, hogy a JÓK - jogszabályokkal és intézményi dokumentumokkal összhangban elkészített, - Pedagógiai Programja jóváhagyásra kerüljön.

II. A döntés pénzügyi hatása

A döntés pénzügyi fedezetet nem igényel.

III. Jogszabályi környezet

41. A Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2024. (X.10.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 6. melléklet 3. pont 3.3.2. alpontja szerint a Képviselő-testület által átruházott hatáskörben a Társadalmi Ügyek Bizottság dönt a köznevelési intézmény továbbképzési programjának, beiskolázási tervének, éves munkatervének, pedagógiai programjának, házirendjének, szervezeti és működési szabályzatának, valamint a működéssel kapcsolatos egyéb dokumentumának jóváhagyásáról, módosításáról, felvételi körzetéről, a beiratkozásról, az indítható óvodai csoportok számáról, a maximális csoportlétszámtól való eltérés engedélyezéséről, az éves beszámoló elfogadásáról, téli és nyári nyitvatartásáról.

Az Nkt. 4. § 9. pontja alapján fenntartó az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a köznevelési feladat ellátására való jogosultságot megszerezte, vagy azzal rendelkezik, és a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik. Az Nkt. 2.§ (4) bekezdése alapján óvodát települési önkormányzat is alapíthat és fenntarthat.

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 83. § (2) bekezdés g) pontja rendelkezik arról, hogy a fenntartó jóváhagyja a köznevelési intézmény pedagógiai programját.

 2

Az Nkt. 85. § (1a) bekezdése szerint a fenntartó a köznevelési intézmény pedagógiai programjának, éves munkatervének, valamint SZMSZ-ének jóváhagyásáról az igazgató általi felterjesztést követő harminc napon belül dönt.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 60. § és 46. § (1) bekezdése, alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni. A határozat elfogadásához az SZMSZ 33. § (1) bekezdése és 46. §-a alapján egyszerű többség szükséges.

Kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

**Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
Társadalmi Ügyek Bizottsága
...../2025. (.....) számú határozata**

a Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programjának jóváhagyásáról

A Társadalmi Ügyek Bizottság úgy dönt, hogy

1. jóváhagyja a Józsefvárosi Óvodák új Pedagógiai Programját az előterjesztés mellékletében foglalt tartalom szerint, mely 2025. október 1. napjától lép hatályba,
2. felkéri a polgármestert a határozat 1. pontjában meghatározott dokumentum aláírására.

Felelős: polgármester

Határidő: 1. pont esetében: 2025. szeptember 22., 2. pont esetében szeptember 29.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Társadalompolitikai Ügyosztály, Humán Szolgáltatások Irodája

Budapest, 2025. szeptember 17.

Dr. Udvarhelyi Éva Tessza
alpolgármester

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: TÁRSADALOMPOLITIKAI ÜGYOSZTÁLY HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK IRODÁJA

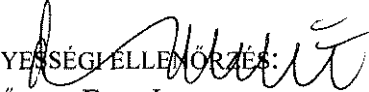
KÉSZÍTETTE: KARAKASNÉ KÉPIRÓ ÁGNES TANÜGYIGAZGATÁSI ÜGYINTÉZŐ

PÉNZÜGYI FEDEZET IGAZOLÁSA: PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DR. BOJSZA KRISZTINA
ALJEGYZŐ

TÖRVÉNYESSÉGI ELLENŐRZÉS:
DR. TÖRŐCSIK EDIT JULIANNA
JEGYZŐ

JÓVÁHAGYTA:
HERMANN GYÖRGY
A TÁRSADALMI ÜGYEK BIZOTTSÁG ELNÖKE

 3

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

@ info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programja

/JÓK PP/

A dokumentum érvénybelépésének (hatályba lépésének) időpontja: 2025. október 01.

Véleményezte: a Józsefvárosi Óvodák nevelőtestülete

Készítette: Kocsisné Juhász Éva, igazgató

Jóváhagyta: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat (fenntartó)

1

1.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

☎ +36 (1) 210-0086

🌐 08egyesitettovoda.hu

@ info@jok-ovi.hu

🏠 1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Tartalomjegyzék

Tartalom

Bevezetés.....	4
I. Fejezet.....	6
1. A Józsefvárosi Óvodák paraméterei:.....	6
2. Az intézmény szervezeti felépítése.....	8
3. Az intézmény bemutatása	8
II. Fejezet.....	11
1. Óvodakép.....	11
2. Gyermekekép.....	15
3. Óvodapedagógus képünk.....	15
4. Az óvodai nevelés, fejlesztés rendszere.....	18
4.1. Nevelési alapelveink	18
4.2. Nevelési feladataink.....	25
4.3. A gyermeki tevékenység formái.....	31
4.4. Az óvodai nevelés általános feladatai.....	39
4.5. Az óvodai élet tevékenységformái.....	58
4.6. Kapcsolatok más rendszerekkel.....	77
4.7. A pedagógiai program dokumentációja.....	79
III. Fejezet.....	82
1. Sajátos alapfeladatok, egyéb szolgáltatások	82
2. Gyermekvédelem az óvodában	82
3. Felzárkóztatás a részképességekben lemaradt gyermekek számára.....	84
4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrált nevelése.....	85
5. Tehetiséggondozás	87
6. Logopédiai foglalkozás.....	89
7. A roma gyerekekkel kapcsolatos nevelési feladatok	89
8. Esélyegyenlőség biztosítása	90
9. „Befogadó óvodák a roma minőségi oktatásért” című projekt	91
10. Állatvédelem pedagógia	91

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

11. A pedagógiai kompetenciák, indikátorok	91
12. Az óvoda továbbképzési rendszere	92
Irodalomjegyzék:.....	93
Legitimációs záradék.....	95
● 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről.....	95
1. melléklet: Az intézmények pedagógiai munkájának sajátosságai	9798
2. melléklet: Eszközjegyzék.....	102103

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Bevezetés

A pedagógiai program (JÓK PP) az egyesített óvoda pedagógiai munkájának szabályzata, szakmai dokumentuma. Elfogadása után a benne foglaltak kötelező érvényűek valamennyi pedagógusra, és a pedagógiai munkát segítő közalkalmazottakra.

A pedagógiai program az intézmény által kidolgozott és elfogadott szabályzatok és dokumentációk hierarchiájának élén áll, jogszerűségi kritérium, hogy a többi intézményi dokumentummal koegzisztens¹ legyen, és a fenntartó által kiadott Alapító okirattal megegyezzen.

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. (hatályos 2023. IX. 01.) A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 1. § (1) bekezdése szerint A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságainak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás. Mindezt államilag garantáltan, anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

Nkt. 4.§ (13) **Az óvoda kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorú fejlesztés,** továbbá a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

A köznevelés középpontjában a gyermek, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

A JÓK PP törvényi háttere:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- többször módosított 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII. 17.), Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól

¹ Együttes létezés (térben és időben)

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

• Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- **26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról**
- **419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről**

A JÓK PP tartalmazza (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján):

- a) az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit,
- b) azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- d) a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- e) a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- g) az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- h) a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- i) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

A **kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő**, SNI, és BTM-es gyermekek óvodai nevelése esetén az óvoda pedagógiai programja a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységet, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza, figyelemmel a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve kiadásáról szóló jogszabályban foglaltakra.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kulcsszavai:

- hátránycsökkentés, esélyteremtés, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek,
- előítéletmentesség, családi nevelés elsődlegessége, erkölcsi nevelés, értékorientált közösségi nevelés,
- a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés,
- a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi,
- népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés,
- törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására,
- funkcióteljesítés közben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés feltételei,
- nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény a gyermek,
- a környezettudatos magatartás megalapozása, - annak elfogadása, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól stb.

A Józsefvárosi Óvodák és tagóvodái részére is meghatározóak a fenti fogalmak, feladatunk ezek kialakítása, megvalósítása.

[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A józsefvárosi óvodákat igénybe vevő családok számára is fontos, hogy gyermekeik biztonságban legyenek, szeressenek az adott óvodába járni, mindeközben a lehető legnagyobb gondoskodásban, odafigyelésben részesüljenek.

Ennek érdekében a Pedagógiai Programunk (JÓK PP) irányt mutat a kerület valamennyi óvodapedagógusának, nevelőjének. Szándékunk, hogy minden gyermek „egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.”, szem előtt tartva „a gyermek mindenekfelett álló érdekeit”. Mindezt széleskörű pedagógiai felkészültséggel igyekszünk biztosítani.

Intézményeink nevelőközössége szélsőségektől mentes pedagógiai nézeteikkel, helyes értékrendjükkel, és előnyös különözöségük megtartásával színesítik Józsefváros óvodaképét, amelyben a nevelés minden résztvevője fontos és megbecsült.

I. Fejezet

Az óvoda a köznevelési rendszer első láncszeme. A köznevelés egészét a tudás fejlesztése, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.

1. A Józsefvárosi Óvodák paraméterei:

1. Alapadatok

Az óvoda neve: Józsefvárosi Óvodák

Az óvoda címe: 1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

telefonszáma: 06-1-210-0086

e-mail cím: info@jok-ovi.hu

honlap címe: www.08egyesitettovoda.hu

OM azonosítója: 034388

Az óvoda fenntartójának neve: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat)

Az óvoda fenntartójának címe: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal 1082 Budapest, Baross u. 63-67.

Az igazgató neve: Kocsisné Juhász Éva

Alapító okirat szám: 160/2023

Tagintézmények száma: székhely+ 10 tagóvoda

Óvodai csoportok száma: 51

Felvehető maximális gyermeklétszám: székhely+tagintézmény összesen: 1215

Törzskönyvi azonosító szám: 832540

Pedagógus: 137 fő ebből - igazgató 1 fő,

- igazgatóhelyettes: 3 fő (melyből 1 tagintézmény-igazgató is) kötött munkaidő: 12 óra / hét
- tagintézmény-igazgató: 4 fő, kötött munkaidő: 14 óra / hét / 5-6 csoport
- tagintézmény-igazgató: 7 fő, kötött munkaidő: 15 óra / hét / 3-4 csoport
- óvodapedagógus: 102 fő, kötött munkaidő: 32 óra / hét
- fejlesztő pedagógus 11 fő, kötött munkaidő: 32 óra / hét

6
Kocsisné Juhász Éva
9

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- gyógypedagógus 5 fő, kötött munkaidő: 24 óra / hét
- logopédus 2 fő, kötött munkaidő: 24 óra / hét
- pszichológus 3 fő, kötött munkaidő: 24 óra / hét

NOKS²: pedagógiai asszisztens: 24 fő óraszám: 35 óra / hét
gyógypedagógiai asszisztens: 3 fő óraszám: 35 / óra / hét

dajka: 60,5 fő óraszám: 40 óra / hét

óvodatitkár: 7,5 fő óraszám: 40 óra / hét

NOS³: titkárság (JÓK): 6 fő óraszám: 40 óra / hét

általános munkás: 9 fő óraszám: 40 óra / hét

Összes engedélyezett létszám: 247 fő

Munkájukat valamennyien a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.), a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.), a 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról ezek végrehajtási rendeletei, valamint az intézmény SZMSZ-e, Házi rendje, JÓK PP-je, és Munkaterve alapján, valamint a személyre szóló munkaköri leírásuk szerint látják el.

² Nevelést-oktatást közvetlenül segítők

³ Nevelést-oktatást segítők

7
10

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

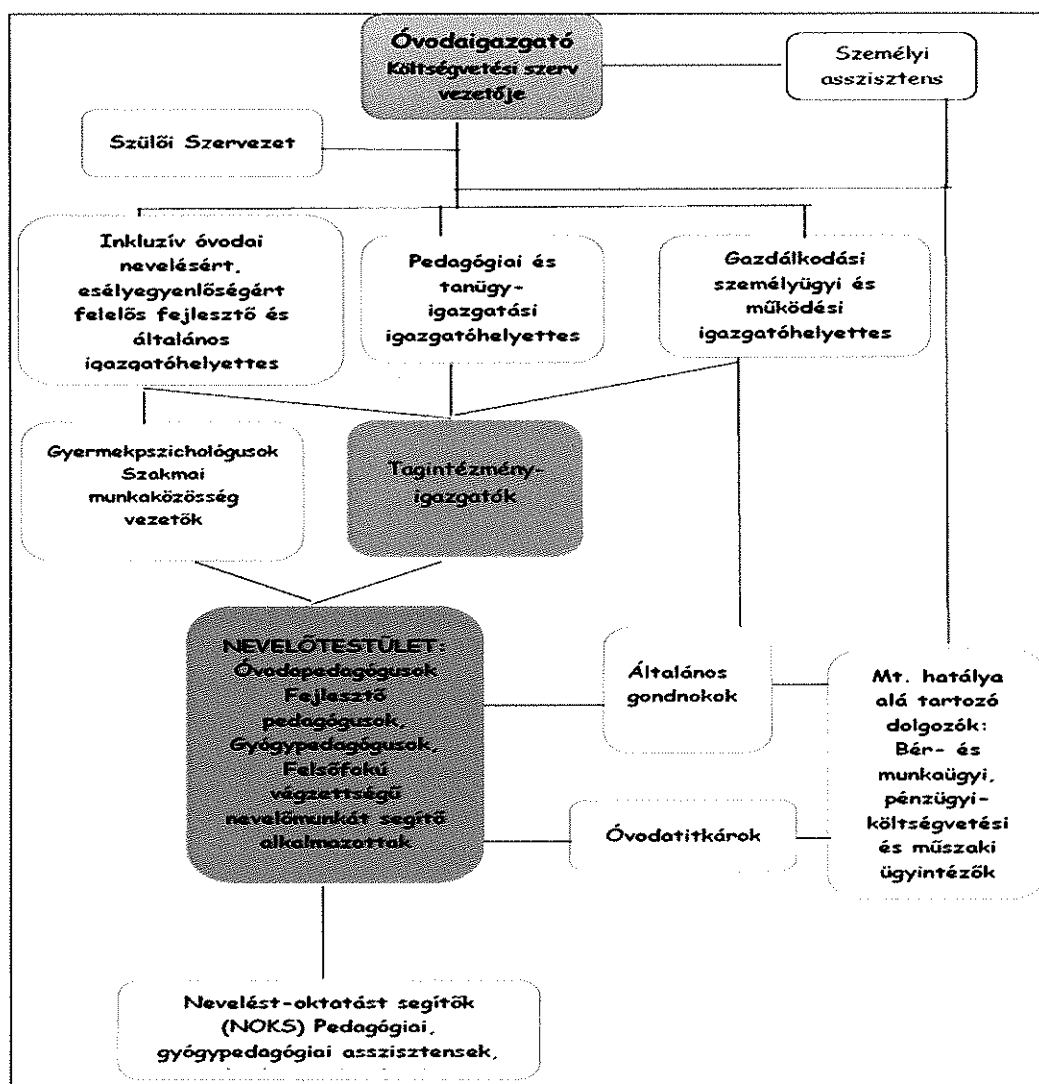
08Segyisítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

2. Az intézmény szervezeti felépítése

3. Az intézmény bemutatása

Az Önkormányzat fenntartásában működő *Józsefvárosi Óvodák*, mint *székhelyóvoda* és a *10 tagóvodája*, a jelenlegi szervezeti struktúrában **2023. 08. 01. -től** működik. Ebben a felállásban az intézmények magas színvonalú, hatékony és törvényes működését az óvodaigazgatóság koordinálja, biztosítva ezzel a Józsefváros területén élő családok óvodáskorú gyermekeinek intézményes ellátását. Pedagógiai programunk is hangsúlyozza azokat az értékeket, amelyek eddig is jellemezték a tagóvodák nevelő-oktató munkáját. Továbbra is lehetőséget adva az adott nevelőtestületnek a helyi hagyományok, értékes különbségek, sajátosságok megvalósítását, alkalmazását.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Az 1.sz melléklet részletesen taglalja a tagóvodák arculatjait.

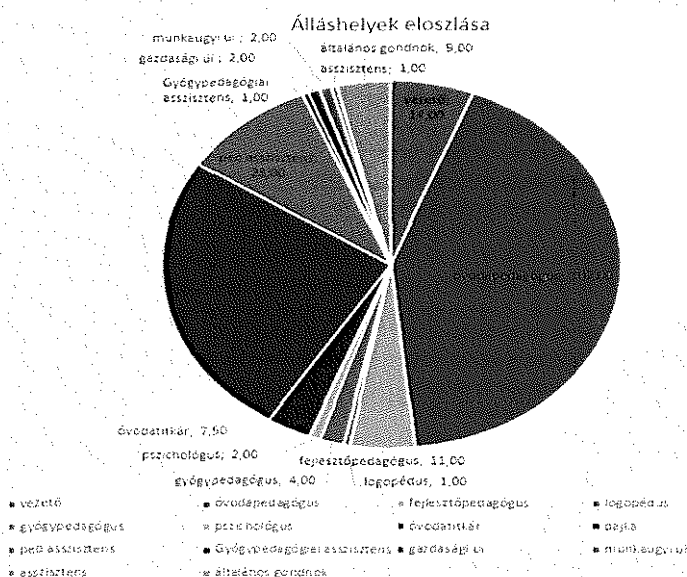
3.1. Személyi feltételei

Az egyesített óvoda létszáma a működtetett csoportok számának függvényében⁴, a törvényi előírásnak megfelelően alakul.

Az Önkormányzat önként vállalt feladatként finanszírozza a fejlesztőpedagógusokat, a gyógypedagógusokat, a logopédust, a pszichológust, gyógypedagógiai asszisztens és a tagóvodákban dolgozó óvodatitkárokat. Továbbá a 24 óra kötött munkaidejét lecsökkentette a tagintézmény-igazgatónak 14/15 órára.

Munkájukat valamennyien a hatályos Mt⁵., Kjt., az Nkt., ezek végrehajtási utasításai, valamint az intézmény SZMSZ-e, Házirendje, JÓK PP-je, és Munkaterve alapján, valamint a személyre szóló munkaköri leírásuk szerint látják el.

Az egyesített óvodában alkalmazható munkakörök:

1. Igazgató

Az önálló intézményként működő **köznevelési intézmény** élén igazgató áll, feladatait a törvények által előírt szabályok, illetve a fenntartó által készített munkaköri leírás alapján végzi.

A költségvetési szerv vezetője egyszemélyi felelőse az egyesített óvoda, és tagóvodái szakszerű, törvényes, és gazdaságos működéséért. Dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

Az igazgatóság tagjai, a **három** igazgatóhelyettes, munkamegosztás alapján segíti a munkáját. Munkaideje felhasználását és beosztását, maga jogosult meghatározni. **Nkt. 69. § (5)**

⁴ Egy csoporthoz 2 óvodapedagógus, 1 dajka, három csoportonként 1 pedagógiai asszisztens tartozik.

⁵ Mt. – Munka törvénykönyve, Kjt. – Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény, Nkt. – Nemzeti köznevelési törvény, SZMSZ – Szervezeti és Működési Szabályzat, JÓK PP – Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programja

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

2. Vezetőség

Igazgató + igazgatóhelyettesek (3) + tagintézmény-igazgatók (10)

Az intézmény vezetősége, mint testület, konzultatív, véleményező és javaslattevő joggal rendelkezik. Az óvoda vezetősége együttműködik az óvodánkenti nevelőtestületekkel, és a szülői szervezetekkel, illetve azok delegáltjaival.

Az igazgatóság, illetve a vezetőség adminisztratív munkáját (titkárság) az alábbi munkakörben dolgozók segítik:

- óvodatitkárok (7,5), - bér- és munkaügyi ügyintéző (2), - pénzügyi- költségvetési ügyintéző (2), műszaki ügyintéző (1)

Az ügyviteli munka feladatai folyamatosan megoszlanak az igazgató, a helyettesek, és a tagintézmény-igazgatók, valamint az óvodatitkárok között, személyre szóló munkaköri leírások alapján. A 137 fős nevelőtestület összefogása, összehívása, akár egy értekezletre, komoly gondot jelentene. Ezért szakmai munkájuk közvetlen irányítója a tagintézmény-igazgató. Ez garanciát ad arra nézve is, hogy **megmaradjon az óvodák családias légköre, egyéni arculata és pedagógiai szemlélete, módszertani szabadsága, innovatív kezdeményezéseik lehetősége, szakmai kapcsolataik önálló építése és ápolása.**

3. Alkalmazotti közösség

A JÓK köznevelésben foglalkoztatottak engedélyezett létszáma jelenleg: 247 fő, ebből

- a nevelőtestület tagja⁶ 137 fő, - NOKS-os 95 fő, - NOS-os 15 fő

3.1. Az **óvodapedagógus** a nevelőmunkánk kulcsszereplője, akinek személyisége meghatározó a gyermekek szempontjából. Jelenléte fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok alapvetően szakmailag jól képzettek, a szülői elégedettség velük szemben igen jó. A kollégák több éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek. Az ELTE TANÍTÓ- ÉS ÓVÓKÉPZŐ KAR gyakorlatvezető óvónőjeként, különböző időpontokban, tagóvodáinkban többen is eredményesen működnek közre.

- Nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodaként az óvodapedagógusaink és a fejlesztőpedagógusok, feladatukat ellátva, évek óta megvalósítják a nemzetiségi, etnikai óvodai nevelés célkitűzéseit is.
- Együttműködnek a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: JSzSzGyK) által foglalkoztatott szociális segítőkkel.
- A nevelőtestületekre jellemző a nyitottság, a szakmai megújulásra való törekvés, az önképzés igénye. Az egyéni ambíciók megnyilvánulnak a hagyományörzés, a zenei nevelés, a koordinált mozgás (tánc, torna, kézügyesség fejlesztés), a matematikai tapasztalatszerzés, a környezet tevékeny megismerése, és védelme területén. A felsoroltaknak megfelelően különböző továbbképzéseken vesznek részt az óvodapedagógusok.
- Józsefváros székhely, és tagóvodáiban, különböző, kerületi szintű **szakmai munkaközösségek** alakultak ki. Ezek a munkaközösségek a pedagógiai programban megfogalmazott feladatok megvalósítását segíti, támogatják, fejlesztik.

○ **Vezetői munkaközösség**

○ **Magyar, mint idegen nyelv (MAMI) munkaközösség**

⁶ A nevelőtestület tagja: - vezetőség, óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- MOZGITÍV munkaközösség
- ZÖLD munkaközösség
- Angol munkaközösség
- Esélyegyenlőségi munkaközösség

Szakmai munkacsoportok

- ☛ Innovációs munkacsoport (mozgásfelettség-mérő eszköz összeállítása)
- ☛ Fejlesztő csoport, tehetségfejlesztő szakmai csoport
- ☛ Gyermekevédelmi munkacsoport

3.2. Tárgyi feltételek

Az óvodáink rendelkeznek a helyi pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvodák épülete, udvara, berendezései a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják. Ezek megfelelnek változó testméreteiknek, biztosítva egészségük megőrzését, fejlődését.

- Az óvodák épületei és játszóudvarai nagyon vegyes és színes képet nyújtanak a kerületben. Van olyan óvoda mely az 1800 évek végén épült, majd 1972-től már több, kifejezetten óvodának tervezett épületet adtak át. Új építésű óvodánk 2017-ben épült.
- Az óvodák épületei korukon túl, építészeti szempontból is nagyon eltérőek. Van téglá, és panelépítésű, sátor, vagy lapostetős óvodánk. Vannak egyszintes, illetve emeletes épületeink, némelyik pincével, padlással rendelkezik.
- Az épületek, és műszaki berendezéseinek állapota a folyamatos, az utóbbi két év felújítási munkálatainak köszönhetően kívül-belül korszerűbb lett, megújult.
- Valamennyi óvodánk rendelkezik különböző méretű játszóudvarral. Felszereltségük, alapterületük viszont nagyon eltérő. Valamennyi tagóvodánk játszótéri eszközeinek felülvizsgálata megtörtént, a hibák kijavításra kerültek.
- Az óvodák felszereltsége a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez 2. melléklete, JEGYZÉK a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről alapján általában megfelelnek az előírásnak.
- A pedagógusok portfólió írásához is szükséges, de a napi nevelő-oktató munkában, a modern kommunikációban is egyre fontosabb szerepet kap az digitális eszközök megfelelő, és korszerű használata.
- OVIKRÉTA rendszerben történik az adminisztráció

II. Fejezet

1. Óvodakép

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye. Óvodáinkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú, szeretetteljes nevelésben részesüljön, és az esetlegesen meglévő hátrányai csökkenjenek.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08gyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Amikor a XXI. században felelősen megtervezzük, milyen gyerekeket szeretnénk nevelni, jövőképünk formálását Goethe gondolatainak korunkra jellemző tartalmakkal való megtöltése segítheti: „A legtöbb, mit gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak”.

Ez a mondat számunkra azt jelenti, hogy pontosan tudnunk kell, gyermekeink számára milyen fontosak a gyökerek, így az általános emberi értékek befogadása, a biztos családi háttér, az intézményes nevelésbe való eredményes beilleszkedés. Milyen fontos az, hogy legyenek szárnyaik; amikor megoldásokat kell keresniük a folyamatos fejlődésre, innovációra és a mindig felmerülő, gondos döntéseket kívánó probléma helyzetekre. Szocializációjukat úgy kell megalapoznunk, hogy egész életükben készek legyenek a fejlődéssel járó változásokra, mert ők olyan világban fognak élni, amelyben nemcsak az egész életen át tartó tanulás lesz elvárás, hanem a többszöri pályamódosítás, az újabb és újabb lehetőségek megragadásának, sőt kialakításának képessége is, kellő erkölcsi alapokon.

1.1. Kettős feladatunk a nevelési folyamatban:

I. Magatartás és tevékenység formálás:

a) A társadalmi beilleszkedésben nélkülözhetetlen, közösségfejlesztő magatartás és tevékenységformák közvetítése, jellemformálás

- Értéktanteremtő magatartás - törekvés az értéket eredményező tevékenység végzésére
- Értékvó magatartás - a közösség szellemi, kulturális és természeti értékeinek védelme
- Segítőkészség vagy karitativitás
- Toleráns magatartás
- Fegyelmezetttség (A sor helyi nevelési célok alapján folytatható, azonban a felsoroltak közül semmi el nem hagyható)

b) Az egyénileg eredményes életvezetést meghatározó önfejlesztő magatartás és tevékenységformák megalapozása

- Intellektuális –művelődési tevékenység
- Esztétikai élmény befogadására és alkotásra irányuló tevékenység
- Egészséges és környezettudatos életmód normáit követő magatartás

II. A magatartást meghatározó (magasrendű, ösztönző-motivációs képződmények) szükségletek:

- Szokások
- Példaképek
- Meggyőződések fejlesztése.

A nevelési és a tanulási folyamat az óvodában egységet képez. Fontos azonban tudatosítanunk munkánk során, hogy a tanulási, didaktikai célok, így az ismeretek, jártasságok, készségek, képességek fejlesztésének megvalósítása ugyan hozzájárul mindkét nevelési cél teljesüléséhez, **de nem garantálja**, hogy az egyén magatartása és tevékenysége erkölcsileg értékes irányt vegyen fel. A gyakorlatában mindenki találkozott már olyan gyermekkel, aki társainál értelmileg fejlettebb vezető egyéniség, de társai ötleteit lesöpri, aki okos, gyorsan tud reagálni, versenyhelyzetben mégis

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyestovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

rendszeresen csalással próbálkozik, aki társai rovására csak főszerepet hajlandó elfogadni - ők természetesen formálhatók, csak idejében észre kell vennünk a rizikófaktorokat.

1.2. Az intézmény szervezésében, irányításában, működtetésében, feladataink végrehajtásában, a döntéseink meghozatalakor a gyermek mindenekfelett álló érdekét vesszük figyelembe, és képviseljük. Ennek érdekében:

- az óvoda szolgáltatásait, alapfeladatát megfelelő színvonalon biztosítjuk, oly módon, hogy annak igénybevétele ne jelentsen számukra aránytalan terhet.
- minden segítséget megadunk képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.
- nevelése során méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével, **a többi gyermek érdekeit is mérlegelve, és szem előtt tartva**⁷, a rendelkezésre álló lehetőségek közül a számára legkedvezőbb megoldást, módszert, eszközt választjuk.

1.3. Az óvoda **a családi nevelés kiegészítője** a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépéséig. Óvodai ellátást hatéves, legtovább nyolcéves⁸ korukig vehetik igénybe a gyerekek nálunk. E keretek között kell biztosítani a gyermekek fejlődését és nevelésük optimális feltételeit.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő, bizonyos esetekben hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Mivel az óvodai nevelés a családi nevelést kiegészítő tevékenység, tiszteletben tartjuk a szülők nézeteit, nevelési szándékait (akár vallási, világnézeti, vagy politikai kérdésben).

- Mint önkormányzati óvoda, a különböző vallási, politikai és világnézeti tanok igazságáról nem foglalkozunk állást, ebben az esetben is megőrizzük semlegességünket. A pedagógusaink saját értékrendjük szerint végzik nevelői-oktató munkájukat, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítenék, vagy készítenék a gyermekeket, illetve a szülőket.

- Az óvodáink közvetetten segítik az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások kialakulását, illetve fejlődését.

- Intézményünk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének és nevelésének legoptimálisabb feltételeit.

2. Az óvoda funkciói: *óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő tevékenység*, miközben a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

2.1. Az óvodai nevelés célja, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is).

⁷ Az agresszív, a többi gyermeket pszichésen, vagy testileg veszélyeztető gyermek integrálhatóságának felülvizsgálatát a szakértői bizottságnál minden esetben kezdeményezzük.

⁸ Amennyiben a gyerek augusztus 31. utáni időpontban született.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

☎ +36 (1) 210-0086

🌐 08egyesítettovoda.hu

@ info@jok-ovi.hu

🏠 1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

2.2. Az óvodai nevelésben alapelv

- a gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése, és az iránta érzett bizalom megléte;
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez, életkorához, és egyéni tempójához kell igazodniuk;
- a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés segítése.

2.3. Az óvodai nevelés, és az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi-lelki, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységekről; különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető **játékra**,
- e tevékenységen keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- az óvodai szociális segítők munkájához szükséges tárgyi feltételekről,
- a hátrányos helyzetű (HH), a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint az Alapító Okiratunkban tagóvodánként meghatározott esetekben, a különös figyelmet igénylő, sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekekről.

2.4. Az etnikai kisebbségi nevelés

A Józsefvárosi Esélyegyenlőségi Program elvei szerint végezzük a munkánkat. Az EU által finanszírozott Befogadó Óvodák projekt egyik célja a társadalmi hátrányok kiegyenlítése és a gyerekek kompetenciáinak fejlesztésére alkalmas, a gyerekek az iskolára hatékonyan felkészítő intézményrendszer kialakítása.

A kerületi óvodák komplex fejlesztése az óvodapedagógusok és a szülők bevonásával, melynek célja az óvodai integráció és inklúzió az óvodai fejlesztési módszertan megújításával összekapcsolva.

A kisebbségi óvodai nevelés nem különálló óvodai rendszerben valósul meg, hanem az egységes nevelési-oktatási struktúra egyik része, így az óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban, az ott megfogalmazott céloknak és feladatoknak alárendelten valósítjuk meg a sajátos célkitűzéseket és feladatokat.

Az érintett székhely, illetve tagóvoda ápolja és tiszteletben tartja a kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő családi hagyományokat és szokásokat, ezáltal segítve a kisebbségi identitástudat kialakulását.

A kisebbségi kulturális nevelés magyar nyelven folyik az intézményeinkben, a kisebbségi nyelv oktatása, gyakorlása nélkül.

2.5. Nemzeti nevelés

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettoroda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Az inkluzív nevelés részeként, kapcsolódva Józsefváros Esélyegyenlőségi Programjához az óvodáinkba járó külföldi családokra kiemelten figyelünk, így angol és kínai nyelvű kiírások segítik a szülőket (jelentkezési lap, étkezési nyilatkozat angol nyelven). Az angol nyelvtudású kollégáink tolmácsolásával segítjük elő a kétirányú kommunikációt.

A nemzetiséghez tartozó, illetve a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: bevándorló, menekült) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmunkhoz történő integrálását.

Feladatunk, hogy inkluzív neveléssel az érkező gyermek szocializációs, kulturális és vallási különbözőségéből is adódó nehézségeit megfelelően kezeljük.

- Az Nkt. 92. §-a szabályozza, hogy a kiskorú, nem magyar állampolgár, mikor válik óvodai ellátásra jogosulttá Magyarországon. E paragrafus alapján történik a felvételük az óvodáinkba.

2. Gyermekkép

Óvodáinkban a nevelés gyermekközpontú, abból az emberi személyiségre jellemző tényből kiindulva, hogy mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermeki személyiség jellemzői:

- egyénként változó testi és lelki szükségleteik vannak,
- a gyermek fokozatosan, egyedien és szakaszosan fejlődő személyiség, ugyanakkor szociális lény,
- fejlődését együttesen határozzák meg a genetikai adottságok, a spontán és a tervszerűen alkalmazott környezeti hatások és a nevelés.
- a tevékenységük legfőbb színtere óvodás korban a szabad **JÁTÉK**, mely semmilyen egyéb foglalatossággal nem helyettesíthető. A gyermek legjellemzőbb tulajdonsága, hogy játék útján ismerkedik a világgal, s ez áthatja valamennyi tevékenységét. Számára ez a tevékenység szórakozás, örömforrás. Játék közben a gyermek felfokozott állapotba kerül, melynek feszültsége egy tartalmas „kijátszás” útján fel is oldódik.
- **kiszolgáltatott, ezért különleges védelem illeti meg őket.** Ezért az óvodás gyermekek nevelése során tudatosan figyelembe vesszük:
 - személyiségük, képességeik és készségeik különbözőségeit,
 - életkorukat,
 - hátrányos helyzetükből adódó lemaradásukat az esélyegyenlőség érdekében,
 - a mindennapi cselekvéses helyzetekbe beépített tehetségfejlesztés lehetőségeit, ahol a gyerekek szabadon dönthetnek, hogy részt vesznek-e a felkínált tevékenységekben.

3. Óvodapedagógus képünk

Az óvodapedagógusaink feladata a rájuk bízott gyermekek nevelése, oktatása, melyet az Óvodai nevelés országos alapprogramja (ÓNOAP) szerint önállóan és felelősséggel kötelesek elvégezni.

Elvárható tőlük, hogy

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ megtartsák a pedagógusétika követelményeit (*tudatos törvénytisztelő magatartás, önkéntes jogkövetés, hozzájárulás a gyermekek, a kollégák, a szülők, a fenntartó és más érintett személyek neveléssel-oktatással kapcsolatos alapvető jogainak és kötelezettségeinek – a jogszabályokban foglaltak szerinti – érvényesüléséhez*), valamint a munkafegyelem és a közösségi együttműködés normáit,
- ✓ a humanista pedagógia elveivel ellentétes büntetést nem alkalmaznak (testi fenyítés, megfélemlítés, csoportból való kirekesztés, alvásra, vagy étel elfogyasztására való kényszerítés),
- ✓ óvják a gyermekek jogait, tiszteljék emberi méltóságukat,
- ✓ a pedagógusi elhivatottság, kiegyensúlyozottság, következetesség, pontosság, megbízhatóság, türelem jellemezze őket;
- ✓ kulturált megjelenésükkel, magatartásukkal, viselkedésükkel és beszédkulturájukkal értékeket közvetítsenek, pozitív mintát adjanak,
- ✓ képviseljék az intézmény pedagógiai programjának (JÓK PP) szellemiségét.

1.1. **Óvodáinkban alapfeladatuk** az Nkt. 62.§-a alapján, **hogy:**

- nevelő és oktató munkájuk során gondoskodjanak a gyermekek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyenek meg minden tőlük elvárhatót,
- tudásuknak és szakmai felkészültségüknek maximumát adva foglalkozzanak a gyermekekkel, annak tudatában, hogy modellek, minták, példaképek számukra,
- biztosítsák a nyugalmat, a szeretetteljes légkört a gyermekcsoportban,
- a csoportszobában és a közös helyiségekben, az óvoda további helyiségeivel harmonizáló esztétikus és befogadó környezetet teremtsenek.
- a külső világ tevékeny megismeréséhez gondoskodjanak a gyermekeket érdeklő, életkoruknak megfelelő témákról, külső helyszín esetén ügyeljenek a biztonságra, csak megfelelő létszámú kísérettel induljanak el (10 gyermek / 1 felnőtt).
- megszervezzék, és megteremtsék a nyugodt, tartalmas játékhoz szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz).
- a részképességekben elmaradt, illetve a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel foglalkozzanak egyénileg, szükség szerint működjenek együtt a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal, vagy a neveléssel-oktatást segítőkkal, és egyéb más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek felzárkózását segítsék elő, hatékonyan mérsékli a szociális helyzetből fakadó hátrányokat, és ezáltal biztosítja minden gyerek sikeres iskolai előmenetelét
- ismerjék fel a tehetségigéreteket, képességükhöz mértén támogassák önmegvalósításuk folyamatát,
- mozgítsák elő a gyermekek erkölcsi fejlődését, az értékorientált közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjenek azok betartására,
- neveljék a gyermekeket egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra és hazaszeretetre,
- vigyázzanak a rájuk bízott gyermekek testi-lelki épségére, egészségük fejlesztése és megóvása érdekében tegyenek meg mindent, a balesetvédelmi előírásokat betartva, a veszélyhelyzeteket feltárva és elhárítva, ha szükséges, akár más szakemberek bevonásával,

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettoveda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tartásuk tiszteltben, javaslatukra, kérdéseikre érdemi választ adnak,
 - az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítik, ismerik, és használják az *Információs és Kommunikációs Technológiák* (IKT) adta lehetőségeket,
 - nevelő-oktatói munkájukat, az óvoda saját pedagógiai programjában meghatározottak szerint, a gyereksoporthoz, és azok életkorához igazítva, szakszerűen tervezik meg, és ennek megfelelően irányítják a gyermekek tevékenységeit,
 - folyamatosan ellenőrzik, méri, értékelik a gyermekek teljesítményét, fejlődését, és erről az OVPED felületén található személyiséglapon írásos feljegyzést készítenek, észrevételeikről váltótársukat, felettesüket informálják, az érintett gyermek szüleit szükség esetén tapintatosan, a törvényességnek megfelelően tájékoztatják.
 - a nevelőtestület tagjaként gyakorolják azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyet az idevonatkozó jogszabályok határoznak meg,
 - a törvényben megfogalmazott módon, és időben tegyenek eleget a minősítési, valamint a tanfelügyeleti eljárás rájuk vonatkozó előírásainak,
 - gyakorolják a reális önértékelést, önreflexiót. Ismerik, és értelmezik helyesen a pedagógus kompetenciákat, és az azokat részletező indikátorokat. Különös tekintettel arra, hogy a minősítési eljárás, és a tagintézmény-igazgatói ellenőrzések során ezeket a megfigyelési szempontokat használják.
 - Az azonos csoportban dolgozó pedagógus párok kiválasztása során fontos szempont óvodáinkban, hogy tudjanak együtt tervezni, tudjanak összehangoltan, feladatokat megosztva dolgozni. Képesek legyenek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat összeegyeztetni.
 - Az óvodapedagógusok szakmai frissességének elengedhetetlen feltétele az innováció.
 - Az óvoda a köznevelési intézményrendszer egyik meghatározó eleme, ezért optimális működése társadalmi érdek. Az óvodáknak sikeresen kell igazodnia a változó környezeti elvárásokhoz, a társadalom igényeihez, a gyermekek változásaihoz.
 - Napjainkban sokszor igényel szakmai szemléletváltást egy-egy új helyzethez való alkalmazkodás, probléma megoldás. Jelenleg Józsefvárosban az óvodák egyesítése következtében számos kérdés merül fel annak érdekében, hogy hogyan lehetne a pedagógiai munka színvonalát emelni, korszerűsíteni. Ennek a folyamatnak a segítéséhez pedig szükséges a pedagógusok innovatív hozzáállása.
 - Az óvodai nevelésünk eredményességéhez nélkülözhetetlen az óvodapedagógusok és a fejlesztőpedagógus, valamint a pedagógiai munkát közvetlenül segítő (nevelést-oktatást közvetlenül segítő) NOKS alkalmazottak összehangolt munkája. Feljük is elvárás, hogy jól ismerjék az intézményünk pedagógiai programját, sajátosságát, hitvallását. Munkájukat ennek alapján tervezik, szervezzék, és végezzék el.
- Ez jelentős mértékben csökkenti az eltérő jövedelmi helyzetű, nemzetiségű és etnikumú társadalmi csoportok óvodák közötti egyenlőtlen eloszlását (szegregációját), és ezáltal lehetővé teszi az együttnevelésből származó individuális és kollektív előnyök kiaknázását,
- Továbbá a területben működő bölcsődékkel és iskolákkal együttműködve hatékonyan mérsékli a szociális helyzetből fakadó hátrányokat, és ezáltal biztosítja minden gyermek sikeres iskolai előmenetelét

Józsefvárosi Óvoda

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

1.1.1. *Intézményünkben a pedagógiai munkát segítő (pedagógiai asszisztensek, gyógypedagógiai asszisztens, dajkák, szociális segítő) felé is elvárás, hogy legyenek:*

- mentálisan egészségesek,
- gyermekszerető,
- gondoskodók,
- megfelelően kommunikálók,
- modellkövetésre alkalmasak,
- különbözőség elfogadók,
- toleránsak,
- befogadók,
- együttműködők,
- igényesek,
- kötelességtudók,
- a titoktartás szabályait betartók,
- feladatuk ellátása során önállóak és tevékenyek,
- az óvodai kompetenciákat ismerők.

Viselkedésükkel és beszédkultúrájukkal értékeket közvetítsenek!

4. Az óvodai nevelés, fejlesztés rendszere

Az óvodai nevelés elősegíti az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, - az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, - tekintettel a különleges gondozást igénylő gyermek ellátására is.

4.1. Nevelési alapelveink

A programunk megvalósításához nélkülözhetetlen az alábbi nevelési elvekben megfogalmazottak ismerete és betartása.

4.1.1. A gyermeki jogok érvényesítése

A gyermeki jogok megfogalmazása több törvényben is megtalálható, ezek betartása az óvoda valamennyi dolgozója számára kötelező.

A gyermeknek joga, hogy az óvodában, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák, étrendjét, pihenőidejét, tevékenységét életkorának megfelelően alakítsák.

Személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani a fizikai és lelki erőszakkal szemben.

4.1.2. Az óvodás gyermeknek joga, hogy:

- Képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön. Komplex esztétikai nevelésben vegyen részt, tehetségének felismerése, illetve fejlesztése érdekében. Fejlettségétől függően, de optimális esetben hatévesen tanulmányait megkezdje az általános iskolában.

- Személyiségét szabadon kibontakoztathassa, cselekvési szabadságát megőrizhesse, családi életét, magánéletét az óvoda tiszteletben tartsa. **E jogának gyakorlása viszont nem korlátozható**

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

másokat, nem veszélyeztetheti saját és társai, valamint az óvoda dolgozóinak egészségét, testi-lelki épségét.

- Nemzeti, illetve etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben részesüljön.
- Nevelése-oktatása során a tájékoztatás, az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjen.
- Állapotának, személyes adottságának megfelelően megkülönböztetett, egyénre szabott ellátásban, különleges gondozásban részesüljön.
- A gyermekvédelmi törvény szabályai szerint ingyenes étkezésben részesüljön *(szülői nyilatkozat, 3 gyermeknél több, RGYK⁹, stb. alapján)*, csak a tartós beteg marad ki.

4.1.3. Az ENSZ által 1990-ben deklarált egyezmény (1991. évi LXIV. tv.) szerinti alapelvek:

- A gyermeket különleges védelem illeti meg, hogy fizikailag, szellemileg, erkölcsileg, lelkileg és társadalmilag egészségesen és normálisan tudjon fejlődni, szabadságban és méltóságban.
- Személyisége harmonikus kibontakoztatásához a gyermeknek szeretetre van szüksége. Amennyire csak lehet, szülei őrizete és felelőssége alatt nőjön fel.
- A gyermeket meg kell védeni minden olyan gyakorlattól, mely faji, vallási vagy egyéb megkülönböztetéshez vezethet. A megértés, a türelem, a népek közötti barátság, az egyetemes béke és a testvériség szellemében nevelkedjék.
- Olyan nevelést és oktatást kell kapnia, mely növeli általános műveltségét, és lehetővé teszi, hogy egyenlő eséllyel fejleszthesse képességeit, személyi ítélőképességét, erkölcsi és társadalmi felelősségérzetét, hogy a társadalom hasznos tagjává válhasson. A gyermeknek legyen meg minden lehetősége, hogy játszhasson és szórakozhasson, ezek a tevékenységek feleljenek meg a nevelés által kitűzött céloknak.

Az esélyegyenlőség szempontjából nagyon meghatározó, hogy ki milyen családi háttérből érkezik, környezete mennyire mozgás, és ingerszegény. Feladatunk a folyamatos kompenzálás, szókinés, és ismeretanyag bővítés. E témakör részletesebb kifejtése megtalálható az óvoda „Esélyegyenlőségi programjában”.

4.1.4. A Pozitív Fegyelmezés módszerének alkalmazása

A módszer segít békés eszközökkel tisztelettudó, szófogadó, ugyanakkor életrevaló, boldog gyermekeket nevelni.

A gyermekek születésüktől kezdve igénylik a kapcsolatokhoz való kötődést. Azok a gyermekek, akik kötődnek a környezetükhöz, családjukhoz, óvodájukhoz kevésbé lesznek hajlamosak a rosszalkodásra, a deviáns¹⁰ viselkedésre.

A Pozitív Fegyelmezés alapelve, hogy **a fegyelmet tanítani kell, és a fegyelmet tanít.**

A pozitív fegyelmezés egyik fontos szabálya, hogy mindig legyünk tudatában annak, hogy a gyermek elsősorban nem abból tanul, amit elmondunk neki, hanem abból, hogy látja, hogy mi hogyan viselkedünk. **Ha mi nyugodtan, megfontoltan és okosan reagálunk a nehéz helyzetekben is, akkor egy idő után biztos, hogy ő is így fog tenni.**

A Pozitív fegyelmezés, a Nyugiovi, a Boldogságóra program, a Persona Doll módszerek lényege, hogy amikor egy gyermek hibázik, vagy rosszalkodik, akkor **büntetés helyett higgadtan, de őszintén**

⁹ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

¹⁰ A szabályokat nem követő viselkedés.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

elmondják neki, hogy milyen érzéseket vált ki másokból, azzal, amit tett, milyen következményei lesznek, és mit kellett volna tennie abban a helyzetben. A Pozitív Fegyelmezés (vagy Nevelés) három legfontosabb pillére a motiváció, a következetesség és a szerepet.

Az utóbbi években egyre inkább tapasztalhatjuk a gyermekek viselkedésében bekövetkezett változásokat. Egyre több gyermekre jellemző, hogy lassan alkalmazkodnak az új helyzethez, alacsony az ingerküszöbük, nagy intenzitású reakciókat mutatnak (*túlzott érzékenység, agresszivitás stb.*). Ugyanakkor szembejövő a szülők megváltozott magatartása is gyermekükkel szemben. Előtérbe került a túlvás, az engedékenység, a bizonytalan, változékony, döntésképtelen, befolyásolható, határozatlan viselkedés.

4.1.5. Életkori sajátosságok figyelembevétele

Az ember fejlődésében, személyiségének kialakulásában, mint tudjuk az óvodáskor (3-6 éves) meghatározó. Ezen belül több fejlődési szakasz is észlelhető. A mondatokban éppen beszélni kezdő gyermek mire iskolába kerül, két nagyobb léptékű alakváltozáson megy keresztül, növekedése intenzív (mozgás koordináció - egyensúlyérzék), nemi identitása kialakul, rögzül.

Mindezekből érezhető, hogy az óvodapedagógus részéről, mennyire fontos munkájának tudatossága. Egyik legfontosabb kérdés, hogy az óvodapedagógus tudja, mikor, miben és mennyire fejleszthető az adott gyermek. Káros a gyermekek fejlődésére nézve, ha a tevékenységek alul tervezettek, de ugyan ilyen probléma az is, ha többet várunk el, mint amire képesek.

A fejlődés dinamikája, hogy mindig csak egy lépcsőfokkal tegyük magasabbra a mércét, mint amire a gyermek éppen alkalmas, ellenkező esetben nem jut sikerélményhez, a feladat megoldásában nem lesz motivált. Vagy unni fogja, vagy számára elérhetetlen lesz a megoldás, s ezért nem fog együttműködni.

Ismernünk kell tehát, hogy a gyermek az óvodába bejövetelekor (*bemenet*) mire képes, az óvodai élete alatt, fejlesztése során hova kell eljuttatnunk őt, hogy amikor elhagyja intézményünket (*kimenet*) biztonságosan tudjon megfelelni a következő életszakasz követelményeinek (*iskola*).

Az óvodai pedagógiai munka ellenőrzése, mérése során pontosan azt vizsgáljuk, hogy a különböző korcsoportokban (kis, középső, nagy) melyek a siker kritériumok¹¹, azoknak mennyire felelnek meg a gyermekek, és az óvodapedagógus, milyen módszerekkel, eszközökkel tudja eljuttatni csoportját a megfelelő fejlettségi szintre.

A helyi pedagógiai programunk terjedelmében nem engedi meg, hogy valamennyi korosztálynak felsoroljuk a siker kritériumait, ezért az 1. sz. mellékletben legalább a *kimeneti elvárásokat* szerepeltetjük. Az óvodapedagógus feladata annak visszabontása az alacsonyabb életkorú csoportra, gyermekekre.

Célunk, hogy a gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, hatéves korára elérje az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

4.1.6. Gyermekközpontú, - inkluzív, - multikulturális nevelés

A gyermekközpontú nevelésünk legfontosabb kritériuma, hogy önálló, a problémákra saját, egyéni megoldást kereső, felszabadult gyermekeket neveljünk. Középpontba helyezve, a gyermekben rejlő

¹¹ Évvégére, illetve az óvodai élet végére elérendő fejlettségi szint.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

lehetőség, tehetség kibontakoztatását, a kreativitás fejlesztését, azáltal, hogy az általunk szervezett tevékenységek közben a gyermek meghatározó élmények egész sorát élje át.

A gyermekközpontú pedagógiánk előfeltétele kerületünkben az **inkluzív** (sokszínűségre építő, befogadó) nevelés.

Kovács Mónika szerint „a multikulturális nevelést és az integrációt nem lehet elég korán kezdeni”

A többségi gyerekek harmadik életévükben már kialakítják azokat a „pre-előítéleteket”, amelyekből később az igazi előítéletek kifejlődnek. Ebben az életkorban már észreveszik az emberek közötti különbségeket (nem, bőrszín) és élénken figyelik környezetük reakcióit ezekre a különbözőségekre. Ezek a reakciók gyakran az előítéleteken alapulnak. Harmadik és ötödik életévük között a fogalmi kategóriák tisztázása történik meg és annak megértése, hogy ezek a kategória tagságok nem változtathatók.

A kisebbségi gyerekek, hacsak nem nagyon elszigetelt kisebbségi közösségben nőnek fel, szintén észreveszik a fizikai különbségeket. Óvodánkban, mint egy multikulturális oktatási intézményben a gyermekek hamar megtanulják, hogy a társadalom hogyan értékeli ezeket a különbségeket. Pedagógiai programunk megvalósítása csoportos és egyéni nevelés formájában történik, az esztétikai, érzelmi, erkölcsi és közösségi neveléssel összehangolt rendszerbe foglalva.

Az inkluzív oktatási környezet pedig, elképzelhetetlen a **multikulturális** (elkülönülő kultúrák¹² együttélése) nevelés-oktatás szemléletének érvényesülése nélkül, ahol a gyermek egyediségében megjelenő kulturális és közösségi sajátosságok *értékként jelennek meg*, melynek segítségével a *különbözőség egyenjogúsítása valósulhat meg*.

* Az inkluzív nevelés során az alapvető szemléletünk az, hogy figyelembe vesszük a gyermekek egyéni különbségeit, ezeket értékként fogjuk fel, s erre építkezve alakítjuk ki a befogadó környezetet. **A befogadó környezet** egyben azt is jelenti, hogy a nevelésben résztvevő valamennyi személy¹³ a kölcsönös együttműködés szellemében tevékenykedik, kommunikál. Mindez biztosítja a gyermeki jogok elvéből kiindulva a **minőségi oktatási környezet** létrehozását, ahol a **hatékonyság, eredményesség és méltányosság** hármassága **meg tud valósulni**.

* Véleményünk szerint az integráció elvének sikerét leghatékonyabban az inkluzív óvoda tudja biztosítani, mely a teljes befogadást, az egyénhez igazodó teljes körű és differenciált fejlesztési eljárásokat képes garantálni.

A multikulturális nevelés demokratikus oktatási rendszer, ahol a gyermeknek joga van saját kultúrája megtartása mellett, a sikeres társadalmi integrációra.

Ennek megvalósításának érdekében feladatunk:

- Az előítéletek csökkentése, az együttműködés szociális kompetenciájának fejlesztése.
- Biztosítani az esélyegyenlőség pedagógiáját.

¹² Többségi, kisebbségi csoportok, bevándorló, menekült gyerekek stb.

¹³ Óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus, dajka

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Józsefvárosban létjogosultsága van a multikulturális nevelésnek, miután a lakosság összetétele nagyon változatos képet mutat. Megtalálható a fiatal értelmiségi családoktól kezdve, a nemzeti kisebbséghez, etnikai kisebbséghez tartozókon, az egyszerűbb embereken át a menekültig és bevándorlókig mindenki.
- A családok hagyományai, kultúrája, élethelyzete nagyon eltérő, változatos. Fontos, hogy egyetlen gyermek se érezze magát hátrányos helyzetben származása miatt. Feladatunk a kisebbségi önzonosság megőrzése mellett, hogy a gyermekeket szocializáljuk.
- Az óvodába érkező menekült és bevándorló gyermekeknek két csoportját tudjuk megkülönböztetni. Vannak hosszabb időre megtelepedő, illetve csak néhány hétre, hónapra Józsefvárosba tartózkodó családok. Főleg az utóbbinál nemcsak a nyelvismeret hiányából, hanem az érkező gyermek szocializációs, kulturális és vallási különbözőségeiből is adódhatnak gondok. Ezek tapintatos kezelése az érintett óvodapedagógusra, és a tagintézmény-igazgatókra hárul.

Az Nkt. 92.§-a alapján felvehető az óvodáinkba az a gyermek, akinek a szülei:

92. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor válik óvodai ellátásra jogosulttá, továbbá akkor tanköteles Magyarországon, ha

a) menekült, oltalmazott, menedékes, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 25/B. § (1) bekezdés b) pontja alapján befogadott jogállású,

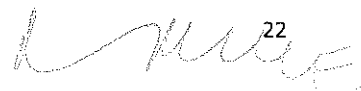
b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

4.1.7. A negatív diszkrimináció elkerülése

- Hátrányos megkülönböztetésnek számít minden olyan nevelői magatartás, melynek célja a gyermek megalázása, megfélemlítése (testi-lelki), valamilyen tevékenységből való kizárás, alapjogosultság megvonása (pl.: nem viszem ki az udvarra, mert rossz volt.).

- A jó nevelői munka alapja a feltétel nélküli bizalom, szeretet. Ilyen alapokon lehet csak a gyermekek valódi értékeit megtalálni, kibontakoztatni. Ezt az egymás felé fordulást kívánjuk meg a gyermekektől is, amikor arra neveljük őket, hogy ne árulkodjanak, ne közösjenek ki senkit, szívesen játszanak egymással. Legyenek türelmesek a lassabban haladókkal és segítsék a gyengébbeket (kooperatív tanulás).

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A diszkrimináció magába foglalja a pozitív diszkrimináció kérdését is. Egy gyermek túlértékelése, a csoportból való kiemelése, szétválasztása éppen úgy elvezethet a személyiség torzulásához, mint ellenkezője, az állandó elmarasztalás, vagy a kirekesztés.

Magyar, mint idegen nyelv "MAMI program"

A program szakember mentorálásával valósul meg a tagóvodákban.

A nyelvfejlesztő foglalkozást tartható egész csoportnak, azaz integráltan; egyéni foglalkozás keretében vagy kiemelve, több gyermekcsoport nem magyar anyanyelvű gyerekeit.

• Integrált csoportban

Az integrált csoport előnye, hogy rengeteget tanulnak a gyermekek egymástól nemcsak nyelvileg, hanem szociálisan is. A játékok/feladatok megértését megkönnyíti, hogy a külföldi gyermek tapasztalja, hogyan hajtják végre azt a többiek.

• Egyéni foglalkozás keretében

Ez a leginkább személyre szabott fejlesztési forma. Itt a nyelvelsajátítás mellett hatalmas a hangsúly a személyes kapcsolat kialakításán, a bizalmi légkör megteremtésén. Előnye, hogy célzottan gyakoroltathatunk pl. szókincsbeli témákat, nyelvtani szerkezeteket, kommunikációs formulákat. Többször van lehetősége megszólalni a gyermeknek magyarul, és azonnali visszajelzést kap.

• Kiscsoportos fejlesztés

Azokban a tagóvodákban óvodákban, ahol sok a külföldi gyermek, szokás őket elkülönítve, kisebb csoportban fejleszteni. Előnye, hogy a gyermekek megtapasztalják, hogy nemcsak ők küszködnek a magyar nyelvvel.

4.1.7.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermek ellátást biztosító székhelyővoda és tagóvodák:

* A szakértői bizottság szakértői véleménye, határozata alapján, és az alapító okiratok szerint ellátjuk a sajátos nevelést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket (SNI) is az alábbi, óvodánkénti felosztásban.

Mozgásszervi (mozgássérült) fogyatékoság	Józsefvárosi Óvodák Virágkoszorú Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák TÁ-TI-KA Tagóvodája
Érzékszervi (látássérült) látási fogyatékoság	Józsefvárosi Óvodák Napvirág Tagóvodája
Érzékszervi (hallássérült) fogyatékoság	Józsefvárosi Óvodák Százszorszép Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák Pityang Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák Katica Tagóvodája

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Enyhe értelmi fogyatékos	Józsefvárosi Óvodák Csodasziget Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák Pityang Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák Mesepalota Tagóvodája
Középsúlyos értelmi fogyatékos	Józsefvárosi Óvodák Tündérvilla Tagóvodája
Beszéd-fogyatékos	Józsefvárosi Óvodák (székhely-óvoda) és minden tagóvoda
Több fogyatékos együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos értelmi és beszéd-fogyatékos	Józsefvárosi Óvodák Katica Tagóvodája Józsefvárosi Óvodák Mackóvár Tagóvodája
Autizmus spektrum zavar	Józsefvárosi Óvodák (székhely-óvoda) és minden tagóvoda
Egyéb pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar)	Józsefvárosi Óvodák (székhely-óvoda) és minden tagóvoda

4.1.8. A hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése

A hátrányos helyzetű (HH), és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és nehéz szociális helyzetű gyermekekre fokozottabb figyelmet kell fordítani. Lehetőségeinkhez képest, a hátrányos helyzetet, a rossz szociális hátteret próbáljuk ellensúlyozni. A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében minél többször alkalmazzuk az egyénre szabott bánásmódot, a differenciált fejlesztést.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

1. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (általános iskola). – **alacsony iskolai végzettség**
2. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – **(alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)**
3. a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – **(elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)**

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) **legalább kettő fennáll.**

A probléma észlelése után a veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, a helyzet kezelése a csoportos óvodapedagógus, a fejlesztőpedagógus, a pedagógiai asszisztens, a gyermekvédelmi felelős és a tagintézmény-igazgató közös felelőssége.

A tudatos óvodai pedagógiai munka a hátrányokat az óvodai nevelés során csökkenteni tudja. Amennyiben szükséges, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében külön programokat (kulturális) is szervezünk részükre.

Figyelembe vesszük Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseit.

Rendszeresen aktualizáljuk az intézmény Esélyegyenlőség programját, összhangban az önkormányzat Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervével.

4.2. Nevelési feladataink

4.2.1. Nevelésünk célja:

A családi nevelés folytatása, kiegészítése az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig,

- kiegyensúlyozott, életkedvvel teli, derűs és kreatív gyermekek nevelése, személyiségük folyamatos /külső kényszer nélkül/ formálása, fejlesztése, egyéniségük, képességeik tiszteletben tartása mellett,
- kompetencia alapú neveléssel segíteni az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését,
- a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével,
- a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek (HH, HHH) helyzetének kompenzálása, segítése,
- a gyermekek komplex nevelése, mindezt érzelmileg biztonságot nyújtó, jó légkörű, esztétikailag barátságos környezetben,
- a gyermekek szocializációjának megkönnyítése, segítése.
- az óvodapedagógus nevelő munkájára legyen jellemző az értékteremtés, értékközvetítés, értékconszenzus.

4.2.2. Nevelési feladataink:

- A gyermekközpontú, illetve az inkluzív óvoda elveinek megvalósítása,
- az óvodáskorú gyermekek ellátása, gondozása, testi - lelki szükségleteinek kielégítése,
- a ránk bízott gyermekek maradéktalan ellátása, fizikai és mentális gondozása az egészséges életmódra nevelés keretén belül,
- minden gyermek számára a nevelés optimális feltételeinek (személyi, tárgyi), és az egyenlő hozzáféréseinek a biztosítása,
- a szocializáció elősegítése, az értékorientált közösségi nevelés támogatása,
- az egészséges életmód kialakítása,
- a gyermek környezettudatos magatartásának kialakítása,
- az anyanyelvi, érzelmi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása,
- az erkölcsi, az esztétikai és az intellektuális érzelmeik alakulásának segítése,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek /SNI/ ellátása (megfelelő feltételek megléte mellett),

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- a kisebbséghez tartozó, illetve menekült, bevándorló gyermekek integrációja, az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése, multikulturális, illetve interkulturális neveléssel.

4.2.3. Az óvodai életünk szervezése

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg. Szerencsés esetben a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szerveződik, az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével. Az óvodák jelentős részében, így Józsefvárosban is 2020. szeptember 1-jétől jelentős változás következett be a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörökben, így a dajka és pedagógiai asszisztens munkakörben foglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatásában. Az említett időponttól kezdődően a 8 óra előtti, illetve 12 óra utáni időszakban lehetségessé vált, hogy óvodapedagógus jelenléte nélkül a dajka vagy más nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy lássa el az óvodai csoport vezetésével, irányításával kapcsolatos feladatokat. Ekkor nem történik egyéni differenciált nevelés, fejlesztés, sem a nevelő-oktató-munka pedagógiai programban vállalt végrehajtása. Gyermekfelügyelet mellett szabad játék, játékos mozgásos tevékenység szervezése valósul meg.

Az óvodai élet megszervezése, illetve az időbeli beosztása során az alábbi napirendi javaslatban jól érzékelhető, hogy intézményeinkben **a legtöbb idő a játékra jut**, melybe beépül a gyermekek részéről a cselekvő, tevékenységben megvalósuló tanulás és a munka jellegű feladatok ellátása.

Az óvodapedagógusok, és a segítők részéről meg kell szervezni és meg kell valósítani a *gyermekek ellátását, gondozását, testi, lelki szükségleteiknek kielégítését, fizikai, érzelmi és értelmi képességeinek fejlesztését, a részképességekben lemaradtak felzárkóztatását, a tehetséggondozást, a szocializáció elősegítését, az értékorientált közösségi nevelést, a különös figyelmet igénylő gyermekek ellátását, és az etnikai kisebbséghez tartozó, vagy menekült, bevándorló gyermekek integrálását.*

A tanköteles kor előtti nevelési évben a gyermekek naponta összesen 45 perces, differenciált iskola-előkészítő fejlesztésen kell részt vegyenek, lehetőleg külön pedagógiai térben.

A gyermeki tapasztalatszerzés támogatása óvodába lépéskor kezdődik, a személyiségfejlődés minden területét érintve, mely a gyermekek következő életszakaszba lépését segíti. Ez a folyamat a tanulási képességeket illetően szenzomotoros szemléletű, gyermeki tevékenységek során valósul meg és átszövi a nap bármely tevékenységét. Ezt kiegészíti a célzott, iskolára felkészítő fejlesztéseken való részvétel a tanköteles korú gyermekek számára.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni. A gyermekek a tanköteles kor előtti nevelési évben, naponta összesen 45 perces időkeretben biztosítja az óvoda a gyermekek tanulási képességeinek fejlesztését annak érdekében, hogy megteremtsék a későbbi eredményes iskolai előrehaladás lehetőségét.

Erre többféle szervezési forma ad lehetőséget az adott tevékenységet leghatékonyabban támogató formát választva:

csoporton belül differenciált, a gyermek egyéni fejlődési üteméhez igazodó, iskola-előkészítő tevékenység szervezése egyéni, mikrocsoportos, vagy csoportos formában

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

külön térben szervezett iskola-előkészítő, fejlesztő, vagy tehetségfejlesztő pedagógiai tevékenység keretében

egy 45 perces időegységben, vagy több rövidebb, összesen 45 percnyi időegységben is megszervezésre kerülhet.

1. A gyermek egészséges életmódra neveléséhez, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend és a hetirend** biztosítja rendszerességet, a kiszámíthatóságot, a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek (különböző foglalkozások) tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirendnek igazodnia kell a különböző tevékenységekhez a gyermek egyéni szükségleteihez, életkorához és az évszakokhoz (időjárás). A következetesség, a rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek számukra.

2. A napirendünket a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi. Fontosnak tartjuk a tevékenységek közötti időbeli helyes arányok kialakítását, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet az adott gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, a csoport fejlettségéhez, összetételéhez igazítva.

3. Fontos, hogy a tevékenységek között folyamatos legyen az átmenet, amikor csak lehet, kerüljük a felesleges várakozási időt.

4. Az iskolára felkészítő foglalkozások beépülnek a napirendbe és a hetirendbe a szervezés módjától függően.

4.2.4. A gondozás kiemelt szerepe az óvodai élet szervezésében

Cél: A gyermekek gondozása, testi-lelki szükségletük, mozgásigényük kielégítése

Feladat: A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása, fejlődéséhez szükséges egészséges, balesetveszélyektől mentes, esztétikus környezet megteremtése.

A testi szükségletek kielégítése megalapozza a gyermekek jó közérzetét, ami minden tevékenységéhez szükséges.

A gyermekek gondozásának feltétele az óvodapedagógus és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes **testközelség**. A gyermekek attól fogadnak el gondoskodást, akik őszinte, hiteles viselkedéssel, bizalomkeltő metakommunikációval közelednek feléjük és tapintatot, elfogadást közvetítenek. Ilyen feltételek mellett megismerhetők a gyermekek igényei, családból hozott szokásai.

A testi-lelki gondozási és nevelési feladatokat mindig a gyermek életkorához, és képességeinek fejlettségéhez igazítva kell megtervezni, illetve ellátni.

• Ahhoz, hogy egy gyermek szívesen járjon óvodába meghatározó a „befogadási-beszoktatási”, illetve a nyári szünet utáni „visszaszoktatási” kb. 1-2 hónapos időszak. Egész évben, de ilyenkor

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

fokozottabban szüksége van a gyermeknek az óvó néni személyében a lelki támaszra, az odafigyelésre, szeretetre, türelemre.

- Az óvodapedagógus az önálló testápolás, étkezés, öltözködés szervezését az óvodába lépés pillanatától kezdve biztosítsa a gyermekeknek. A befogadás ideje alatt minden gyermekkel, a pedagógiai asszisztens és a dajkák bevonásával együtt végezze a teendőket, hogy a gyermekek megtanulhassák a testápolási szokások technikáját, és helyes sorrendjét.
- A pedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését.
- A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak csupán a gondozási tevékenységekre.
- Óvodánkban gondozó-nevelő munka folyik, mely tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, melyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését.
- A gondozási tevékenységek sora: - *étkeztetés, egészséges táplálkozás*, - testápolás, - *tisztálkodás*, - *öltözködés* - *mosdó használat*, - *pihenés*, - *levegőztetés*, - *betegségmegelőzés*, - *egészségi állapot megőrzése*.

1. A gyermekek a napi háromszori **étkezéssel** tápanyagszükségletük 3/4 részét az óvodában kapják. Ezért az óvoda kíséri figyelemmel a gyermekek étrendjét, hogy kellően változatos és megfelelő tápanyag összetételű legyen. A zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére kell odafigyelnünk. Az étkezési szokásokat úgy alakítsák ki, hogy minél kevesebb várakozási idő legyen (*folyamatos reggeliztetés-uzsonnáztatás*), jól szervezeten, a játékidő megnövelése érdekében.

2. A gyermekeknek különböző **táplálkozási** szokásaik vannak. A nevelők ismerjék meg a szülők segítségével ezeket, és kellő toleranciával nézzék el a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönözzék a gyermekeket, de ne kényszerítsék az ételek elfogyasztására. Biztosítsák, hogy a nap bármely szakában önállóan ihassanak.

3. A fenntartói támogatással megvalósuló gyümölcs-zöldség program célja, hogy a józsefvárosi gyerekek a közétkeztetésen túl rendszeresen hozzájussanak a friss vitaminforrásokhoz.

4. A **testápolás** a gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja. Az óvónő a gyermekek ápolása közben beszélgetsen a gyermekekkel, hogy a kívánságuk, kérésük alapján tudjon segíteni. Ezen a téren is nagy különbségek mutatkoznak a gyermekek között. Az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában. A felnőttek különös gonddal védjék a gyermekek érzékszerveit. A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, az illemhely kulturált használatához a felnőttek teremtsék meg az intim feltételeket.

A Covid járvány óta a higiéniai szokásokra kiemelt figyelmet fordítunk, a fertőtlenítések gyakoriságát fenntartjuk. A tömörülések, feltorlódások elkerülése érdekében a szervezésre nagy hangsúlyt fektetünk a testápolások alkalmával.

5. Az időjárásnak megfelelő **öltözködés** védi a gyermeket. Az óvodapedagógus következetesen kérje a szülőket, hogy többretegűen öltöztessék gyermekeiket. Fontos meggyőzni a szülőket a praktikus, kényelmes, és izléses öltözködés előnyéről. A **jelek berajzolására** kérjük a szülőket a "saját" fogalom megvalósíthatósága, és személyes holmik megtalálása érdekében.

28

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

6. A mindennapi **szabad mozgás** nélkülözhetetlen az óvodai életben. Biztosítsuk, hogy a gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a napi (délelőtt, délután) szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését. A Befogadó Óvodák program egyik innovációja a "Hívd a nagyit is!" program, mely során óvodások és szépkorúak közösen tornáznak a II. János Pál pápa téren. Ez a program a Százszorszép tagóvoda és az idősotthonok együttműködése révén valósul meg.

7. Alvás vagy csendes pihenő kérdése Józsefváros óvodáiban

Van olyan gyerek, aki kifejezetten igényli, de sokaknak valóságos rémálom az ebéd utáni csendes pihenő. Már egészen kisgyermek korban is akadnak olyanok, akik nem tudnak parancsszóra elaludni. Számukra kerülendő, hogy az intézmények azt a parancsot adják elvárásként, hogy feküdjenek nyugodtan csukott szemmel, amíg a többiek alszanak.

A egyes életkorú gyermekcsoportok esetén különösen konfliktusos egy egységes alvási szabály alkalmazása. Az alvási kötelezettség és az, hogy aki nem tud aludni, zavarja a többieket, komoly stresszforrás a gyerekeknek és az óvónőknek egyaránt.

Az **Óvodai nevelés országos alapprogramja** semmit nem ír le konkrétan a délutáni alvásról, csak annyit tartalmaz: „... **a pihenés... szokásainak alakítása**”.

Míg háromévesen a többség alszik délután, addig ötévesen már nem.

Fentiekből következő feladat: hogy minden tagóvoda a saját szervezete szerint gondolja végig a saját lehetőségeit, aktuális gyakorlatát, és ezt hozza összhangba a gyerekek igényeivel. Minden tagóvoda kidolgozta saját **protokollját a gyerekek pihenésének, alvásának és relaxálásának szabályairól.**

Az óvodapedagógusnak a lehető leginkább ingerszegény környezetet érdemes biztosítani az alváshoz: lehetőleg ne legyen az ágyban játék, túl sok fény, sőt, még akár az ágynemű se legyen színes vagy mintás.

Érdemes megvizsgálni azt is, hogyha egy óvoda már valóban nem igényli a délutáni alvást, szükséges-e ennek ellenére pihennie.

A szülők sokszor abban a tévhitben vannak, hogy amennyiben a gyermekük nap közben nem pihen, akkor estére annyira elfáradnak, hogy gond nélkül képesek lesznek majd maguktól elaludni. A túlpörgés viszont az ellenkezőjét is kiválthatja, hiszen hiába lesz a gyermek fáradt és álmos, mégis nehezen tud elaludni, ami továbbá az éjszakai nyugodt alvásra is kedvezőtlenül rányomhatja a bélyegét. A szülőkkel egyeztetve kell alakítani a gyermekek igényeihez igazodó pihenési időt. Itt is a párbeszéd van a hangsúly, hogy a gyermeki szükségletek érvényesüljenek.

Ha az óvoda gyermek számára a délelőtti tevékenységek során megfelelő mennyiségű és minőségű mozgást biztosít az óvodapedagógus, ha friss levegőn játszhat, ha sok izgalmas élmény és információ éri, ha megfelelő mennyiségű és minőségű ételt és italt fogyaszthat, a szervezete kívánni fogja a pihenést, és a pihenés akkor is jót tesz neki, ha nem alszik el.

A megfelelő légkör biztosítása során érdemes a pihenőidő első fél órájában a teljes csendre törekedni, amit később halk dúdolás vagy csendes nyugtató, relaxációs zene hallgatása is kísérhet. Az ismétlődő rítus önmagában is nyugtat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Alvásidőben a gyerekek, a nyugodt és egyenletes hangnemben elmondott mesétől megnyugszanak és kisimulnak, vagyis meditatív állapotba kerülnek. Ilyenkor hagyjuk, hogy elmerüljenek a történetben, amit a mesekönyv segítségével pontosan idézve olvassunk fel számukra.

A legfontosabb szabály szerint **a csendes pihenő** alatt elmondott meséket nem magyarázzuk, nem értelmezzük, de értő figyelemmel kísérjük, hogy milyen módon jelennek meg a mese által inspirált belső képek, gondolatok a gyermekek viselkedésében, játékában vagy akár a rajzaiban. Jelzéseket kaphatunk arról is, hogy személyiségfejlődésükbe, hogyan épülnek be ezek a mesei szimbólumok, struktúrák.

Alapesetben az alvásidő alatti mosdóba kiengedés sem képezheti kérdés tárgyát, majd az lenne az ideális, ha **az ébredés is az egyéni igények figyelembevételével valósulna meg.**

Három-négy éves gyermekeknél gyakran előfordul, hogy alvás alatt bevizelnek (*annak ellenére, hogy már szoba- és ágy tiszták*). Ennek oka általában pszichés eredetű, ezért a leszoktató eljárások általában eredménytelenek. Ilyenkor a felnőttek kezeljék tapintatosan az ügyet, kerüljék a gyermekek megszégyenítését. Csakis a szeretetteljes bánásmód, és a szülőkkel való partneri, jó emberi kapcsolat szüntetheti meg az okokat.

7. Betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

- Az óvodában megbetegedett gyermeket elkülönítve ápolja a felnőtt mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, bőrpír, erős köhögés esetén. A fertőzések terjedését gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző, fésű használatával igyekezzünk gátolni. Továbbá beteg, lábadozó gyermeket nem veszünk be a csoportba. Gyógyszer beadása a Házirendben megfogalmazottak szerint nem megengedett az óvodában. Kivétel a krónikus betegség (pl. cukorbetegség, vese elégtelenség), illetve valamilyen allergia (pl. ekcéma, tejérzékenység stb.) esetén.

- A négy-öt éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz rossz testtartást. A szervezett mozgásos tevékenységek (teremben – udvaron), különösen a gyakori rövid **torna**, a mozgásigény kielégítése segít a gerinc deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartása javítható.

- A gyermekek egészséges életmódját úgy lehet biztosítani, ha minden nap lehetőségük van nagymozgásra. Erre a legtöbb alkalmat **a szabadban végzett tevékenységek** biztosítanak, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. A gyermekek önmaguk döntsek el, mennyit futnak. A felnőttekkel együttvégzett rendszeres kocogások, futások ösztönzően hatnak rájuk, és fokozzák a szív jó vérellátását, a rugalmasságot, állóképességet.

- A Józsefvárosi Önkormányzat biztosítja minden óvodában a súlyos, allergiás reakciók kezelését szolgáló EpiPen autoinjektorokat, valamint a dolgozók felkészítéséről is gondoskodott a fenntartónk.

- A Józsefvárosi Óvodák minden nagycsoportosa részesül úszásoktatásban. A gyerekek játékos formában sajátíthatják el az úszás alapjait, a vízhez szoktatásuk a későbbi biztonságos úszás miatt is fontos, valamint meghatározóak a gyermekek első tapasztalatai a vízben, mert ezek kihatnak az egész életében tartó vízzel kapcsolatos viszonyulására.

Sikerkritériumok:

- ✓ A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermek teljesen önálló, felszólítás nélkül tisztálkodik, fogat mos, fésülködik, a higiéniai szempontoknak megfelelően használja az illemhelyet. Késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- ✓ A tisztálkodási eszközökre vigyáz, helyére teszi azokat. Zsebkendőjét önállóan használja.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08gyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Önállóan eldönti, hogy mennyi ételt fogyaszt, mennyit iszik. Szól, ha éhes vagy szomjas.
- ✓ Kulturáltan, csukott szájjal eszik. Figyel a környezetének tisztaságára. Biztonságosan használják a kanalat, villát, kést.
- ✓ Teljesen önállóan, és helyes sorrendben öltözik, a ruháját ki-be gombolja, cipőjét befűzi, beköti. A ruháját esztétikusan, összehajtva helyére teszi. Ügyel a saját külsejére, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés. Zavarja a piszkos ruha. Jelzi, ha melege van, vagy fázik.
- ✓ A környezetében igyekszik mindenütt rendet tartani. Kérésre játékait elrakja, aktívan segít a teremrendezésben. Részt vesz a tevékenységhez használt eszközök előkészítésében, kiosztásában, összeszedésében. Az ajtót csendben nyitja-, zárja, a széket nem húzza, hanem emeli maga alatt.
- ✓ Lelkileg kiegyensúlyozott, közösségben jól érzi magát.
- ✓ Szívesen vesz részt az edzettséget segítő mozgásos feladatokban.

4.3. A gyermeki tevékenység formái

4.3.1. Játék

1.1. A játék a gyermek önkéntes, örömteli, aktív cselekvés sorozata és egyben a legfontosabb tevékenysége. A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő funkcióvá.

Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, az indirekt reakcióival éri el.

A szabad játék a mozgásos funkciók kényszertől mentes gyakorlását teszi lehetővé a változatos pedagógiai terek bekapcsolásával (folyosó, udvar stb). A gyermeki élmények feldolgozásához (hozott, vagy közösen szerzett) a csoportban az őket körülvevő játékteret a blokkoknak megfelelően (lásd Külső világ tevékeny megismerése) havonta változtatva alakítja az óvónő önállóan vagy a gyerekekkel közösen, illetve a hét állandó helyszínhez kiegészítőket biztosít az aktuális heti témakörben.

* A **szabad játék** a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul meg kell valósulnia. A játék belülről motivált cselekvés, ezért olyan hatékony a személyiség kialakulásában.

* A játék során fokozatosan fejlődnek ki azok az egyénre jellemző tulajdonságok, amelyek a gyermekek magatartására, viselkedésére a későbbiekben is jellemzőek lesznek rá. A játékban gyakorolják az egymáshoz való alkalmazkodást, az együttműködést, a kommunikációt.

* Érzelmi életük, értelmi képességeik játék közben gazdagodik és színesedik. Minél ötletesebb, minél több fantáziával telített a gyermek játéka, annál kreatívabb, eredetibb lesz a gondolkodása iskolás, ill. felnőtt korára.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

* A gyermek játéka a valóság elemeiből építkezik, azt tükrözi. Az őt ért élmények sora, a szociális környezete, a felnőttek és a többi gyermek magatartása nagy hatással van rá, melyek belső feszültséget keltenek. Ezeknek az új ingereknek a levezetésére és az új ismeretek megtanulására, begyakorlására szolgál a játék.

* Ha a gyermeket ért benyomások kellemesek, akkor megismétlésüket kívánja, vagyis újra eljátssza, újra át szeretné élni. Ha a feszültség okozója kellemetlen számára, akkor a játékban újra átérzi, s ez által csökkenti a feszültséget, „kijátssza magából a negatív élményt”. A játékban szerzett ismeretek, tapasztalatok észrevétlenül, öröklődés nélkül épülnek be a gyermek tudatába, sok mozgás és aktív cselekvés közben. A játék testi - lelki szükségletet elégít ki. Ezért mondjuk azt, hogy **óvodás korban a játék mással nem helyettesíthető tevékenység.**

„Az ember számára a játék "szelep", a felhalmozott energia levezetője” *Herbert Spencer*
„A játék regenerál, felfrissülést nyújt a játékosoknak” *Moritz Lazarus*

1.2. Az óvodapedagógusaink szerepe ezen a területen

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, és az óvodában is a felnőtt – a szülő, nagyszülő, és az óvodapedagógus. A pedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtve, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok, együtt játszások szabályainak kialakulását is.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja a tartalmas, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus a feltételeket megteremtő tevékenysége mellett, a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodapedagógusaink legfontosabb feladata:

- lehetőség szerint a csoport körüli helyiségeket (pl.: folyosó, külön helyiség stb.) is bekapcsolja a játékhelyszínek sorába
- dobozokkal, letakaró textiliákkal igény szerint alakítja a teret, a terek változtathatóságának, átjárhatóságának, rugalmas átalakíthatóságának biztosítása
- a nyugodt játék biztosítása érdekében a gyerekekkel közösen játékszabályokat, normákat állít fel (szabálykönyv stb.) elvárja a preferált viselkedési szabályok betartását
- konfliktushelyzeteknél biztosítja a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképeség erősítését, a tárgyalásos konfliktuskezelést
- a gyerekekkel közösen alakítja környezetüket, megfelelően a témáknak
- a helyszínek mindegyikén gondoskodik a témához kapcsolódó játékeszközökről, kiegészítőkről
- a szabad játék során a gyermekek, játszócsoporthoz játszótársa (nem irányít!) modell szerepének érvényesítése mellett
- biztonságot adó, támogató jelenlétével segíti a nyugodt légkör kialakítását, a gyerekek tervszerűen és spontán ötletekkel, javaslatokkal ösztönzi, fejlődővé teszi a játékot (tervszerűen – nevelési terv)
- játék során megfigyeléseket végez, melyeket a gyerekek portfóliójában rögzít és tájékoztatást ad a fejlődés üteméről a Szülőknek (Lásd a gyermeki fejlődés nyomon követésének)

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- a tevékenységek során a nevelést segítő személlyel közösen, előre egyeztetetten tevékenykedik szervezés stb.
- a beszéden túl a metakommunikáció jeleit használva ad jelzéseket a gyerekeknek (elmarasztalás, pozitív megerősítés stb.) érdeklődő, figyelmet fordít a gyermeki kérdésekre, kérésekre, élménybeszámolókra (az Egyéni és életkor-specifikus képességek (individuum), interkulturális és multikulturális nevelés, hagyományörzés részletezve).

Sikerkritérium:

- ✓ A csoport berendezésében megjelenik a befogadó környezetet teremtő, a mobilon alakítható tárgyi feltétel;
- ✓ Lehetőség szerint a csoport körüli helyiségeket (pl.: folyosó, külön helyiség stb.) is bekapcsolja a játékhelyszínek sorába
- ✓ Dobozokkal, letakaró textíliákkal stb. igény szerint alakítja a teret, a terek változtathatóságának, átjárhatóságának, rugalmas átalakíthatóságának biztosítása;
- ✓ A nyugodt játék biztosítása érdekében a gyerekekkel közösen játékszabályokat, normákat állít fel (szabálykönyv stb.) elvárja a preferált viselkedési szabályok betartását;
- ✓ Konfliktushelyzeteknél biztosítja a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképeség erősítését, a tárgyalásos konfliktuskezelést;
- ✓ A gyerekekkel közösen alakítja környezetüket, megfeleltetve a témáknak;
- ✓ Gondoskodik a témához kapcsolódó játékeszközökről, kiegészítőkről;
- ✓ A szabad játék során a gyermekek, játszócsoportok játszótársa (nem irányít!) modell szerepének érvényesítése mellett;
- ✓ Biztonságot adó, támogató jelenlétével segíti a nyugodt légkör kialakítását, a gyerekek tervszerűen és spontán ötletekkel, javaslatokkal ösztönzi, fejlődővé teszi a játékot;
- ✓ Játék során megfigyeléseket végez, melyeket a gyerekek portfóliójában rögzít és tájékoztatást ad a fejlődés üteméről a Szülőknek (Lásd a gyermeki fejlődés nyomon követésénél)
- ✓ A tevékenységek során a nevelést segítő személlyel közösen, előre egyeztetetten tevékenykedik szervezés stb.)
- ✓ A beszéden túl a metakommunikáció jeleit használva ad jelzéseket a gyerekeknek (elmarasztalás, pozitív megerősítés stb.) érdeklődő, figyelmet fordít a gyermeki kérdésekre, kérésekre, élménybeszámolókra;

4.3.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás, fejlesztés

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak és általuk fejlődnek. A szociális és intellektuális tanulási képességek fejlődését az óvoda felerősíti. Ennek elsődleges színtere a játék és a teljes óvodai élet. Az óvodás gyermek értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása a játékon keresztül fejlődik a legintenzívebben. Ilyenkor gyermekek örömmel, önkéntesen, spontán tanulnak. Óvodáinkban a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és tervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését támogatja. Nem szűkül le csupán az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán, természetes és szimulált környezetben az óvodapedagógus által kezdeményezett, motivált tevékenységi/foglalkozási formákban valósul meg.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

- A pedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Óvodapedagógusaink feladata a tanulást segítő környezet megteremtése, - a gyermek előzetes tapasztalatainak, ismereteinek aktivizálása (Pl.: kooperatív tanulással).

A tanulás feltételei: - a gyermek cselekvő aktivitása, - a tapasztalás, a felfedezés lehetőségének biztosítása, a kreativitás erősítése.

Cél: Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. A tanulás, tudás iránti vágy felkeltése, mely megalapozza az iskolai tanuláshoz szükséges pozitív viszonyt.

Feladat: Az óvodapedagógus a gyermekek kíváncsiságára építve, az egész nap folyamán lehetőséget biztosít, természetes, vagy szimulált környezetben, minél több érzékszerv bekapcsolásával, az új tapasztalatok, ismeretek megszerzésére, és a már meglévők rendszerezésére.

1. A szervezett tanulás keretei:

- kötelező (mozgás)
- közvetve kötelező
- kötetlen kezdeményezés

2. Óvodáinkban a szervezett tanulás típusai:

Homogén: egy tevékenység keretén belül, egyetlen területet átfogó ismeretanyag közvetítése, feldolgozása.

Integrált¹⁴: egy nagyobb, fő témába, más foglalkozási ághoz tartozó egy-egy elem beépítése a fő téma színesebbé, hangulatosabbá tétele érdekében. Alkalmazása minél többször javasolt. Pl.: Miközben ismerkedünk az őszi időjárás tulajdonságaival, eléneklünk egy őszi dalt, majd a száraz falevelek rakosgatása közben elmondunk egy őszi verset, az őszi hangulat éreztetése érdekében.

Komplex¹⁵: több foglalkozási ág során megszerezhető, logikailag egymás mellé illeszthető, egymást kiegészítő nevelési tartalmak egymás utáni alkalmazása. Az egyik foglalkozási ágból, áttérés egy másik foglalkozási ágra, amennyiben az adott téma folytatásáról van szó. Alkalmazása óvodában ritkábban, főleg a nagyobbaknál javasolt. Pl.: Egy mese elmondása után rajzoljuk le a mese egyik jelenetét.

Projekt: A projekt célja egy bizonyos kérdéskör (probléma) megoldása, mélységében történő megismerése, kész produktum létrehozása. A gyermekek a tevékenységek alkalmával, az adott produktum készítése közben átélt **alkotó műveletek** során tesznek szert olyan tapasztalatokra, amelyek a mozgásos, a kognitív, a szociális és a kommunikatív személyiségzférákat egyaránt fejlesztik. Ezért találtuk a legmegfelelőbb módszernek a komplex személyiségfejlesztés megvalósításában.

¹⁴ Integrálás –beolvasztás, hozzácsatolás, egyes részek egyesülése egy egésszé.

¹⁵ Komplex –több elemből, tudományágból, álló, logikailag összeillő dolgok bonyolult rendszere. Pl: komplex esztétikai nevelés (irodalom, zene, tánc-mozgás, vizuális élmény, stb.)

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A projekt módszer ismérvei:

- elősegíti az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, valamint a gyermeki személyiség kibontakoztatását.
- legfontosabb értéke a konstruktív életvezetésre nevelés
- érvényesülnek az óvodapedagógus pedagógiai nézetei, értékrendje és módszertani szabadsága
- jellemzi a gyermek tanulásának sajátosságai között felismerhető cselekvő aktivitás jelenléte
- a valós élet saját környezetéből szerzett problémáinak valós megoldására helyezi a hangsúlyt
- sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás biztosít
- „az akkor és ott” tanulás lehetőségének biztosítja
- biztosítja a kapcsolódó esztétikai élmény átélését
- a cél, a probléma megoldása, a produktum létrehozása (pl.: sütemény, társasjáték, Anyák napi műsor), a tanulás pedig csak eszköz jellegű, csak a létrehozás hozadéka
- valamilyen tudás, tevékenység elsajátítását célozza meg
- a gyermekek érdeklődésre, kíváncsiságra, felfedező kedvére, vállalkozó kedvére épít
- a téma, a projekt feldolgozása tevékenységek sorozatából áll, s a tevékenységek folyamatában közvetlen, konkrét tapasztalást biztosít a gyermekek által önként vállalt cselekvésben
- a pedagógus szerep módszertani szempontból sokkal konstruktívabb, hiszen átengedi a gyermekek számára mind a kezdeményezést, mind a lebonyolítást, mind a megszervezést, és olyan, főként indirekt hatásrendszert, módszereket alkalmaz, ami azoknak eredményességét elősegíti
- a nevelőtestület joga szabályozni a gyermekek fejlődéséről szóló dokumentáció formáját, módját.

A projekt folyamata:

- Kooperatív munka,
- Feladatok megosztása,
- Önkéntes egyéni vállalások,
- Szabad önkifejezés lehetősége,
- Önállóság.

A játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek.

Egy adott csoport, írásban rögzített **hetirendje** vázat, keretet ad a pedagógusok és a gyermekek tevékenységeinek. Szabályozza, hogy melyik napon milyen tevékenység kerüljön feldolgozásra. Lényege a következetesség, és egyben a rugalmasság.

A megfelelő hetirend a gyermek életének olyan észrevétlen szabályozója, amely **a párhuzamosan végezhető, differenciált, komplex tevékenységeket, növekvő időtartamú csoportos tevékenységeket** tartalmaz, melyek fejlesztik a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát. Törekedjünk arra, hogy ugyanarra napra ne szervezzünk két mozgásos, illetve két „ülős” tevékenységet a gyermekeknek.

Tanulási környezet megteremtésének újraértelmezése, megújítása

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A Befogadó óvodák projekt támogatása nyomán megvalósult tagóvodáinkban tárgyi eszközök beszerzésével az a lehetőség, hogy a gyermekek játékkuckókban bontakoztathatják ki egyéni érdeklődésüket, képességeiket. Az élményalapú tanulás érdekében az óvodapedagógusok részéről is más szemléletet, felkészültséget igényel, hiszen figyelembe kell venni a gyermekek részéről érkezett kezdeményezéseket.

Sikerkritériumok:

- ✓ A téma kiválasztása, összhangban van a korosztállyal, azok életkori sajátosságaival;
- ✓ A témájához kapcsolódva biztosítja a szükséges élményt;
- ✓ Tervezőmunkáját az ismeret, képesség, attitűd egységében készíti el, és a gyakorlatba ültetve is ezt a hármas egységet alkalmazza témafeldolgozásai során;
- ✓ Elvart produktum megfogalmazása, fejlesztendő kompetenciák meghatározása;
- ✓ Résztémák meghatározása - csoporttagok személyes képessége, pillanatnyi késztetettsége, saját döntéseik alapján;
- ✓ Tervezés részei - időtervezés, elvégzendő feladatok;
- ✓ Felismeri, megteremti a játékhoz a megfelelő helyet, időt, előkészül eszközökkel (a gyermekek létszámának és a gyakorlás, ismétlés lehetőségének figyelembevételével);
- ✓ A tanulási környezet átgondolt, inspiráló, teret enged a tartalmak különféle megközelítésének;
- ✓ A produktum bemutatása, értékelés, véleményezés, visszacsatolás - a projekt láthatóságának biztosítása, továbblépés megtervezése, ha szükséges;
- ✓ A projektekben a megfelelő pedagógus szerep szerint vesz részt, sohasem lehet a csoportokat magukra hagyni, párhuzamos tevékenységeket vezet;
- ✓ A munka megfelelő szakaszaiban értékel, visszacsatol, esetleg új szempontokat segít megfogalmazni;
- ✓ A gyerekek kipróbálhatják képességeiket, alakíthatják az ismeretanyagot érdeklődésük szerint, elmélyedhetnek az őket érdeklő témákban;
- ✓ Egyéni érdeklődésnek, szükségleteknek, adottságoknak, képességeknek fejlődését biztosítja projektjeiben, mellyel biztosítja az esélyegyenlőséget (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek).
- ✓ Rögzíti az egyéni bánásmódhoz szükséges nevelési eljárásokat szaknyelv használatával;
- ✓ A fejlődés állomásait folyamatosan regisztrálja konkrét feljegyzéseken keresztül;
- ✓ 5' - 35' perces időkeretek között a differenciált, egyéni bánásmódot alkalmazza;
- ✓ A nyújtott ismeretek gyakorlásához a gyerekekkel vagy önállóan „csoportjátékot” készít;
- ✓ Észreveszi a gyerekek viselkedésében a képességek, részképességek gyengeségeit, illetve felismeri a tehetséget;
- ✓ A gyerekek adottságainak, képességeinek megfigyeléseit lejegyz, melyről feljegyzésben bizonyíthatóan tájékoztatást tart a szülőknek;

4.3.3. Munka jellegű tevékenység

A munka jellegű tevékenységeken keresztül olyan tulajdonságokat, készségeket fejlesztünk, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, feladattudatát, kötelességteljesítését, monotónia tűrését. A gyermek munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység, mely komplex személyiségfejlesztésük részét képezi.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének a munka végzéséhez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon, de a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni.

Cél: munkában vállalt önkéntesség és a közösség érdekében végzett tevékenység örömeinek érzékeltetése.

Feladat: a gyermek által végzett munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, bővítése, gyakoroltatása, és a munka eredményének megbecsülésére nevelés.

A gyermekkorban végzett munka lényegét a játékkal való összehasonlítás mutatja meg a legjobban.

Hasonlóságok: - mindkét tevékenységet aktív cselekvéssel és örömmel végzi a gyermek, mindkettő sikerélményhez juttatja, és készségeit fejleszti.

Különbségek: - az indíték más, a munkavégzés valamilyen hiány, szükséglet kielégítés érdekében történik, - a munka célra irányuló, külső indíttatású, - a munka felelősséggel jár, a gyermek tudja mi a munkájának célja, s ha az elmarad, annak következménye van, - a munkavégzésnek eredménye van, mely mások által is megtapasztalható, értékelhető.

Ezzel szemben a játék belső igényt elégít ki és semmilyen kényszerítő körülmény nincs, önként vállalt tevékenység.

1. Az óvodai gyermekmunka tartalma:

Józsefváros óvodái bekapcsolódtak a kerületi közösségi kertek gondozásába. Magaságysokban növényeket gondoznak, és elsajátították a komposztáláshoz szükséges ismereteket.

- rendszeresen elvégzendő munkák: önkiszolgálás, öltözködés, naposi munka, rendrakás, teremrendezés, ágyazás, stb.
- alkalmi munkák: ünnepi készülődés, sütés - főzés, takarítás, díszítés, üzenet átadások, stb.
- alkalmi munkák: ajándékkészítés, anyaggyűjtés (termények) környezetvédelem, növény, esetleg állat (halak, teknős, madár stb.) gondozás.

2. Az óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus megtervezi az évszakoknak megfelelő munkák tartalmát éves nevelési tervében.
- A gyermekek testi épségét nem veszélyeztető munkákat minden korcsoportban önállóan végzik a gyerekek, ehhez az óvónő és dajka nyújtja a megfelelő mintát.
- Az óvodapedagógus minden tevékenységet magyarázattal kísért, így sajátítja el a gyerekek az eszközök megfelelő használatát, a munkafázisok sorrendiségét. Az anyagokkal, energiával való takarékosagra neveljük óvodásainkat a felnőttek példáján keresztül.
- Az óvodapedagógus megtanítja a gyermekeket a balesetvédelemre, minden veszélyes munka előtt felhívja a veszélyekre a figyelmet.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- A tűzvédelmi feladatokat minden negyedévben tervezi a feldolgozásra kerülő blokkokhoz illeszkedve a csoportnaplójának nevelési feladatai között.
- A környezetvédelem és természetvédelem a „zöld napok” keretében kiemelkedik, de a munkajellegű tevékenységek során is érvényesül. A környezettudatos szemléletmód alakításában a megelőzés kap szerepet.
- A munkafajták a környezeti nevelés gyakorlati megvalósításával szervesen összekapcsolódnak, tevékenység közben szereznek ismereteket a gyerekek. Felismertetjük az emberi munka környezetalkító, környezetszépítő szerepét, kidolgozzuk tartalmát az adott életkorra. Megláttatjuk a hasznos és káros beavatkozások hatásait.
- Évszakonként nagyobb méretű takarítást szerveznek dajkai közreműködéssel a csoportok.
- Az óvoda minden csoportjában gondoskodik az óvónő kisméretű munkaeszközökről tárgyi beszerzései során:

- ✓ Takarításhoz: partvis, lapát, törlőruhák
 - ✓ Babagondozáshoz: műanyagtálak, szárítókötelek, csíptetők
 - ✓ Sütemények, saláták készítéséhez: alkalmas eszközökről (tálak, kések, vágódeszkák, formák)
 - ✓ Növények gondozásához: locsolókanna, cserepek, virágföld, magok
 - ✓ Állatok gondozása: akvárium, állateledel, víztisztítók stb.
 - ✓ Udvari munkához: seprűk, gereblyék, lombseprűk, kosarak
- A tisztító- és mosószereket a gyerekektől elzártan tartjuk.
 - 3-4 éves kortól a gyerekek szabályosan ismétlődő mindennapi munkája a rend biztosítása tevékenységeik befejezése után (eszközök elrakása állandó helyükre).
 - A növények, állatok gondozását és az udvari növények ápolását az óvónő és dajka segítségével, de részfeladatok önálló megoldásával kezdik végezni.
 - 4-5 éves kortól bevezetjük a naposi munkát ebédnél, amikor a munkafolyamat fogásait jól megismerték a gyerekek. A feladat tartalmát fokozatosan bővítjük, a munkához szükséges szimbólumokról, eszközökről a kiválasztás rendjéről az óvónő gondoskodik.
 - A gyerekek önállóságának növekedésével az óvónő a munkajellegű feladatokat oly módon bővíti folyamatosan, hogy azt a párhuzamos csoportban dolgozó kollégával egyezteti.

Sikerkritériumok:

- ✓ Munkavégzéshez szükséges attitűdök formálása.
- ✓ Az óvónő megtervezi az évszakoknak megfelelő munkák tartalmát éves nevelési tervében.
- ✓ Kidolgozott egyéni megbízatások és naposi munka formájában jelenik meg a sokféle munkaforma adott életkorhoz igazítottan, melyek végzését szimbólumok segítik. (kitűző, falitábla, „védőruha” stb.).
- ✓ Önállóan, igényesen végzik a gyerekek a munkafeladatokat. Képesek a feladatok elosztására, a megkezdett feladat sikeres befejezésére.
- ✓ A gyermekekre jellemző a vízzel, energiával való takarékos magatartás.

[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Minden munkavégzésekhez biztosítottak a megfelelő méretű eszközök, amelyeknek hozzáférhetősége, rendje biztosítja a gyermekek számára a biztonságos munkát.
- ✓ A gyerekeknek lehetőségük van növényeket ültetni, gondozni, terméseket felhasználni.
- ✓ Az évszakoknak megfelelő munkát az udvaron is tervszerűen végzik a gyerekek.
- ✓ A csoportok környezetének szépítésébe bevonják a gyerekeket, együtt örülnek az eredménynek. (évszakonkénti nagytakarítás) A Hónapsoroló terepasztal berendezését, dekorációját a blokknak megfelelően a gyerekekkel közösen készíti el.
- ✓ Az óvónő rendszeresen egyeztet a párhuzamos csoporttal is a tervezett munkafajtákat, elvárási szinteket.
- ✓ A munkavégzés produktumáról értékelést nyújt, valamint lehetővé teszi a csoporttársak véleményének meghallgatását is. mellyel a gyermekek reális kritikai érzéke, ezáltal erkölcsi értékítő képességei is fejlődnek.
- ✓ Élnek a szelektív hulladékgyűjtés különböző lehetőségeivel, az ilyen típusú felhívásokra reagálva beépítik azt a csoport életébe.
- ✓ Intézményi szintű munkajellegű tevékenységek végzésébe a családokat partnerként képes mozgósítani (munkadélutánok).
- ✓ Vizuálisan is megjeleníti azokat a környezetre ható munka jellegű tevékenységeket, melyek a gyermekeknek követendő példát, értéket képviselnek (elsőként öltözik át pizsamába, önállóan megkötö cipőjét, segít a növénygondozásban stb.)
- ✓ Komposztálással kapcsolatos ismereteiket bővítik, aktívan bekapcsolódnak a kerületi projektekbe.
- ✓ A kerületi klímastratégiával kapcsolatos zöldítő programokban tevőlegesen részt vesznek.

4.4. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.4.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél: Az egészséges életvitel igényének kialakítása. A gyermekek testi - lelki fejlődésének elősegítése. Mindennapos mozgásfejlesztés edzéssel, szabad vagy szervezett mozgásos tevékenységekkel, mozgásos játékokkal. Az egészséges táplálkozás megszerettetése. A környezettudatos magatartás kialakítása.

Feladat: A gyermekek testi és lelki gondozása, egészségének védelme, óvása, edzése, és a fejlődésükhöz szükséges egészséges környezet biztosítása. A környezettudatos magatartás kialakítása.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Egészségpedagógiai szemléletünkben az óvodának nagy jelentősége van a következő nemzedékek egészségre nevelésében, valamint a sportnak és a rendszeres testmozgásnak, melynek eredménye, hogy az emberek egészségesebben élnek. A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezeti feltételeket megteremtjük óvodánkban, a gyermek testi méreteit, önállóságát, a gyermekek egyéni, differenciált szükségleteit is figyelembe véve.

Az egészséges életmód gyökereinek lerakásához, és komplex érvényesüléshez tartozik mindazoknak az alapvető értékeknek beépítése a mindennapi életbe, melyek kapcsolatosak a szomatikus, pszichohigiénés és szociohigiénés neveléssel. Ezek összefüggő tervszerű rendszere biztosítja gyermekeink számára rohanó világunkban a komfortérzetet. Az óvoda jól szervezett napirendjében, a gyermek egész napját átölelő tevékenységrendszer természetesen nyújtja lehetőségét a megfelelő testi-lelki egyensúly megteremtésére, az egészséges életvitel a gyermeki szükségletek kielégítésében. A gyermekek számára biztosított testápolással, étkezéssel, öltözködéssel, pihenéssel, egészségfejlesztő mozgással, a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés preventív célján túl, szeretnénk elérni egy egészségesebb felnőtt élet élethosszig tartó szokásrendjének megalapozását is. A gyermek alapvető testi, lelki, szociális szükségletei a személyiségfejlesztés szolgálatában:

- *Érzelmi védettség biztonság megteremtése:*
 - feltétel nélküli elfogadás és szeretet
 - odafordulás (fizikai gondozásban megmutatkozó testi jól bánás)
 - kétszemélyes kapcsolat, kötődés a vele foglalkozó felnőttekkel
- *Külvilág és önmaga felfedezésének lehetősége*
- Szabadság és védettség érzésének lehetősége tárgyi világ és társas világ feltételein keresztül
- *Önállóság:*
 - én akarom, én csinálom megtapasztalása, függés fokozatos csökkenése (tehesse amire képes)
 - saját fejlődési tempó (akkor tehesse meg a dolgokat, mikor megérett rájuk)
 - kompetencia hatóképességének kielégítése (ahhoz, hogy otthon érezhesse magát a világban, aktív szerepet kell vállalnia alakításában)
 - létrehozás, alkotás (gondolatok, tárgyak)
- Elismerés, megerősítés (verbális és nonverbális úton is)
- Belső állapot spontán kifejeződésének lehetősége
 - verbális és nonverbális kommunikáció,
 - játék (belső világból jelenít meg eseményeket, érzéseket, rajz),
- Felelősség önmaga iránt (saját test, önkontroll, önálló étkezés),
- Fizikai és lelki énvédelem a tapasztalatok által
- Önvédelem a veszélyektől (pl. védi magát a tűztől)
- Másoknak okozott érzelmek átérzése (empátia), a következmények megtanulása,
- Tanulja meg mérlegelni a döntéseinek következményét, hogy a cselekvései mások számára is jelentőséget hordoznak, megbánthat, vagy védelmezhet másokat.

40
[Handwritten signature]
47

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

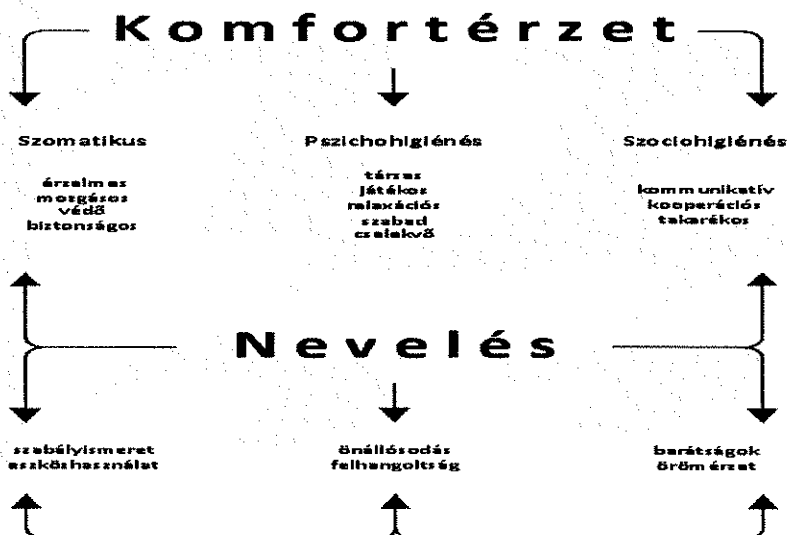
+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Sikerkritériumok:

1. Szomatikus nevelés területén:

a) *higiénés nevelés*

személyi higiénés nevelés körében:

- szemrevételezéssel ellenőrzi a gyermek egészségének külső jeleit (reggel megérkezéskor, napközben, szolgálatváltásnál, haza indulás előtt küllemét, ruházatát, rendezettségét, személyi tisztaságát, kipihent vagy fáradt állapotát, betegségekre utaló tüneteit)
- kialakítja a kézmosás szokásrendszerét az életkori elváráshoz – önállóság; gondoskodik a bőrápolás, köröm ápolása, fog ápolása szokásrendszerének alakításáról, a nemi szervek higiénéire neveléséről, a zsebkendő használatáról feltételek biztosítása mellett;
- egészséges ruházkodásra nevel (réteges, időjárásnak, hőmérsékletnek megfelelő ruházkodás, saját váltóruha, váltócipő, alvópárna, alvótakaró),
- egészséges táplálkozásra nevel az ismeretlen ételek megkóstoltatásával
- WC-re szoktatáskor a fokozatos önállóságot figyelembe veszi
- fertőző betegségek megelőzését betartja, az egészségügyi szervekkel kapcsolatot tart munkája során

környezet higiénés nevelés körében:

- az intézmény tisztaságára, a helyiségek, csoportszoba vigyázására nevel a házirendben szabályozott formában,
- szépíti környezetét, a hulladékkezelésben környezettudatos szemléletet honosít meg
- gondoskodik a felszerelés higiénéjéről (játékok tisztítása)
- az udvar higiénéjét betartja (nem szemetelünk)

b) profilaxisra nevelés körében a betegségek megelőzésére, fertőző betegségek, egyszerűbb rendellenességek kifejlődésének megelőzése neveli a rábízottakat, észreveszi pl. ha közelről nézi a rajzlapot a gyermek – szemüveg; beszédhibák felfedezése és korrekciója

c) kondicionálás, testnevelés, sport mozgás szokások alakítására törekszik az egészséges mozgásfejlesztésben leírtak szerint

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08Segyisittovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- d) baleset-megelőzésre nevel a baleseti helyzetek felismertetésével, kezeli a bekövetkezett baleset áldozatát, gondoskodik a jelentésről és értesítésekről
- e) megismerteti a közlekedési szabályokat,
- f) körültekintően gondoskodik a mérgező szerek helyes tárolásáról, a háztartási kisgépek eszközök használatának balesetvédelmi előírásának betartásáról
- g) életmentésre nevel, ismeri az elsősegélynyújtás alapvető formáit alkalmazott szinten – ilyen tanfolyamokon részt vesz.

2. Pszichohigiénés nevelés területén:

Az óvodapedagógus célja a mentálhigiénés nevelés, az egészséges személyiség fejlődésének biztosítása, a gyermek megóvása a káros hatásoktól, a devianciától, a kimerüléstől, a túlterheltségtől. Ezen belül gondoskodik:

- a) egészséges életvezetési feltételekről (napirend, bioritmus követése és támogatása, családi életre nevelés, deviancia megelőzése – antiszociális viselkedés megelőzése, pedagógiai módszerek alkalmazásával)
- b) stresszelhárításról: diszstresszorok kikerülése, stresszhatás kompenzációja – óvodai testedzés, mozgás, feszültség levezetés biztosítása
- c) abúzus (gyermekbántalmazás – pszichés és testi), deviancia, alkoholfogyasztás megelőzése, élvezeti szerek fogyasztásának megelőzése (tudatosítani kell a gyerekekben, hogy ha valami káros, rossz > nem a szülők ellen, hanem a jelenség ellen kell fellépni), dohányzás megelőzése)
- d) Fontos a biztonság, otthonosság, pozitív kapcsolat kialakítása az óvoda dolgozóival, az idegrendszeri feszültség feloldása.

3. A szociohigiénés nevelés területén:

- a) Gondoskodik a kedvező társas miliő működtetéséről (zavartalan kiegyensúlyozott légkör kialakulása, interperszonális légkörben kialakult feszültség levezetése, konfliktus megoldásra nevelő technikák megtanítása)
- b) A kommunikációs nevelés segítségével eléri az érintkezési zavarok megelőzősét, profilaxisa > célja, hogy a gyermek úgy tudjon a környezetével kapcsolatot teremteni, hogy az neki és a környezetének is jó legyen – fontos a példamutatás.
- c) A szerepfeszültség feloldására figyelmet fordít a játszó gyermekekre figyelve és együttjátszva
- d) Megelőzi a társadalmi izolációt (SNI + különböző etnikumú, nemzetiségű gyermek befogadása – ezzel kapcsolatos nehézségek feloldása, problémák megoldása)
- e) Egészségpropaganda munkájával bekapcsolódik az egészségvédelmi csoportok társadalmi munkájának támogatásába pl. egészségügyi kiadványok terjesztése, kapcsolattartás az egészségügyi szervezetekkel.
- f) A testi képességek és mozgáskészségek fejlesztését az egészséges mozgásfejlesztés, szabad mozgás és irányított mozgásfejlesztés együttes alkalmazásával tudatosan valósítja meg, elérve, hogy a kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség), koordinációs képességek (ügyesség), és a hajlékonyság, lazaság képessége a gyermekeket alkalmassá tegye az iskolás kori tornagyakorlatok végzésére.
- g) Munkájában az eredmények rögzítésére használja az intézményi dokumentáció elfogadott

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program
nyomtatványait.

4.4.3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

(1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési- oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Óvodánk mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a mozgás, a testedzés és a pihenés arányának betartása,
- a higiénés szokások megtanítása (tisztálkodás, WC használat stb.),
- az egészséges táplálkozás megszerettetése¹⁶ (gyümölcs, zöldség),
- a megfelelő mennyiségű és minőségű étel és folyadék fogyasztása,
- az egészséges, balesetmentes környezet biztosítása (lakhatás, bútorzat stb.),
- a környezeti ártalmak elkerülése (pl.: elektroszmog, légszennyezés stb.),
- a környezet hőmérsékletének megfelelő öltözködés,
- a rendszeres szellőztetéssel friss levegő biztosítása.

✓ Az egészség védelme tanítható, fejleszthető. A kisgyermekkorban történő egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Ezeket figyelembe véve az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület. Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére (promóció) és az egészségkárosodás megelőzésére (prevenció) irányuló egészségnevelő tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat vonatkozik a **testi, a lelki és szociális** nevelő tevékenységekre. Az egészségnek a nevelési folyamat minden mozzanatában alapozó szerepe van.

✓ Elhanyagolást jelent, ha a nevelő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki, erkölcsi és szociális fejlődésére.

✓ A bántalmazás lehet lelki, illetve fizikai eredetű. - Az érzelmi bántalmazás rendszeres, hosszú időn át tartó rossz bánásmódot jelent, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez lehet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztása a gyermekkel szemben. Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megsegényítés, állandó kritizálás, érzelmi zsarolás.

✓ Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás stb.), amely a gyermek fizikai sérüléséhez vezet, vagy vezethet.

✓ Különleges kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermekeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl -

¹⁶ Feladatunk a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

ismételten - fizikailag, lelkileg bántalmaz. Ilyen esetben a felnőtt, az óvónő feladata a bántalmazott megvédése.

✓ Amennyiben indokolt, a székhely óvodában, és a tagóvodákban tevékenykedő **óvodai szociális segítőket**, az együttműködés keretén belül, **be kell vonni a problémák megoldásába**. A segítők konkrét tevékenységét meghatározzák az adott nevelési-oktatási intézményben felmerülő szükségletek. Munkájukat önállóan látják el, ugyanakkor a szociális segítő nevelő-oktató tevékenységet nem végez, pedagógiai, pszichológiai kérdésekben nem foglal állást és nem ad tanácsokat.

✓ A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá. A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg. A felfrissítő, edző mindennapi testnevelés középpontjában is a sok mozgással járó játék áll.

✓ Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal is kiegészül.

✓ A gyermek higiénés állapotának megítélése, szükség esetén a testápolás pótlása az óvodapedagógus, a dajka részéről bentsőséges ellátást igényel. A higiénés szemlélet átadása tehát nem jelenthet a gyermek számára megszegyenítést.

(3) A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzata biztosítja minden nagycsoportos óvodás számára az úszást. Számunkra fontos, hogy azok a gyerekek, akik rendszeres úsznak sokkal frissebbek a szellemi megterhelések során is, jobban teljesítenek, kevésbé fáradékonyak. Ennek élettani okai vannak. A jobb keringési rendszer, a megerősödött izomzat, az átmozgatott ízületek, mind-mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek könnyebben vegyék az óvodában az akadályokat. Ritkábban betegszenek meg, a légúti fertőzések veszélye is csökken, egyszóval egészségesebbé, edzettebbé válnak az úszás segítségével.

(4) A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat az egészséges életmód kialakítása, a gyermekek egészséges fejlődése érdekében tagóvodánként két darab életmentő autoinjektort juttatott el. Az autoinjektorok használatáról az óvodapedagógusoknak/nevelést segítő munkatársaknak oktatást szervez a fenntartó az Allergénusz Egyesület közreműködésével, melyet követően használhatóak fel a készítmények. Az autoinjektorok felhasználása előtt minden óvodás gyermek esetében beszerzése kerül a szülői beleegyező nyilatkozata arról, hogy a szülő/törvényes képviselő hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekének az autoinjektort anafilaxiás reakció esetén életmentő beavatkozás céljából a JÓK alkalmazásában álló óvodapedagógus/nevelő munkát segítő munkatárs beadhassa a szülő előzetes értesítése hiányában is a mentő azonnali hívása mellett, azzal, hogy a szülőt haladéktalanul tájékoztatja a készítmény alkalmazásáról; továbbá a gyermek háziorvosának igazolása arról, hogy a házi gyermekorvosnak nincs tudomása az érintett gyermek olyan betegségéről, amely miatt az injekció nem alkalmazható anafilaxiás reakció esetén.

4.4.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermekek **érzelmi nevelése** fontos a személyiségük alakulásában, egyik jellemző sajátossága magatartásának, tanulékonyságának, ismeret bővítésének az érzelmi vezéreltsége. Szeretettel, odafigyeléssel, gondoskodással lehet csak őket hatékonyan motiválni. Kiszolgáltatottságuknál fogva a felnőtt nevelők dolga az érzelmileg biztonságot adó, nyugodt légkör megteremtése.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

4.4.4.1. Érzelmi – erkölcsi nevelés

A családi nevelés mellett az óvodának igen nagy szerepe van (lehet) az elsődleges szocializáció során. Tudatosan alakítja, építi, kombinálja azokat a nevelő hatásokat, amelyekben az együttműködés és a társas érintkezés elemi formái integráns egységet alkotnak. Az óvoda tehát nem a spontán szocializációnak, hanem a pedagógiailag determinált szocializációnak a színtere, ahol az elemi kooperációs és kommunikációs formák tudatos kibontakoztatása folyik.

Óvodába lépéskor a kisgyermek számára fontosnak tartjuk a fogadó környezet állandóságát (a csoportszoba helyszínei, logó, szokás-szabályrendszer (lásd játék), így a gyermek érzelmi biztonságban érzi majd magát. Ide kapcsolódik még: családlátogatások, nyitott napok, tehetséggondozó napok, és lehetőséget nyújtunk még szülői beszoktatásra is. Ezek az események mind a gyermekek és az óvodánkban dolgozó felnőttek név szerinti megismerését szolgálják.

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata; olyan sajátos nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de lehetővé teszi, annak a kedvező környezeti hatásnak a kialakulását, ami a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Hagyományos megközelítésben az erkölcsi nevelésnek két alapvető feladata különíthető el: az erkölcsi tudat és az erkölcsi magatartás. Ez a két feladat a nevelési gyakorlatban, a konkrét nevelési szituációkban nem választható külön, és együttesen eredményezik az elfogadható viselkedés megjelenését.

Arányában, az óvodában a legkisebb szerepet az **erkölcsi nevelés** kapja, de az alapok lerakása ebben az esetben is 2–6 éves kor körül történik. A gyermekek beilleszkedését, érvényesülését bármilyen közösségbe az segíti, ha az együttélési szabályokkal, szokásokkal, erkölcsi normákkal tisztában vannak.

Cél: Érzelmileg gazdag, kiegyensúlyozott gyerekek nevelése, egyéniségük, alap képességeik kibontakoztatása egy adott közösségen, csoporton belül.

A gyermekekben alakuljanak ki, és rögzüljenek a helyes viselkedés és magatartás szabályai, normái.

Feladat: Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, szorongásoktól, félelmektől mentes, családias légkör megteremtése, az óvodába lépés pillanatától az óvodáskor végéig.

Megismertetni a gyermekeket a szűkebb és tágabb környezetükkel, annak érdekében, hogy idővel a szülőföldre, a hazához való érzelmi kötődése kialakuljon.

A gyermekcsoporton belül az együttélés szabályainak bemutatása, megtanítása. A kulturált, udvarias, erőszakmentes, etikus viselkedés megtanítása, gyakorlása az adott közösségen belül. A helyes szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás erősítése.

4.4.4.2. Szokás- és normarendszer

Folyamatos napirenddel dolgozunk, így lehetőséget teremtünk a gyerekek egyéni szükségleteinek kielégítésére, érésének, fejlettségének figyelembevételére.

Mivel a 3–6 éves korú gyermek legtöbb idejét az óvodában tölti, a fentiekből adódóan felelősek vagyunk a harmóniát sugárzó, esztétikus és tevékenységre alkalmas környezet alakításáért, és a nevelés minőségéért.

Neveléssel alakítható területek:

[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvoda

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Köszönés formái
- Rend és tisztaság
- Mindenre képes vagyok (önállóságra nevelés)
- Étkezés
- Barátság
- Ajándékozás
- Udvariasság

4.4.4.3. Meggyőződések fejlesztése:

Fejlesztendő területek	Részcélok
Alkalmazkodás elfogadás	Alkalmazkodik a társaihoz
	Alkalmazkodik a csoport szokás- szabályrendszeréhez
	Alkalmazkodik a helyzethez
	Alkalmazkodik a felnőttekhez
Együttműködés, konfliktuskezelés	A társaival barátságos, együttműködő
	A felnőttekkel udvarias, együttműködő
	Konfliktus esetén képes az egyezkedésre, kompromisszum kész
	Közös tevékenységek alatt fegyelmezett
	Képes elfogadni társai elgondolását
Segítőkészség	Elfogadja a másságot, segíti a beilleszkedésüket
	Segíti társait a gondozási, közös tevékenységekben
	Szívesen vállal közösségért végzett munkát
Értékmegővás	Környezettudatosan él
	Vigyáz környezetére
	Vigyáz saját alkotásaira, játékaira
	Vigyáz társai alkotásaira, játékaira

Ez az óvoda számára egységes szokás- szabályrendszer túl azon, hogy segít megteremteni a gyermeki magatartás erkölcsi alapjait, **megadja a biztonságot a közösen használt területeken, az együtt szervezett rendezvényeken, helyettesítéskor a gyermeknek, dajkának, pedagógusnak** egyaránt, valamint alapot nyújt a gyerekek személyiségfejlődésének méréséhez, a csoportok fejlettségének megállapításához, további feladatok tervezéséhez, valamint a pedagógusok, dajkák munkájának értékeléséhez.

4.4.4.4. Példaképek:

A mesék alaperkölcsi értékeit követve kiemelt helyet kap a magatartási, és viselkedéskultúra fejlesztése, mint az erkölcsi magatartás alapvető szabályozó tényezőjének pozitív irányú fejlesztése. A magatartási, viselkedési szokások kialakítására a gyermekek elsődleges tevékenységében, **a játékban**, azon belül is **a szerepjátékban** teremtünk lehetőséget. A spontán adódó helyzeteket tudatos beavatkozással tesszük alkalmassá kitűzött céljaink elérésére.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

4.4.4.5. Modell szerep:

Az óvodai nevelőmunkában a kulcsszerep az óvodapedagógusé, aki munkájában elkötelezett, felelősséget vállal, az egyesített óvoda pedagógiai programja általános cél és feladatrendszerét és tagóvodája helyi célkitűzéseit egyaránt megvalósítja, képes abban saját tevékenységét önállóan meghatározni. **A XXI. századi nevelői magatartásban az elfogadó, segítő, támogató attitűd, mint modell elengedhetetlen az egyes gyermekek fejlődésében és a csoportok interakciós kultúrájának formálódásában.**

Személyiségünk karban tartásában, a „nevelésre kész” állapot elérésében-megőrzésében, szakmai felkészültségünk folyamatos gyarapításában, az életpályánk tudatos alakításában a reflektív szemlélet és az önismeret mellett, fontosnak tekintjük a **kollegiális visszajelzéseket**, az alkotó nevelőtestületi légkör megteremtését.

Adaptív, (alkalmazkodó) neveléssel törekszünk a differenciálás (a pedagógus által irányított fejlesztés, és/vagy a gyermekek önvezérelt fejlődése) és az egyéni sajátosságok ismeretében megvalósuló egységesség együttes alkalmazására a pedagógiai folyamatban.

Az adaptivitás megteremtésében alapvetőnek tekintjük a nevelési folyamatban résztvevő összes partner együttműködését, **egymáshoz és a körülményekhez való kölcsönös alkalmazkodását** a pedagógus szakértelmén alapuló felelősség csökkenése nélkül.

4.4.4.6 Az érzelmi nevelés kapcsolata más fejlesztési területekkel:

- Verselés, mesélés, dramatizálás
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Hagyományörzés

Egy olyan óvodai élet megszervezésére törekszünk, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelm, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, a közösen végzett munka öröme, önzetlenség, igazságosság, igazmondás.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermeket egy modell alkalmazotti közösség vegye körül, és azt, hogy az alkalmazottak pozitív érzelmi kapcsolata, töltése jellemezze óvodánk légkörét.

Óvodánk nyitottsága biztosítja a gyermek számára, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja. A hazaszeretetre nevelés és a természetben, környezetben megmutatkozó értékek megmutatása neveli a gyermeket mindezek megbecsülésére és a jó - szép erkölcsi szemléletmódra (lásd: külső világ tevékeny megismerése, környezettudatos nevelés)

Az óvodáskorú gyermekek részére az **érzelmi nevelés** meghatározó fontossággal bír. Lelki stabilitásuk, de még értelmi képességük fejlődése is attól függ, hogy mennyi és milyen minőségű szeretetet, odafigyelést kapnak közvetlen környezetüktől. A gyermek érzelmi biztonságát az egyéni, egyedi bánásmóddal tudunk erősíteni. Mindenki arra vágyik, hogy egy közösség tagja legyen, de arra vágyik, hogy a csoporton belül kiemelt figyelmet kapjon.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége.

[Handwritten signature] 50.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Óvodás korban lényegesen fontosabb az érzelmi intelligencia, az EQ kialakulása, mint az értelmi intelligencia IQ, mindenáron történő fejlesztése. Ugyanis minden további tevékenység eredményessége, a képességek, készségek fejleszthetősége, a kompetencia alapú nevelés hatékonysága a gyermek érzelmi biztonságán alapszik, miután alapvetően főleg érzelmi ráhangolással motiválható.

- Az óvodakezdés nagyfokú pedagógiai érzékenységet és tapintatot, odafigyelést igényel, mert ez az időszak meghatározó a gyermek óvodával, az óvó néikkel szembeni érzelmi kötődésének létrejöttében.
- A fent említett családi légkör adja meg az alaphangulatot az elmélyült, tartalmas játékhoz, tevékenykedéshez, feladatok megoldásához és a problémamentes kapcsolatteremtéshez gyermek és felnőtt, illetve gyermek és gyermek között.
- Fontos, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, bensőséges érzelmi töltés jellemezze.
- Szükséges, hogy az érzelmi nevelés során is segítsük a gyermekek önkifejezési, önértékelési törekvéseit. Mindezt az önbizalmuk erősítésével, ugyanakkor a reális énkép, önértékelés megerősítésével.
- Az én tudat, az ego erősítése mellett feladat, hogy a közösségi érzés, a hovatartozás érzése érzelmi alapokon is kialakuljon, megerősödjön a gyerekekben (az én csoportom, az én óvodám, - saját elnevezés stb.)
- Minden gyermeket hallgassunk meg, a kötetlen beszélgetések során a csoport valamennyi tagja azt érezze, hogy figyelnek rá, véleményét, elképzeléseit elfogadják.
- A rossz szociális körülmények között élő, - halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), és hátrányos helyzetű (HH), nehezen szocializálódó, esetleg közömbös, vagy magányos, peremhelyzetű gyerekeknél fel kell kutatni minél hamarabb a gond eredeti okát, mert csak ezután tudjuk a problémát megértéssel kezelni, a gyermeket tovább segíteni.
- Sokszor az óvodapedagógus (*mint minta*) hozzáállása, értékítélete határozza meg a gyermek státuszát, helyzetét az adott közösségben.
- Amennyiben szükséges az óvodai szociális segítő segítségét, tanácsát megkérni. A folyamatba be kell vonni.
- Tudatosan, és szakszerűen kell foglalkozni a kiemelkedő tehetségű, az egészséges gyermekek közé integrált különleges bánásmódot igénylő, a lassabban fejlődő, és sajátos nevelést igénylő gyerekekkel is.

Az óvodába lépés pillanatától (befogadás) az óvodában bevezetett szokások és szabályok segítik a gyermekeket abban, hogy be tudjanak illeszkedni a közösségbe. Biztonságot, nyugalmat, kiszámíthatóságot, rendszerességet és védettséget közvetít a gyermekek számára.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása. Valamint annak elfogadására, megértésére nevelés, hogy az emberek különböznek egymástól.

A kulturált viselkedési formák megtanítása során alakítjuk ki a gyermekekben az egymás és a felnőttek iránti szeretetet, tiszteletet és türelmet.

Valamennyi csoportban az óvodapedagógus feladata, saját attitűdjén keresztül az etikai kérdésekben a példamutatás, másokkal szembeni türelem gyakorlása, a tolerancia és a különbözőségek elfogadása.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- A gyermekek egymás közötti kapcsolatának alakulásában is lényeges szempont, hogy az óvodapedagógus bizonyos szabályokat, hagyományokat, alapvető emberi értékeket el tudjon fogadtatni a gyermekekkel, és ők ezeket az elsajátítás után megfelelően alkalmazzák. A kulturált viselkedési formák megtanulása során kialakítható a gyermekekben a figyelmesség, az együttélés, az önmaguk realisabb megítélése, a másokkal szembeni türelem, a tolerancia, és a különbözőségek elfogadása.
- Az erkölcsi normák között van, amely egyetemes és állandó, de van olyan is, amely koronként, rendszerenként változik, amit az adott társadalom, népcsoport, azaz a makro, ill. mikroközösség határoz meg. Ilyen a csoport szokásrendszere is, melynek kialakítása a csoportos két óvodapedagógus felelőssége.
- A kettős nevelés elkerülése végett folyamatosan egyeztetnie, kommunikálnia kell a gyermekekkel foglalkozó nevelőknek.
- Az óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy a kisgyermeknél az érzelmek segíthetik vagy gátolhatják tetteiket, fontos szerepet töltenek be viselkedésük szabályozásában.
- Az óvodáskorú gyermeknél igen erős az érzelmi kötődés bizonyos személyek, helyzetek és tárgyak iránt. Így az erkölcsi fejlesztő-nevelő munka sikeressége elsősorban attól függ, hogy az óvodapedagógus mennyire nyitott a gyermek érzelmi motívumai, érzelmei iránt. Az erkölcsi érzelmek nem taníthatók, csak keletkeztethetők, fejleszthetők.
- Gyermeket a kötődő érzelmei segítik abban, hogy ne csak rátaláljon a helyes vagy helytelen útra, hanem kívánja is annak választását, vagy éppen elutasítását. Így az érzelmi átéléssel társult erkölcsi ismeret beépül a személyiség szerkezetébe, már belülről határozva meg (belsőleg motivált) a viselkedést.

4.4.4.6.1. A hagyományőrzés

Cél: A generatív művészetek megismerésének lehetősége a néphagyomány, jeles napok útján.

A népi örökség befogadásának és újjáélesztésének átgondolt beillesztése az óvodai élet mindennapjaiba.

A multikulturális közösségből érkező gyermekek hagyományait szem előtt tartva a vizualitás, a zene, a képzőművészet, a szokások, a népköltészet elemeivel gazdagítjuk a képességek, készség fejlesztését.

Feladat:

- Verselés, mesélés: versek, népmesék, népi mondókák, közmondások, találós kérdések, névcsupolók, rigmusok időjósok gyűjtése.
- Ének, zene, énekes játék, tánc: népi mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok, hangszerek zene megismertetése.
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, kreativitás: tárgykészítő népi játékok, sodrások, fonások, szövések, gyöngyfűzés, agyagozás, nemezelés tevékenységek szervezése.
- Külső világ tevékeny megismerése során: találós kérdések, népi jóslások, jeles napok, népszokások beépítése
- Mozgás: ügyességi, sportjátékok megtanítása

Az inkluzív nevelés során alkalmunk adódik a magyar népszokások, bölcsességek megismerése mellett, a multikulturális, és interkulturális módszerek alkalmazásával más népek szokásainak, értékítéleteinek, normáinak megismerésére.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Feladatunk a szülőföldhöz való kötődés alapjának lerakása, az erkölcsi nevelés eszközeinek segítségével is.

- Fontos, hogy a pozitív emberi értékeket (őszinteség, tisztesség, becsületesség, önmagunk és mások tisztelete, a közösen végzett munka öröme, együttérzés stb.) erősítsük a gyermekekben.
- Az erkölcsi nevelésben is fontos és meghatározó szerepe van az óvodapedagógusoknak. A helyes és a helytelen, a jó és a rossz, az igazságos és az igazságtalan, igazmondás, hazugság stb. fogalmainak közvetítése közben az óvodapedagógus egyénisége, viselkedése, személyisége áthatja csoportja életét. Segítséget nyújt számára, ha az egyetemes kultúra mellett a művészetek, ezen belül is a népművészet (népmese, népköltészet, dalos játékok, népi bölcsességek).
- A hagyományörzés, a jeles napok, az óvodai ünnepek, műsorok segítségével kialakul a gyermekben a hazaszeretet érzése. Az, aki ragaszkodik hazája múltjához, képes azonosulni azzal. Tudja a népszokások eredetét, ismeri azok lényegét, hiedelemvilágát, jelképeit. Megérti az erkölcsi mondanivalójának üzenetét.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

Az óvónő feladatai:

- ✓ A tevékenységek megvalósításában meghatározó szerepe van a pedagógus személyiségének, aki mozgatórugója a hagyományápolásnak, és aki hiteles mintát ad a gyermekeknek és a szülőknek egyaránt. Egy-egy ünnephez kapcsolódva vannak visszatérő jelzéseink, díszítőtárgyaink, amelyeket évről-évre akkor veszünk elő, amikor itt van az ideje.
- ✓ Folyamatos önképzéssel sajátítjuk el a magyar nép, a cigány kisebbség és a nagyobb bevándorló, menekült csoportok életével, múltjával, szokásaival, kulturális értékeivel kapcsolatos ismereteinket.
- ✓ Az ünnepnapok másságát jelzik, hogy ezen a napon felnőtt és gyermek egyaránt ünneplő ruhában van (fehér blúz, sötét szoknya vagy nadrág)
- ✓ A karácsonyra várást sokszínű készülődés előzi meg, magát az ünneplést a családokra bízuk.
- ✓ Minden ünnepkörnek előre megválasztott felelőse van, aki az esemény lezajlásának részleteit kidolgozza és felel érte.

Sikerkritériumok:

- ✓ Pozitív viszonyban van önmagával és környezetével.
- ✓ Ismeri és alkalmazza az alapvető viselkedési normákat és szabályokat.
- ✓ Elfogadja és tiszteli a különbözőségeket.
- ✓ Keresi, felismeri, értékeli és megbecsüli önmagában és környezetében a jót és szépet. Önértékelése egyre realisabb, alapvető értékítélettel rendelkezik.
- ✓ Cselekedeteit már nem csak az érzelmek uralják. Az EQ-ja folyamatosan fejlődik.
- ✓ Önállósága, önfegyelme, kitartása, feladattudata, szabálytudata, képessé teszi feladatok ellátására.
- ✓ Szociálisan érett új közösség elfogadására, együttműködésre, kapcsolatteremtésre új közegben is, felnőttel és gyermektársaival egyaránt.
- ✓ Várakozással, érdeklődéssel készül az iskolai életre.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Társas kapcsolatai megfelelőek, képes együttműködni, alkalmazkodni. Erkölcsi normái lehetővé teszik a közösségben való eligazodását.
- ✓ Életkorának megfelelő témákban ismeri bizonyos erkölcsi értékek, normák és szabályok követelményeit, pl.: nem szabad hazudni, árulkodni.
- ✓ Meg tudja becsülni a saját és mások viselkedésének helyességét, és véleményét indokolni is tudja.
- ✓ Kialakult képzele van arról, hogy a környezete mit vár el tőle a helyes magatartás címén.
- ✓ Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja vágyait.
- ✓ Tudja, hogy ha egy adott játékkal szeretne játszani, ami a csoporttársánál van, akkor először kérnie kell, és valameddig várnia, amíg az odaadja. Az elvárásnak megfelelően uralkodni tud az érzelmein, türelmes.
- ✓ Gyermeki tapasztalatai alapján megkezdődött az a folyamat, amikor a külső követelmények által elvárt szabályok beépülnek a gyermek személyiségébe. Nyomokban megjelenik az önkontrollt jelző lelkiismeret furdalás érzése „belső hang”, a felelősségérzet.
- ✓ Viselkedésében fellelhető a kötelesség, önfegyelem, szabálytudat, alakul a morális érzékenysége (együttérzés, udvariasság, becsületesség, mások tisztelete, és a másság elismerése).
- ✓ Feladattudata kialakulóban, ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében megnyilvánul.
- ✓ Kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme alkalmas az iskolai feladatok elvégzésére.

4.4.5. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A kisgyermek, amikor beszélni kezd, viselkedése is megváltozik érzelmi és értelmi szempontból egyaránt. Képes lesz különböző személyekkel kölcsönös érintkezésre, más szóval szocializációra, a beszéd interiorizációja (a szó belső feldolgozása) lehetővé teszi a belső nyelv és a jelrendszer harmonikus kapcsolatát, ez lehetővé teszi a cselekvések bensőségessé válását, s az érzékelés és mozgásos cselekvés most már megoldható lesz képzelet és „gondolati kísérletezés” intuitív szintjén. Ennek a folyamatnak intenzív fejlődési időszaka az óvodás korra esik.

Elsődleges szerepe a beszédnek van a gondolkodás kialakulásában, melyet a szocializáció befolyásol. A gondolkodás, lépésről lépésre alkalmazkodik az új realitásokhoz, amit a gyermek felfedez, fáradságos úton elkezd asszimilálni a lehetőségeket saját aktivitása és énje számára. Ez az egocentrikus átszajátítás jellemzi a gyermek gondolkodását éppúgy, mint a szocializációját.

Ennek sajátossága, hogy az átvevés szűrés nélküli, kizár minden objektivitást, másik jellemzője pedig, hogy igazodik (adaptálódik) a valósághoz és az embertársakhoz.

Hol az egyik, hol a másik pólus felé tolódik el.

Az első tipikus megjelenési formája a szimbolikus játék (kapcsolatok nélküli), vagy a másik, ahol már a kollektív elem is megjelenik, a szerep- illetve utánozó játék. Ezt az én központú gondolkodást csak az álom szárnyalja túl.

A másik póluson találjuk a valósághoz igazított gondolkodást, amit szemléletes vagy intuitív gondolkodásnak nevezünk, s ez egyesíti magában a szenzomotorikus koordinációt és a tapasztalatot, amely a képzelőerő folytán hol megelőlegezett, hol utólagosan igazolt.

A kettő gondolkodás között foglal helyet az egyszerű verbális gondolkodás, mely a valóságtól távol esik. A gyermek számára az intuíciónak akkor válik műveletté, amikor gyakorlás (tevékenység) közben

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

rájön, hogy az alkotása visszafordítható, és megismételhető eredményre vezet. Ennek értelmében, óvodánkban a cselekvéses tanulásra, a játékba ágyazott tapasztalatszerzésre, és az irányított játék során kiteljesedő, projektekben megvalósuló formájában gondoskodunk az életkorhoz legközelebb álló kognitív nevelésről.

A megismerési és gondolkodási funkciók óvodáskor végére elérendő fejlettségi szintjét a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követő dokumentációja tartalmazza, figyelembe véve az Alapprogram elvárt kimeneti szintjét.

A nevelési területek közül óvodáskorban az **anyanyelvi nevelés** áll a középpontban, hiszen a felnőtt és a gyermek, illetve a gyermek és gyermek közötti kapcsolatteremtés, kommunikáció alapvető feltétele a magyar nyelv ismerete, az élőbeszéd gyakorlása, helyes alkalmazása.

A gyermek kognitív képessége /érzékelés, észlelés, emlékezés, képzelet, gondolkodás/, értelme megszületésének pillanatától folyamatosan és fokozatosan fejlődik. Ennek üteme és mértéke gyermekeként változó, az **értelmi nevelést** felgyorsítani, erőltetni, sürgetni nem szabad. Differenciáltan, egyéni bánásmóddal és a fokozatosság elvét betartva lehet csak fejleszteni.

Cél: A gyermekek egyéni fejlettségük szintjén helyesen és szívesen beszéljenek. Kéréseiket, gondolataikat gátlás nélkül, mindenki számára érthetően meg tudják fogalmazni.

A gyermekek kreatív, logikus és önálló gondolkodásának kialakítása és fejlesztése.

A játékba integrált tanulási folyamatokon keresztül az értelmi képességek fejlesztése.

Feladat: A óvodások szókincsének bővítése, valamint megfelelő példamutatással a helyes beszédkultúra, beszéd szerkezet kialakítása.

A gyermekek kíváncsiságának, a világ jelenségei iránti érdeklődésének maradéktalan kielégítése, lehetőleg közvetlen tapasztalatszerzés és sok gyakorlás útján.

A kommunikáció során a verbális közlés mellett (mese, vers, báb stb.) a rejtett kommunikációs csatornáknak - nonverbális kommunikációs csatornáknak - is kiemelt jelentőséget tulajdonítunk nevelő munkánkban. A kommunikációs nevelés segíti a tárgyalásos konfliktuskezelés elsajátítását, így az antiszociális agresszió megoldásához alternatívát kínál. Panaszkodás helyett a tudatos konfliktusrendezés tanításával igyekszünk a tettekben megnyilvánuló agressziót megszüntetni.

Fontos, hogy a gyermekekben kialakuljon a megfelelő beszédértés, ehhez szükség van a tiszta hangzóképzésre, melyet az óvodai élet egészét átszöve, játékos formában fejlesztünk. Súlyos beszédhiba esetén logopédus segítségét kérjük. A kommunikációhoz szorosan kapcsolódik az illem, az etika, amit az életkoruknak megfelelően tanítunk meg. (részleteket lásd az érzelmi-szociális-erkölcsi nevelés alcímnél).

Kiemelten foglalkozunk a fonémahallás, azaz a beszédhanghallás fejlesztésével, hogy így megfelelő alapokat biztosítsunk a gyermekek iskolai olvasás-írás tanulásához.

A beszédfejlesztés optimális színtere a játék, ahol a gyermekek gátlás nélkül, önfeledten teremtenek kapcsolatot, kommunikálnak egymással és a felnőttekkel egyaránt.

- A szókincsbővítést, a szép, választékos, kifejező beszédet, a játékidőn kívül elsősorban a tevékenységek közben (külső világ megismerése, képolvasás, gyermekirodalom, gyermekdalok stb.) közvetíthetjük, fejleszthetjük.

L. M. E.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Ha a gyermeknek lehetőséget adunk, hogy természetes közegében sokat és bármiről beszélhessen, kérdezhessen, akkor értelmileg erőteljes fejlődésnek indul. Ellenben, ha a beszédfunkciót korlátozzuk, az gátolhatja az értelmi fejlődést.
- A nevelés során és a foglalkozásokon az ismeretek átadása, bővítése és rendszerezése szinte minden esetben az anyanyelv használatán keresztül történik. Fontos, hogy az óvodapedagógus mindig az adott korcsoport életkorának és értelmi fejlettségének megfelelő szavakat, kifejezéseket használjon.
- Beszédünk legyen példamutató és nyelvtanilag korrekt. Mondatszerkesztésünk egyszerű, de változatos. A hangsúlyozást, hanglejtést, hangerőt, hangmagasságot mindig a mondanivaló tartalmához és természetes érzelmi állapotunkhoz igazítsuk. A mesterkelt, modoros, esetleg affektáló beszéd csúnya és nem hiteles (mese és versmondás közben sem).
- A gyermekek az anyanyelv elsajátítása során az első pillanattól az utánzás módszerét alkalmazzák. Ezért amikor csak lehet a gyerekek szem magasságában, rájuk nézve kommunikáljunk.
- Meghatározott rendszerességgel anyanyelvi játékokat kezdeményezünk (pl.: hangutánzó, szinonima, ellentétpár kereső, barkochba, papagáj stb. játékokat, valamint mondat bővítő, kiegészítő, történet befejező gyakorlatokat, vagy légzési technikát fejlesztő ajakgyakorlatok).
- Van olyan kisgyerek, aki már hároméves korában tisztán, érthetően ejti a hangokat, de sokan küszködnek beszédhibával, akik megértéséhez türelem és óvodapedagógusi tapintat kell. A súlyosan beszédhibás gyermekeket szakemberhez, logopédushoz kell irányítani.

Az **értelmi nevelés** során a gyermekek hatékony értelmi fejlesztése mindig **érzelmileg motiválható**. Ha a gyermek érzelmi ráhangolása nem megfelelő az adott témára, feladatra, fejlesztésre, úgy nem leszünk eléggé hatékonyak. A gyermek nem lesz együttműködő, illetve befogadó.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és az alkotóképesség fejlesztése.

- A gyermek nyitottságára építve segítjük elő, azt, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jelenségekre, helyzetekre.
- Az agy működésének tulajdonsága alapján, minden magasabb rendű gondolkodási műveletet működtető agyközpont (beszéd, írás, olvasás stb.) egy alacsonyabb rendű mozgásos területre épül rá. Ennek megfelelően a gyermek értelmi fejlődése elválaszthatatlan egységet alkot mozgásának fejlesztésével (lásd: diszlexia).
- A nagy és finommotoros mozgások rendszeres edzése, gyakoroltatása megalapozza, előkészíti, majd végigkíséri az értelmi fejlesztést. Továbbá fontos az óvodáskorban a szem-kéz, szem-láb koordináció, a testséma erősítése, a térirányok és a térészlelés, valamint a metakommunikációs képességek, a vizuális percepció (formaérzékelés), a taktilis-kinesztéziás (tapintásos-mozgásérzeti) szféra fejlesztése.
- A gyermek kognitív képessége /érzékelés, észlelés, emlékezés, képzelet, gondolkodás/ megszületésének pillanatától folyamatosan és fokozatosan fejlődik. Ennek üteme és mértéke gyermekenként változó. Az óvodapedagógus differenciált, egyéni bánásmóddal biztosítja, hogy minden gyermek saját tempójában, gátlásokat kialakító erőszakos sürgetés nélkül fejlődjön.
- Ennek köszönhetően ma már egyre több szülő él azzal a lehetőséggel, hogy még egy év óvodába járás után kerül a gyermek iskolába, akkor, amikor az alapképességei már képessé teszik arra, hogy

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

megfeleljen az iskolai elvárásoknak. Ugyanakkor, ha egy gyermek minden szempontból megérett arra, hogy iskolába menjen, nem helyes óvodában tartani.

- A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdesre.
- Az óvodapedagógus részéről tudatos felkészültséget igényel, hogy egy adott témára a gyermekeket megfelelően rá tudja hangolni, érdeklődésüket fel tudja kelteni, illetve a gyermekből kiinduló spontán érdeklődésre azonnal tudjon és merjen reagálni.
- Napjaink központi pedagógiai kérdése, hogy a nevelés és oktatás hatása mennyire segíti a gyermekek „életben való beválását”. Fontos, hogy ne csak ismeretekkel rendelkezzenek, hanem alkalmazni is tudják azt a gyakorlatban. Éppen ezért valós élethelyzetekben (pl.: vásárlás, orvos munkája stb.), külső helyszíneken tevékenység közben szerezzenek tapasztalatokat, ismereteket.
- Az ismeretek bővítéséhez IKT eszközöket is használunk.
- Az esélyegyenlőség érdekében fontos, hogy az ingerszegény környezetből, vagy rossz szociális háttérből érkező gyermekeknek, akár kisebb csoportokban külön beszélgetéseket, kooperatív tanulási folyamatokat, ismeretanyagot bővítő, fejlesztő foglalkozásokat szervezzünk.
- A sajátos nevelési, és a különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztése során minden esetben speciálisan képzett szakember közreműködését kérjük. A diagnosztizálás, és az egyéni fejlesztési terv elkészítése, valamint az egyénre szabott fejlesztés az ő feladatuk.
- Óvodáink feladata valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

4.4.5.1. Az angol élménypedagógia és az értelmi nevelés kapcsolata

A Befogadó Óvodák projekt keretében az önkormányzattal közös döntés született arról, hogy a nemzetközi trendekhez igazodva, az Európai Unió irányelvekkel harmóniában és a szülők igényeit követve az óvodai szolgáltatások részeként térítésmentesen elérhetővé tesszük a kerület óvodásai számára az angol élménypedagógiát.

A kisgyermek az anyanyelvükhöz hasonlóan *elsajátítja* az idegen nyelvet, minden tudatos erőfeszítés nélkül, a környezetükből az őket érdeklő – játék és játékalapú – tevékenységeken keresztül. Éppen ezért az óvodai játékos élményszervezések is a nyelvtanulás helyett a nyelv-elsajátítást támogatják – tehát a gyermekek stresszmentes légkörben, a mindennapjaik részeként játékos, dalos, mesélős, mondókázós tevékenységeken keresztül ismerkednek meg az idegen nyelvvel. Ily módon sajátítja el annak kiejtését, nyelvtani szerkezeit, ismerik meg az alapvető instrukciókat és kezdik el természetes módon használni is.

Sikerkritériumok:

- ✓ A gyermek gondolatait érthetően, összefüggően tudja kifejezni mások számára, beszéde folyamatos, összeszedett és logikus. Érdeklődő, bátran kérdez.
- ✓ Az új szavakat aktívan használja, szókincse árnyalt, a tapasztalatszerzés során kibővült.
- ✓ Ki tudja fejezni érzelmeit, élményeit, képes mesélni, önálló történetet kitalálni.
- ✓ Tisztán, nyelvtanilag helyes mondatszerkesztéssel beszél.

Handwritten signature and date: 2019. 11. 14.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettoveda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni magát, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek.
 - ✓ Fogalom alkotása pontos, egyre jobban érti az elvont fogalmakat.
 - ✓ Kialakul a külső és belső beszéd, a cselekvéses és képzeletbeli tapasztalatok alapján.
 - ✓ Eljut a nyelvi gondolkodás fokára. Kialakul a beszédfigyelme.
 - ✓ Minden beszédhangot tisztán ejt, megfelelő nyelvi formákat alkalmazva tud kérdezni.
 - ✓ Figyelmesen, nyugodtan meghallgatja és megérti mások mondanivalóját.
 - ✓ Beszédét személyiségének, és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeinek megfelelő természetes gesztusokkal, arcjátékkal kíséri.
 - ✓ Páros és csoportos beszédhelyzetben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremt meg és tart fenn kapcsolatot.
 - ✓ Beszéderőse és beszédhang hallása kellően fejlett az írás – olvasás megtanulásához.
 - ✓ Képes figyelemösszpontosításra, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
 - ✓ Sokoldalú tevékenysége során formálódik és tökéletesedik megfigyelőképessége.
 - ✓ Kialakulnak jártasságai, készségei, képességei mely által az érzelmileg motivált cselekvéses gondolkodás szintjéről, eljut a fogalmi gondolkodásig.
 - ✓ Képes az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására, tapasztalatok útján szerzett ismeretek emlékezetben tartására, fejlődik reprodukív emlékezete.
 - ✓ Képes az ismeretek alapján életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő feladatok irányított, majd önálló megoldására. A gondolkodási műveleteket korának megfelelően végzi.
 - ✓ Kialakult észlelési képességeit (látás, hallás, tapintás, ízlelés – a finommotoros képességek, a szem-kéz- mozgáskoordináció területén) összerendezetten tudja használni.
 - ✓ Auditív és vizuális képessége megfelelő.
 - ✓ Kialakult tér és időészlelése.
 - ✓ Az önkéntelen emlékezeti bevézés felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
 - ✓ Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
 - ✓ A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
 - ✓ Lényeges jegyek alapján képes az általánosításra, felismeri az ok-okozati összefüggéseket.
- Az angol élménypedagógia hatására:**
- ✓ A kétnyelvűek jobb tanulási stratégiákkal rendelkeznek és jobban teljesítenek a figyelmi teszteken.
 - ✓ Pontosabban értik partnerük kommunikációs igényeit és sokkal differenciáltabban válaszolnak a hallgató igényeire, feltehetően azért, mert szélesebb körű tapasztalatokkal rendelkeznek a kommunikációs nehézségekkel kapcsolatban.
 - ✓ A kétnyelvűség segíti további idegen nyelvek elsajátítását,
 - ✓ A szociális készségek terén: az idegen nyelv beszélője nyitottabb, elfogadóbb ember lesz.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

4.4.5.2. Hans Hase program

A Goethe Intézet támogatásával a Hans Hase német nyelvű program is beépült óvodáink életébe. A Német Nemzetiségi Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött velünk és támogatja a program megvalósítását.

4.4.6. Esztétikai nevelés

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodai esztétikai nevelés szerves része a napi tevékenységeknek. Minden csoport kialakította az esztétikumot előtérbe helyező egyéni berendezkedést, ötleteiknek, képességeiknek megfelelően és természetesen anyagi adottságaikhoz mérten. Előtérbe kerülnek a világ (természeti környezet) megismerésében az érzékelés, észlelés lehetőségei.

A közös esztétikai szemléletet a színek, formák, arányok, ellentétek, téri kompozíciók felismertetése adja. Ez nem korlátozódik a környezetre. A természet csodáinak megfigyeltetése, a felfedezések öröme az élményszerző kirándulásokon, sétákon valósul meg. Ezzel az érzékelési rendszerrel biztosítjuk az élmény érzelm ható megteremtését, ugyanakkor a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Az emberi test, cselekvés-magatartás esztétikumával ismerkedhetnek meg a gyerekek az integrált tevékenységek rendszerében. (Mozgáskultúra, beszéd kultúra, illem, erkölcs, esztétikum hatásjelenségeivel.) A kapcsolódási pontok keresésével teremtik meg az egyes tevékenységek közötti komplexitást. (Az ének, zene, tánc – verselés, mesélés, dramatizálás-mozgás - kreativitás és a környezeti nevelés – természetismeret - matematika közötti kapcsolódási pontokkal.)

Az alkotómunka során:

- a megfigyelőképesség,
- az intellektuális képességek,
- emocionális és motorikus képességek,
- a kommunikációs kedv ösztönzésére és fenntartására, valamint fejlesztésére törekszünk a beszélő környezet megteremtésével.
- A valós környezet megismerése által a gyűjtőfogalmak tartalommal töltésére nagy hangsúlyt fektetünk, ahol szabad és lehet a gyermekeknek kérdéseket feltenni.

A generatív művészetek megismerését is lehetővé tesszük, pl. néphagyomány, jeles napok útján.

A művelődés megalapozásához vezető "úton" megteremtjük a sokoldalú tájékozódást, így kiállítások, könyvtárak, múzeumok, előadások látogatását tűztük ki célul. A szépségélmény megújítására törekszünk a legtágabb esztétikai valóságból.

A nevelési folyamatok tárgyi eszközeit az intézmény gazdasági helyzete alapján gyarapítjuk, illetve a kollégák egyéni ötleteiket önállóan vagy közösen, együtt valósítják meg. A gyermeket érő környezeti hatások sokrétű megnyilvánulásait kell biztosítanunk ahhoz, hogy hozzájáruljunk egyéniségük kibontakoztatásához. Minél többoldalú ismeretet nyújtunk, annál gazdagabb személyiséget fejleszthetünk.

Cél: A gyermekek ízlésének formálása, a szépérzékük kialakulásának segítése, az életkoruknak megfelelő művészeti értékek közvetítése.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Feladat:

A gyermekekben a környezetük iránti igényességének kifejlesztése, minél több értékes esztétikai élmény nyújtásával.

Az esztétikai nevelés nem egyenlő a művészetekre neveléssel, több annál, mert magába foglalja a viselkedés, a nyelvi kifejezés, a környezetalakítás és a szabad önkifejezés, alkotás valamennyi területét.

Az óvoda és a tagóvoda külső-belső képe, a tárgyak, eszközök, a szín és forma egysége, harmóniája és gazdagsága megalapozza a gyermek jó közérzetét. A természetes anyagokból készült játékok, bútorok, udvari mászóók stb. látványa és tapintása nyugtató hatású és kellemes érzéssel tölti el mindenkit, ezért ennek megfelelően válogatjuk össze az óvoda játékeit, tárgyait, szemléltetőeszközeit.

A környezet (csoportszoba, udvar, kert stb.) által érvényesülő, vagy közvetített esztétikai hatások, fokozatosan formálják a gyermekek ízlésvilágát.

Az esztétikai nevelés óvodáinkban komplex hatásrendszer (anyanyelvi nevelés, mese-vers, ének-zene, tánc-mozgás, vizuális nevelés), mely által a gyermekek életkoruknak megfelelő esztétikai élményekben és az alkotás örömeiben részesülnek.

Reményeink szerint ezeknek a nevelési területeknek a kiemelésével, az alapképességek fejlesztésével, az általunk nevelt gyermekek kreatívak, cselekvésre és a szabad önkifejezésre alkalmasak lesznek. Színesítve ez által személyiségüket. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Sikerkritériumok:

- ✓ Pedagógiai programunk megalapozza az egész életen át tartó tanulást, mivel a gyermekkel a valóságot helyszíni tapasztalatok szerzésén keresztül ismerteti meg, így felkeltve az igényt az objektív valóság megismerése és követése iránt.
- ✓ A változatos módszerek alkalmazásával kompetencia alapú oktatás megvalósítására törekszünk, ahol minden érzékszervre hatni tudunk a tevékenységek közben.
- ✓ A szabad és irányított játék lehetővé teszi a fejlettség szerinti differenciált ismeretsajátítást, az adottságok, szokások, képességek, jártasságok, készségek szerinti követelménytámasztást anélkül, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermek kudarchelyzetbe kerülne.
- ✓ Az esztétikai nevelés lényege, hogy multikulturális elemeket tartalmaz, az elsajátított ismeret megjelenik a környezetkultúrában, az igényességben, az alkotómunkában, a gyermeki magatartásban, az óvodai élet harmóniájában intézményi szinten.
- ✓ A rendszer elvű gondolkodás jellemezze a tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés területein az intézményi munkát.
- ✓ A hozzáadott érték mérését szolgáló dokumentumok tartalmazzák a gyermekek fejlődési jellemzőit és a kimeneti szint az Alapprogramban megfogalmazottak elérését célozza meg.
- ✓ Az óvónő modell, tevékenységének lényege, hogy küllemével, modorával, jellemével, gesztusaival, stílusával, életvitelével, eszményével, lényével, bármilyen közvetítéseket, segédeszközöket is használ fel, ezek, mindenekelőtt kulturáltsága szűrőjén keresztül érvényesülhetnek. A nevelés komplexitását az óvodapedagógus nem csak a témák tartalmánál

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

valósítja meg, hanem ahol lehet összekapcsolja a fejlesztési tartalmakat, így az esztétikai ráhatásokkal alakítja, formálja a gyermekek magatartását, a gyermeki szükségletek kielégítését, a személyiségükhöz igazított tevékenységek láncolatán keresztül.

- ✓ A pedagógus tudatában van annak, hogy az óvónőség szerep, feladat és konkrét beavatkozás:
 - modell, segítő
 - bevonható, együttműködő társ
 - ismeri a gyermekeket
 - ismeri a játék természetét
 - megteremti a játék feltételeit (idő, hely, eszközök; objektív feltétel)
 - biztosítja a nyugalmas légkört
 - támogatja a gyermekek alakuló kapcsolatait
 - együttműködés a versengéssel szemben
 - együttműködésre serkentsen
 - a gyermekek spontán játékainak befolyásolása
 - a szervezett játékok – mozgásos, énekes és egyéb társas játékok – irányítása

4.5. Az óvodai élet tevékenységformái

4.5.1. Verselés, mesélés

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlétesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

Cél: A gyermekek érzelmi, anyanyelvi és erkölcsi nevelése, művészetileg igényes, életkoruknak megfelelő irodalmi műveken keresztül.

Feladat: A beszédmegértés, a verbális emlékezet képességének fejlesztése, az irodalmi fogékonyság, műveltség megalapozása. A magyar kultúra értékeinek átörökítése, akképpen, hogy az irodalmi anyag törzsét a magyar népirodalmi (népmese, népköltés) és műalkotások adják.

Az irodalmi művek válogatásának szempontjai:

Elsősorban (70%-ban) a magyar népköltészet és népmese világából válogatunk népi mondókákat, verseket, meséket, népmondákat. Segítségével megtaníthatjuk a gyermekeket arra, hogy felismerjék az élet magasabb rendű értékeit, aminek alapján később már könnyen eljuthatnak odáig, hogy élvezni tudják a legnagyobb irodalmi és művészi alkotásokat.

Régebben élt és kortárs költőink irodalmilag értékes műveit is kínáljuk a gyermekeknek.

A népnyelv egyszerű eszközökkel, a mondatok szép lejtésével a vizuális képek sorát vetíti elénk, amely segíti a gyermekeket a képalkotásban. Ezek, ritmusukkal a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A verseléssel, meséléssel az élménynyújtáson kívül hangsúlyozzuk a népmesék fejlesztő hatását mely megalapozza szokás és normarendszerünket (feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belsővilág legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat).

Kiemeljük gyermeklélektani szerepét, hiszen a mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát. A mesék, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élmény feldolgozás egyik legfontosabb formája.

Multikulturális hagyományokból a magyar népmeséken, verseken, mondókákon, kiszámolókon túl más nemzetek hagyományaira épülő irodalmi műveket is megismertetünk a gyerekekkel, melyek alkalomtól függetlenül bármikor ismételhetők, játszhatók.

Fejlesztő hatása az erkölcsi nevelés terén:

A népmese erkölcsi értékeket közvetít, az ellentétek preferenciája alapján meglátatja, milyen a jó, a rossz, a segítőkész, a gonosz. A népmesékben a pozitív hős mindig győz, és a negatív hős mindig elnyeri méltó büntetését, ez által igazságérzetre nevel.

Segíti az empátiás készség kialakulását, segítőkészségre, a kisebbek, elesettebbek gyámolítására nevel. A pozitív hőst célja elérésében többen segítik. Egymás segítése mindig viszonzásra talál.

A mesék alakjai és eseményei is belső konfliktusokat személyesítenek meg vagy illusztrálnak, de csak nagyon finoman és áttételesen jelzik, hogyan lehet továbblépni a magasabb rendű humanitás felé.

Fejlesztő hatása az esztétikai nevelés terén:

A meséken keresztül a gyerekek esztétikai kategóriákkal ismerkednek meg. A tiszta forrásból választott művekkel esztétikai érzéküket formáljuk, igényességüket fejlesztjük. A grammatikailag helyesen, szemléletesen, élményszerűen előadott mese esztétikai élményt nyújt és fejleszt az óvoda gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítását is.

Az esztétikusan megformált bábokkal, dramatizálási kellékekkel, díszletekkel is esztétikai érzéket formálunk.

Fejlesztő hatása a közösségi nevelés terén:

A beszéd segítségével az ember zsege korábban játszva átveszi az előtte járt nemzedékek tapasztalatait, a beszéden alapul mind az a képessége, hogy gondolkozzék, hogy gondolatait közölje és másokét megértse. Az irodalomhallgatás a gyermekek számára motiválás után kezdődik, a csoportonként kialakított, választott szignál felhangzása után mindenki elcsöndesedik helyet foglalva az erre kialakított mesehallgatási helyszínen.

Az irodalmi élményen túl a kognitív- és anyanyelvi nevelés is fontos feladata a választott mesének, melyet irányított kérdések segítségével dolgoznak fel. Ezzel készülnek fel a szövegértő néma olvasás iskolai elvárására, a rövid és hosszú távú emlékezet fejlesztésével a gondolkodást igénylő feladatok elvégzésére, összefüggések meglátására, időrendi sorrend gyakorlására. Bábozásnál, dramatizálásnál - egyéni fejlettségüknek megfelelően - együttműködésre próbáljuk ösztönözni őket.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Hívóképeink segítségével önállóan is szerveződhetnek közös mesélések, verselések, mondókázások, melyben a gyerekek gyakorolhatják a szerepnek megfelelő tevékenységet, az alá-, fölé-mellérendeltségi viszonyokat.

Az irodalmi művek személyiségfejlesztő hatása:

- átfogó világmagyarázatot ad a gyerekeknek
- a mesehősök sorsába való beleélés során a kiszolgáltatott, gyenge gyermek erősnek, nagynak érzi magát
- a mesék mintát adnak bizonyos tulajdonságokra: furfanggal többet el lehet érni, mint erővel
- a mesehallgatáskor a gyermekben lévő feszültségek feloldódnak a cselekmény megoldásakor
- a gyermekek érzelmein keresztül hatunk magyarság tudatuk alapkövének lefektetésére
- mesei hőskönn keresztül különböző jellemvonásokat ismer meg, melyek segítik szociális kapcsolatainak alakításában, erkölcsi azonosulásokban
- a cselekmény végigkövetésével hozzájárulunk időérzéke fejlődéséhez.
- a gyermek saját vers-, és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja

Feladatunk:

- ✓ A nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal.
- ✓ A gyermekek kellő motiválása az irodalmi élmények befogadására.
- ✓ Naponta többszöri verselés-mesélés kezdeményezése a gyermekek kérésének, érdeklődésének, az adott szituációnak megfelelően, az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- ✓ A mondatszerkesztéssel a biztonságos és pontos önkifejezés megalapozása.
- ✓ Dramatizálással, bábozással a gyermekek alkotó fantáziájának formálása és a mesei élmények újbóli átélésének segítése.
- ✓ Az irodalmi anyag kifejező módon történő közvetítése a gyermekek részére, valamint a mesék szorongásoldó, elaboráló hatásával a gyermekek biztonságérzetének növelése, személyiségfejlődésének elősegítése

Sikerkritériumok:

- ✓ A tanításra szánt vers és mesei anyagot úgy válogatja össze, hogy azok igazodjanak a gyermeki személyiséghez, elégítsék ki gyermeki szükségleteiket, járuljanak hozzá a gyermekek érzelmi biztonságának megalapozásához, a népi kultúra átörökítéséhez.
- ✓ Élményszerű előadása biztosítja, hogy a versek és mesék könnyen elsajátíthatóvá váljanak a gyermekek számára.
- ✓ Minden irodalmi anyagban megjelenik a szeretetteljes kapcsolatteremtés, a humor, de a fejlődés, növekedés és élet halál kérdése is, melyet tudatosan fordít a korosztály erkölcsi nevelésére.
- ✓ Élmény alapján eszközöket, kiegészítőket készít és ezt bábozásra, dramatizálásra, vagy játéktevékenységben használja.

[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Az irodalmi művek iránti szeretetet az óvónő gondosan összeállított és szervezett ceremóniája teszi teljessé minden gyermek számára egyenlően hozzáférhetővé az élményt. Az mesehallgatás helyének, szignáljának kialakítása a csoport jellemzőjévé válik. Biztosítja a mesehallgatás tartozékait (párna, könyvek, magnó, bábok) és a ceremónia eszközeit (gyertya, mécses, párologtató, virágcsokor, zene stb.).
- ✓ Egy-egy mesét hallgathatnak a gyermekek folyamatosan, hogy idejük legyen a sokoldalú feldolgozásra, az önértékesítő törekvések kielégítésére, az élmény alapján eszközök, kiegészítők készítésére.
- ✓ Amennyiben az óvónő által tervezett vers és mese nem vált ki érdeklődést, nem erőlteti a gyerekekre, másikat keres helyette, elemzi az okokat.
- ✓ A mesekitalálás módszerével hozzájárul a gyerekek kifejezőképességének fejlesztéséhez, a szövegfonetikai hatáselemek egyéni gyakorlásához.
- ✓ Az óvónő mesterségbeli tudását a mesélés területén folyamatosan fejleszti, repertoárját gazdagítja a gyerekek szűkebb, tágabb környezetének alkotásaival, azok megismertetésre törekedve is megalapozza a gyerekek szülőföldhöz kötődését.
- ✓ Képességbeli tudásának része: hangsúlyos versmondás, bábmozgatás, mese eljátszásához szükséges szerepbe élés képessége, irodalomszeretet.
- ✓ A gyermekek által átélt, az irodalmi anyaghoz kapcsolódó zenei szemelvény segíti a mélyebb érzelmi átélést, valamint az ismeret tartósabb elraktározását. A zenék lejátszásához szükséges technikai tudást elsajátítja.
- ✓ A projektekben a komplexitást segíti a környezeti témákhoz is illeszkedő vers és mese, amelynek célja a környezet megszerettetése, az évszakok szépségének költői eszközökkel való kifejezése.
- ✓ A mesesarok dekorációja időnként a kedvenc szereplőket is megjeleníti, illetve egy-egy jelenetet vizuális eszközökkel is megalkotnak, amely hosszabb ideig látható és beépül szervesen a korábbi környezet világába, kiegészítőkkal segíti a mesejelenetek eljátszását, az eszközökről tervszerűen gondoskodik, gondol a könyvekre és technikai fejlesztésre is
- ✓ A vers, mese dramatikus tevékenység minden nap megjelenik óvodai munkájában, a környezeti témákhoz illetően, ha erőltetés nélkül odaillik.
- ✓ Az irodalmi anyag befejezését a meséhez, vershez stílusosan kapcsolódó tevékenység zárja be az esztétikai nevelés szellemében.
- ✓ A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek fejlesztése, felzárkóztatása az értékelés fejezetben rögzített dokumentálásnak megfelelően történik.
- ✓ Mesterségbeli tudásával gazdagítja az intézmény kulturális rendezvényeit, részt vesz előadásokon.
- ✓ Kutatja a mesék ősi mondanivalóját, a jelképrendszereket, a természeti jelenségekkel összefüggő kapcsolatokat az életszerűbb átörökítés érdekében.
- ✓ Gyűjti a meséket, hogy szükség szerint biztosíthassa a bevándorló és etnikai kisebbségből beöveződött gyermekek számára is az irodalmi élményt.
- ✓ Tárgyi eszközállományunk fejlesztését intézményi szinten segíti, másoknak is készít felvételeket, átad gyűjteményeket.
- ✓ Összekapcsolja a művészeti nevelés elemeit a komplex nevelés érdekében, és alkalmanként műsorokat állít össze a felkérésnek témájában.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

4.5.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok, népszokások megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Cél: Az óvodapedagógus élményszerű éneklése és a rendszeres zenehallgatás által a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlésének formálása. Váljanak zeneértő és zenekedvelő emberekké

Feladat: A gyermekek ritmusérzékének, zenei hallásának és komplex zenei képességeinek fejlesztése, a zenei anyanyelv kialakulásának segítése, az éneklő kedv fokozása.

A zenei anyag kiválasztásának szempontjai:

a) *Környezet hangjainak megfigyelése:*

A természet hangjait megfigyeljük, megfigyeltetjük, környezetünkben lévő hangokat felismertetjük, beazonosítjuk.

A különböző hangszereket kipróbáljuk, megtanuljuk használni.

b) *Mondókák:*

Arra törekszünk, hogy ismerjenek meg természetmondókákat, növénymondókákat, csúfolódókat, kiolvasókat, kisorsolókat a gyerekek.

c) *Népi játékok, énekek:*

A népi játékok szerepe sokoldalú. Aktivitásra, kezdeményezőképessegre, találékonyságra, kapcsolatteremtő képességre, együttműködésre képessé teszi a gyermekeket.

A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek - néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segíti (hagyományápolás alcím).

Multikulturális hagyományokból magyar népi ölbeli játékok mellett más nemzetek hagyományaira épülő játékokat (lovagoltatókat, altatókat, bölcsődalokat, göcögtetőket, testrészekkel kapcsolatosakat) tanítunk, melyek alkalomtól függetlenül bármikor játszhatók.

Multikulturális gyűjteményekből a magyar nép és más nemzetek hagyományáiból gyűjtött énekes, mozgásos játékokat, és gyűjtött, illetve komponált, igényesen válogatott kortárs énekeket válogatunk zenei anyagunkba. Játsszunk fogócskát, bújó-vonulást, kapus-hidast, párválasztót, párcserélőt, fogyó és gyarapodó, valamint kitalálós játékokat. Ezek közül ismerik meg az egyszerűbb mozgás- és térformát mutatót és bonyolultabbat egyaránt.

Az ünnepekhez kapcsolódóan egy-két komponált gyerekdalt is szerepeltetünk repertoárunkban.

[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

d) Tánc:

Neveltjeink az énekes népi játékok játszása közben mozogják be a teret egyenes vonalban, hullámvonalban, csigavonalban, tanulnak meg előre, hátra, körbe mozogni, jobb és bal felé egyaránt. Megismertetjük a néptánc, a csárdás alaplépéseit: sarokemelés, szökdelés, ugrás, "rida" lépés („oldalazó” enyhén roggyantott keresztlépés), táncolunk egyénileg, párban és körben.

e) Zenehallgatás:

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is. Hangszertudás esetén rövid komponált műzene is szerepel az előadásban, de ez sosem helyettesíti, hanem kiegészíti az éneklést.

Az óvónő lehetőséget nyújt népzenefelvételek hallgatására, melyre a megismert mozgásformákkal mozoghatnak a gyermekek.

Alkalomhoz illő klasszikus zenei, igényesen válogatott kortárs zenei részlet is szerepel zenehallgatásként anyagunkban. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladataink a zenei képességfejlesztés:

Óvónői feladatok a képességfejlesztés területén:

- ✓ Ütemérzék fejlesztése
- ✓ Egyenletes lüktetés érzékeltetése változó körülmények között
- ✓ Ritmusérzék-fejlesztés
- ✓ Éneklési képesség fejlesztése
- ✓ Zenei hallás fejlesztése
- ✓ Zenehallgatás szokásának megalapozása
- ✓ Zenei kreativitás

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

- Már a dalanyag kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, csak olyan hangterjedelmű dalokat énekeltetünk a gyerekekkel, melyeket biztonsággal, erőltetés nélkül, tisztán ki tudnak énekelni. A hangterjedelem növelése csak fokozatosan történhet.
- Az éneklést, a dal ritmusának, ill. játékszabályának megfelelő mozgással kísérik.
- Amikor csak lehet a tiszta, a hagyományörzéssel kapcsolódó népi forráshoz nyúlunk, a divatos, de igénytelen zenék, énekek ízlés romboló hatását minden esetben mellőzzük.
- Törekszünk arra, hogy minél többször egy adott témához értelmileg, vagy érzelmileg kapcsolódó dallal, zenével színesítsük, gazdagítsuk a tevékenységeket.
- Dallamfelismeréssel, visszhang játékkal, a dal szövegének megtanításával az emlékező képességet fejlesztjük.

Józsefvárosi Óvoda

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Kitalált dallamok, alkalomszerű szövegek éneklése segíti az improvizációs készséget, fejleszti a szabad önkifejezést, a kreativitást, azáltal, hogy teret engedünk az egyéni próbálkozásoknak. / dallam kitalálása, dalokhoz játékok kitalálása /.
- Hangképző szótagok éneklésével segítjük a magán és mássalhangzók pontos képzését kiejtését. Ez különösen érvényes a beszédhibás, dadogó, hadaró (a szöveg ritmusának betartatásával) gyermekekre.
- A dalok, mondókák, az énekes játékok változatos szövegével a gyermekek szókincsének bővítése.
- Megéreztetjük a dalos játékok, a közös éneklések, tánc örömet.
- Ápoljuk a hagyományokat a népdalok, népi énekes játékok, mondókák, a néptánc elemeinek megismertetésével.
- A közös éneklés során a szorongó gyermekek gátlásait oldjuk.
- Mozgáskoordináció, térérzékelés fejlesztése a térformák követésével, egymáshoz igazodással, egyszerű tánclépésekkel.

Hallásfejlesztés:

- hangmagasság érzékelése - magas, mély, normál
- hangszín, dinamika érzékelése - halk, hangos, - zörejhangok felismertetése
- dallambújtatással a belső hallás fejlesztése

Ritmusfejlesztés:

- egyenletes lüktetés megéreztetése
- tempóérzék, ütemérzék fejlesztése megfelelő mozgással
- egyszerű tánclépések megtanítása, különféle mozgások összekapcsolása a dal, a zene ritmusával.

Szervezeti formák:

A szervezeti forma a feldolgozandó anyagtól és korcsoporttól függően lehet szabad játékba ágyazott, vagy irányított tanulási forma.

A képességfejlesztő játékokat egy-egy gyermek egyéni szükségleteinek kielégítésére, és a személyiségéhez igazított, eredményesebb fejlesztésre, önkifejező, önértékesítő törekvéseinek segítésére is lehetővé tesszük.

Énekeket, népi játékokat, és zenére végzett mozgást úgy szervezünk, hogy az önfeledt játékot semmi se szakítsa meg.

Sikerkritériumok:

- ✓ Zenei nevelésben a Kodály módszernek elsődleges szerepet tulajdonítunk.
- ✓ Az óvodapedagógus az ütemérzék megalapozásával kezdi bővíteni a gyermekek zenei képességét.
- ✓ Az éves terv a módszertani segédanyag figyelembevételével készül, és olyan válogatás szerint, amely az érzelmeiken keresztül kelti fel a gyermekek zenei érdeklődését.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Tervezésnél figyelembe veszi a gyermekek képességeit, a dalok hangkészletét, ritmikai nehézségét, a dalos játékokhoz tartozó játékok nehézségi szintjét, és ezt a fokozatosság elve mellett bontja le terveiben.
- ✓ Dalválasztásnál gondol az évszakok feldolgozandó hangulati, ünnepköri alkalmaira is.
- ✓ Csoportindulót, mondókát vagy csasztuskát költenek a csoportjuk nevéhez, mellyel az egymáshoz tartozás érzését erősítik. Ugyanezt a multikulturális nevelés során is alkalmazza.
- ✓ Egy nevelési évben 12-18 dalos játékot megtanít az ünnepkörök anyagát is beleértve, valamint 5-7 mondókát.
- ✓ A mondóka, a dal, a zene, az énekes játék a gyermekcsoport természetes mindennapi életének része, az érzelmek sokoldalú kifejezésének eszközeként naponta jelen van.
- ✓ Dalos játékok tanításakor együtt játszva, modellként ad mintát a tartások bemutatására, esztétikus mozgás elsajátítására, az elvárt normák elfogadása érdekében (tekintet, kéz- és testtartás, lépés).
- ✓ Az esztétikai nevelés teljes rendszerébe beépíti a zenehallgatási lehetőségeket (altatás, tevékenységek élmény kiegészítése, gyermekek és szülők fogadása, évszaki hangulat, munkadélután, torna stb).
- ✓ Szülőföldhöz kötődés alapjaként megismerteti a gyerekeket szűkebb és tágabb környezetük zenei örökségével, hagyományaik ápolásával, igényesen válogatott kortárs zenei törekvésekkel.
- ✓ A zenei képességfejlesztés egyéni bánásmód szerint történik a csoportban, az egyenlő hozzáférés biztosításával.
- ✓ A kreativitás zenei formáit tudatosan alkalmazza, amikor mondókát zenésítenek meg, saját dalt írnak egy-egy alkalomra, vagy ritmuszenekart hoznak létre.
- ✓ Eszközfejlesztéskor tervszerűen gondol a zenei képességfejlesztést segítő eszközök beszerzésére, változatosságára, mennyiségére azok hozzáférhető és biztonságos elhelyezésére.
- ✓ Tudatosan bővíti a gyermekeknek szánt zenehallgatási anyagát, saját gyűjteményről gondoskodik a projektek hangulatának emeléséhez.
- ✓ A gyermekek szókincsének, kifejezőkészségének része az ének, zene, énekes játékok során elsajátított szakkifejezés- és fogalomrendszer.
- ✓ Az SNI, HHH gyerekek fejlesztése, felzárkóztatása mellett a zenei nevelés alkalmát tehetséggondozásra is fordítja, ennek hatásáról, a gyermek kiemelkedő képességéről a dokumentációban is feljegyzéseket ír.
- ✓ A dalos játékok játékaikat megkomponálja, hogy minél erősebb érzelmi hatással legyenek a gyerekek erkölcsi, esztétikai érzelmeire.
- ✓ Él a spontán lehetőségek adta zenei élmény nyújtásával, a zenei humor érvényesítésével.
- ✓ A tanult énekanyagot ismétlésekhez szimbólumgyűjteménybe jeleníti meg, ezzel biztosítja a gyermekek számára az élmény újraélését, a dalok gyakorlását.
- ✓ Keresi az eredeti játékleírásokat, gyűjtéseket.
- ✓ Alkalmanként az irányított tanulás során elsajátított, a gyermekek által megkedvelt zenei anyagokból műsort koreografál, és ezt örömmel, természetes jókedvvel adják elő a közönség előtt.

4.5.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08gyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Cél: A képi, plasztikai, konstruáló kifejezőképesség kibontakoztatása. Alakuljon ízlésük, fejlődjön a gyermekek finommotorikus képessége, kézügyessége.

Feladat: Az érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenységei iránt, a képi gondolkodás kifejlesztése, a szabad alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a különböző technikák elsajátítása.

A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, valamint az építés, képalakítás során a szerzett ismeretek, tapasztalatok, élmények képi kifejezésére motiválják a gyermeket. Az esztétikai érzékenységre, nyitottságra, kreativitásra alapozva fejlesztjük a gyerek tér – forma - szín képzetét.

Az alapvető képi kifejezőeszközöket, ábrázolásmódokat, kompozíció- eljárásokat az alkalmazás során ismertetjük meg velük. Az óvodapedagógus kiemelt feladata a megismertetés mellett a feltételek (eszköz, anyag, technikák különböző alapelveinek és eljárásainak átadása) folyamatos biztosítása. A munka anyagok megválasztásánál a minőség, az esztétikum, a megfelelő, elegendő mennyiség dominál, hisz ez teszi lehetővé a kreatív, esztétikus sikerélményt előidéző alkotómunkát, s így már a munkaanyag is motiválóan hat a gyermeki tevékenységre.

II, Alkotó - alakító tevékenység tartalmának fejlesztése:

a) Motivációs háttérének megteremtése:

A gyermeki fantáziavilág gazdagítására is lehetőséget adunk különböző anyagok, technikák és eszközök megismertetésével. A gyerekek élményeiket, az érzékletes ingerek sokaságát és sokféleségét egyéni módon alkotásaikban juttathatják kifejezésre. A társadalmi léttel együtt járó tapasztalatok, az ember által létrehozott alkotások megismerése lehetővé teszi, hogy a tanult technikák felhasználásával ők is aktív közreműködői lehetnek környezetük szépítésének, elkészíthetik játékaik kiegészítőit, vagy meglepetéseket, használati tárgyakat, kiállítási munkákat készíthetnek. A produktív és reprodukív kifejezőmód lehetőségeivel felismerik az emberi alkotások környezetformáló erejét. Ennek felismerése során az óvónő ízlésformáló modellként van jelen.

A külső világ tevékeny megismerése során olyan hatásokat igyekszünk biztosítani, melyek élménye a gyermekek kreatív gondolkodására hatva elindítja alkotói kedvüket, és a feldolgozott blokkok témáihoz kapcsolódóan elindítja ábrázolási tevékenységüket. Ha szükségesnek tartjuk, akkor témajavaslatlalt, témaadással segítjük az egyéni alkotó-alakító munkát.

A szűkebb és tágabb környezetük művészi alkotásainak megismerése segíti a szülőföldhöz kötődésüket.

A témákhoz kapcsolódva az egyes témák feldolgozásánál a technikát, a csoport fejlettségének, a létrehozandó munkaanyagnak megfelelően választjuk ki.

b) A segítség módja:

A gyerekek alkotó-együttműködési képességét segítjük képi, plasztikai környezetalakításból adódó aktív tárgykészítéssel. Többször adunk lehetőséget közös kompozíciók létrehozására, a megismert technikák együttes alkalmazására, a technikai megoldások gazdagítására. Plasztikai munkáikban is a többalakos kompozíció megjelenítését ösztönözzük. A gyerekek munkájuk során jelenítsék meg személyiségük kivetített darabját, amelyben érzelmeik, vágyaik, szorongásaik, fantázia és élményviláguk mutatkozik meg.

III, A vizualitás helye a mindennapi életben:

A vizualitásnak nagy szerepe van a szokás- és normarendszerének megalapozásában. A mese vizuális megjelenítése feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

IV, Hagyományörzés, népi mesterségek

Multikulturális hagyományokból a magyar népi mesterségek mellett más nemzetek hagyományaira épülő technikákat (origami stb.)) is megismertetünk a gyerekekkel, melyek alkalomtól függetlenül bármikor játszhatók.

Sikerkritériumok:

- ✓ Ismeri a reábízottak vizuális kifejezőmódjának fejlődés-lélektani jellemzőit, a rajzi életkor aktuális ismérveivel tisztában van.
- ✓ Képes a rajzi életkor megállapítására.
- ✓ A gyermek játéka során olyan helyzeteket, tevékenységeket kezdeményez, teremt, irányít az óvónő, melyek motiválóan hatnak az alkotó tevékenység végzésére, aktív közreműködésre. Ezen tevékenység során tervezetten, irányító közreműködésével, de rugalmasan (spontán helyzetek felhasználásával) alakítja ki azt a légkört, amelyben a gyerekek szívesen bekapcsolódnak az alkotómunkába.
- ✓ Tevékenységéhez a megfelelő helyszínt úgy biztosítja, hogy a játszó gyerekektől védetten, egy asztalnál, maximum 6-8 gyermek egyidejű alkotómunkája folyhat.
- ✓ A motiváció során figyelmet fordít arra, hogy a tevékenység megkezdésétől a gyermeknek nyíljon lehetősége alkotásának befejezésére, sikertelen lépéseinek javítására, önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek, alkotó kedvének kiélésére, hogy addig tevékenykedhessen, ameddig kedvük tartja. Lehetőséget ad arra, hogy az asztalnál megüresedett helyen tetszés szerint bekapcsolódhassanak és erre folyamatosan lehetőségük nyílik, ezzel is elősegítve az egyenlő hozzáférést.
- ✓ Az alkotáshoz szükséges eszközök kiválasztásánál a megfelelő méretre ügyel (a gyerekek könnyen kezelhető), a biztonságos kezeléshez modell szerepén túl egyenként segítséget ad.
- ✓ Az eszközhasználatot a pedagógiai asszisztenssel közösen felügyeli, irányítja a mozzanatok, javít, ötletet ad, felügyel.
- ✓ Az eszközök hozzáférhető, biztonságos elhelyezésével az egyes technikák gyakorlásához az általa kezdeményezett tevékenységen túl megteremti a feltételeket a mindennapi szabad, játékba ágyazott önálló tevékenykedésre (délutáni pihenő alatt is).
- ✓ A munkaanyagok megválasztásánál a minőség, az esztétikum, a megfelelő, elegendő mennyiség dominál. Ez teszi lehetővé a kreatív, esztétikus sikerélményt előidéző alkotó munkát, a megfelelő szokás és normarendszer megalapozását, s így már a munkaanyag is motiválóan hat a gyermeki tevékenységre.
- ✓ Olyan megfigyelésekkel, helyzetek teremtésével készíti elő a vizuális tevékenységet, melyből élmények származhatnak, amelyeket a gyermekek képileg ki tudnak fejezni. Környezetünkben megfigyelik a műemlék épületeket, meglátatva ezek esztétikai tartalmát.
- ✓ A gyerekek esztétikai érzékenységének, nyitottságának, kreativitásának, tér, forma, szín képzetének fejlesztése során legtöbbször megfelelteti a témákat az adott évszaknak.
- ✓ Az alapvető képi kifejezőeszközök, ábrázolásmódok, kompozíciók megismertetése, gyakorlása közben a gyermekeket választás elé helyezi a szép-csúnya, kellemes-kellemetlen kérdésben, értékítéletet gyakoroltat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Lehetőséget ad közös kompozíciók létrehozására, téralakításra, közös építésre önálló rendezési elv alapján, melynek során munkájuk eredményében hosszasan gyönyörködhetnek.
- ✓ A művészeti hatásokat komplexen alkalmazza.
- ✓ A sík és térbeli ábrázolások alkalmaira is figyelmet fordít projektjeiben.
- ✓ A vizuális tevékenységeknek kialakított helyszínen a témához kapcsolódó reprodukciókat helyez el, melyet folyamatosan az aktuálisoknak megfelelően cserél.
- ✓ Az alkotókedv fenntartása mellett a gyermekekkel közösen meglepetéseket, ajándékokat készít kisebb gyermekeknek, vendégek köszöntésére, megajándékozására.
- ✓ A gyermekek szókincsének, kifejezőkészségének része a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka során elsajátított szakkifejezés- és fogalomrendszer.
- ✓ Az kiemelt figyelmet igénylő gyerekek fejlesztése, felzárkóztatása az értékelés fejezetben rögzített dokumentálásnak megfelelően történik.
- ✓ Látogatásokat szervez a város múzeumaiba, ahol közelebbről ismerkednek művészeti alkotásokkal.
- ✓ A gyermekek munkáit jellel és dátummal ellátva tisztán megőrzi, gondot fordít egy-egy fontosabb fejlődési állomás jelzésére az egyéni portfólióban.
- ✓ Alkalmanként kiállítások, és pályázatok összeállításában vesz részt, melynek során a kívánalmaknak megfelelően a gyermekek munkáit irányított tanulás eszközeivel határidő betartásával leadja, vagy berendezi a helyszínt.
- ✓ Tudását folyamatosan fejleszti az új anyagok és technikák alkalmazásának lehetőségeit keresve.
- ✓ Népi motívumokat és tájjellegű színeket ismer a magyarság múltjából.
- ✓ Csoportjába került etnikai, bevándorló és menekült családok vizuális kifejezőmódjáról informálódik.

4.5.4. Mozgás

A szomatikus fejlődés során a gyermeki idegrendszer, izomrendszer és csontrendszer valamint a keringési rendszer folyamatosan fejlődik, mellyel párhuzamosan egyre szélesebb mozgásrepertoár biztosítása szükséges. Ezek a természetes hely - és helyzetváltoztatások a mindennapos mozgásától, a finommotoros (manipulatív) mozgásokig állandóan jelenlévő formáiban nyernek teret. A próbálkozásokon keresztül gyakorlástól, a változó körülményekhez történő igazodásokon keresztül a fejlett koordinációt igénylő kivitelezésig jutnak el.

Az óvodáskor a természetes mozgáskészségek (alapkészségek, fundamentális mozgások) tanulásának, formálódásának, fejlődésének időszaka, melyek, ha időben nem alakulnak ki, iskolás korban nehézséget okoznak a sport mozgások tanulásában.

A mozgékonyabb gyerekek fizikai teherbírása nagyobb, a mozgás és értelmi fejlődés kedvezően hat egymásra. A rendszeres kellő ideig tartó és megfelelő intenzitású testmozgás javítja a testtartáshoz szükséges izomegyensúly állapotát.

A spontán, a szabad játék keretében azokat a természetes mozgásokat végzik a gyerekek, melyek

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

alkalmasak önálló felfedezési tanulásra és ez kihat egész személyiségükre. Az udvari szabad játék olyan lehetőséget kínál, melyeket teremben korlátozottan végezhetnek a gyerekek és teljesítményük kipróbálására alkalmatlan a helyszín. pl: rúgás, dobás, nagy sebességű helyváltozás stb.

A játszótéri eszközök biztos használata hatással van a szociális magabiztosság megszerzésére is.

Cél: A természetes mozgás alakítása, fejlesztése, az állóképesség, az ügyesség, gyorsaság, a test fizikai képességeinek növelése, erősítése érdekében.

Feladat: A gyermekek életkorának megfelelően a szervezet fokozatos terhelése, edzése, mozgásigényének kielégítése. Az egészséges életmódra nevelés keretén belül, a szervezet lelki és testi harmóniájának, összhangjának megteremtéséhez a feltételek (hely, idő) biztosítása.

4.5.4.1. Az irányított mozgás területei:

a) Komplex mozgással tanulás:

- tér: bejárása, kerítése, lemászása stb.
- mozgás tánc formájában: Kis, kis kígyó, Csivrintem-csavarintom, Hold, hold fényes lánc stb.

b) Mozgástanulás (óvodai testnevelés):

- pszichomotoros fejlesztés
- szociális kompetencia fejlesztés
- mozgáskészség
- mozgásügyesség
- testi képességek

Egyéni szükségletek és képességek figyelembe vétele: törekedni kell a gyerekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Ismérvei:

- mindennap biztosítani kell a lehetőséget
- minden gyermek számára biztosítani kell a lehetőséget

A Kooperatív játék jellemzői:

- mindenki játszhat benne, senki nem esik végleg – nincs kirekesztés
- nincs győztes vagy vesztes
- nincs agresszió a játékban
- a játéktevékenység és a mozgásöröm áll a középpontban
- boldog átélés lehetősége van a játék végéig
- nem valaki ellen, hanem valakivel játszik a gyermek
- a játék végén a legfontosabb az, hogyan érezték magukat a résztvevők.

A mozgás koordinálása, a gyermekek egyensúlyérzéke a folyamatos és egyben szakaszos növekedés miatt gyakran felborul. Ennek helyreállítása csak intenzív és lendületes nagymozgással, edzéssel és ügyességet fejlesztő játékokkal lehetséges.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Ezért erősíteni és gyakoroltatni kell a természetes (járás, futás, kúszás, mászás, ülés, állás) és a vesztibuláris (egyensúly érzetet befolyásoló) mozgásokat (akadályok átlépése, ugrás, szökdelés, guggolás, kéz-lábemelés, dobás, lépcsőn járás stb.).

Miután az egészségvédelem, a lelki harmónia és az értelmi képességek fejlődésének alapja a mozgás¹⁷, ezért minél többször, amikor csak lehet, be kell építeni a gyermekek tevékenységébe. A szabad játékidőben, /a csoportszobában is/ megteremtjük a feltételeket a nagymozgások gyakorlásához is.

- A teremben a berendezések praktikus elhelyezésével, tornapad, tornaszer rendszeres bevitelével stb.
- A gyermek természetes mozgását figyelembe véve kúszás, mászás megengedésével (állatutazó játékok), a széken üldögélés csökkentésével (asztalnál játszás - gerincferdülést előidéző foglalatosság), a szőnyegen, földön való játszás növelésével, biztosításával.
- Rendszeres, naponta kétszer, óvodapedagógus által irányított gimnasztikai és futó játékkal.
- Heti egy, illetve két mozgás tevékenység szervezésével, mely már kiscsoporttól kezdve elkezdődik.
- Kirándulások, szabadban futásos - kergetős játékok szervezésével.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Feladataink:

- Lehetőséget biztosítani minden gyermeknek a mindennapos örömteli mozgásos tevékenységre, játékra a csoportszobában, udvaron az egyéni képességeinek, szükségleteinek megfelelően.
- A szervezett és irányított mozgásfejlesztésen túl, szabad mozgástevékenység kötetlen formában történő biztosítása.
- Irányított mozgásfejlesztés alkalmával lehetőség teremtése tudatosan tervezett testedzésre, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak megfelelő, komplex képességfejlesztésre.
- A gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése, a mozgásfejlesztő játékok alkalmazásával.
- A kondicionális, koordinációs képességek és a keresztcsatornák fejlesztése.
- A mozgási tevékenységek anyagának összeállításakor elsődleges a csoport- és az egyén fejlettségi szintjének figyelembevétele.
- Prevenciós gyakorlatok beépítése a mozgásos tevékenységekbe.
- A játék, játékoság elsődlegességének tiszteletben tartása.
- Az aktív nagymozgástól a finommotoros manipulációig történő fokozatos fejlesztés elősegítése.
- A gyermekek finommotorikus képességeinek fejlesztése.
- A mozgásra inspiráló, balesetmentes, biztonságos környezetet megteremtése.

Mozgásfejlesztés minden tagóvodában (MOZGITÍV torna)

¹⁷ Az alacsonyabb idegpályákra (mozgás) épülnek a magasabbak (írás, olvasás, stb.).

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Az Önkormányzattal közös döntés született arról, hogy a Józsefvárosi Óvodák minden tagóvodájában a kiscsoportos korú gyermekek célzott, életkorspecifikus, szervezett mozgásfejlesztésben részesüljenek prevenciós szándékkal. Az összeállított mérőcsomag VIII. kerületi sajátosság, minden tagóvoda azonos szempontok szerint kap képet a kiscsoportos korosztály mozgásfejlettségének mutatóiról. Ennek alapján történik a kiscsoportos korú gyermekek mozgásfejlesztése.

A sikeres fejlesztési folyamat támogatását munkaközösség támogatja.

Sikerkritériumok:

- ✓ A mozgásfejlesztő testmozgás a mindennapi élet természetes részeként van jelen a csoport életkori sajátosságaihoz igazodva.
- ✓ A gyermekek differenciált egyéni fejlettségét figyelembe veszi a fizikai terhelésnél az óvoda pedagógus.
- ✓ Figyelmet fordít a fokozatosság elvére a gyakorlatok számának intenzitásának és a mozgás idejének tervezésekor.
- ✓ A természetes és hely - és helyzetváltoztatással járó gyakorlatoknál épít, a gyermeknél meglévő szintre változó körülmények közé helyezi a gyakorlást, és írásban rögzíti a fejlettségi szint újabb állomását a gyermek portfólióján.
- ✓ Gondot fordít a mozgásos felfedezés biztosítására az egyéni kísérletek biztonságos gyakorlására eszközökkel, balesetvédelmi ismeretek nyújtásával, bemelegítő gyakorlatokkal és szükség szerint dajka (pedagógiai asszisztens) jelenlétének szervezésével.
- ✓ A mozgás fejlesztésében minden alkalmat megragad, a komplexitásra törekedve kihasználja a nevelési területek egymásra hatását (éneke játékok, gyermektánc, kerti munka stb.)
- ✓ A mozgásos játékok tervezésekor a kooperatív játékok jellemzői szerint jár el.
- ✓ Az irányított mozgás kellő tudatossággal biztosítja az alapkészségek megszerzését csoportjában, a helyváltoztató mozgáskészségek, a helyzetváltoztató mozgáskészségek és manipulatív (finommotoros) mozgáskészségek arányának kombinációjával.
- ✓ Vezeti a mozgásfejlődési intézményi dokumentációját, a fejlődés óvodáskor végére elérendő kimeneti szint figyelembevételével.
- ✓ A testi képességek és mozgáskészségek fejlesztését az egészséges mozgásfejlesztés, szabad mozgás és irányított mozgásfejlesztés együttes alkalmazásával tudatosan valósítja meg, elvárja, hogy a kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség), koordinációs képességek (ügyesség), és a hajlékonyság, lazaság képessége a gyermekeket alkalmassá tegye az iskolás kori tornagyakorlatok végzésére.

4.5.5. A külső világ tevékeny megismerése

Óvodáink életében a külső világ tevékeny megismerése kettős funkciót tölt be:

- Egyrészt biztosítja játékunk, esztétikai nevelésünk élményhátterét. A közvetlen, érzékszervekkel történő megismerés kelti fel a gyermekben az alkotói kedvet, és az igényt az esztétikai élmények befogadására.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08gyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Másrészt olyan tevékenység, amely segítségével felismertetjük a gyermekben a környezeti értékeket, és tisztázzuk a fogalmakat a valós ismeretek nyújtásán keresztül. Általa pozitív viszony, környezettudatos magatartás, és felelősségteljes környezeti cselekvés alakul ki bennük. Óvodapedagógusaink feladata, hogy lehetővé tegyék a gyermek számára a környezetük tevékeny megismerését.

Biztosítsunk elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzünk hangsúlyt a környezettudatos magatartás formálására, alapozására, alakítására.

Cél: A szűkebb és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, állati, tárgyi világ értékei iránt.

A helyes szokások, a környezettudatos magatartás kialakítása az élővilág, a harmonikus környezet megőrzése érdekében (környezetvédelem). A fenntarthatóság elvének megismertetése, gyakorlása.

Feladat: Az élővilág, a természet szeretetére, az emberi munka által létrehozott értékek megbecsülésére, a környezetszennyezés, rombolás ellen tenni akarásra nevelés.

A gyermekek életkorának és érdeklődésének megfelelő ismeretátadás a mikro, ill. makro környezetről, matematikai fogalmakról.

4.5.5.1. Környezetvédelem és természetvédelem

A környezettudatos nevelésben a természet-nevelő eszköz, mert a gyermekek érzékelhetik a szerepét, megtanulják a környezetvédelem, a környezethigiéne, fontosságát, jelentőségét. Ugyanakkor tartalmaz emberi tulajdonságokra nevel - tartást ad, szelidségre, odafigyelésre, alázatra nevel, ezzel is megalapozzuk gyermekeink környezettudatos magatartását.

A gyerekek megismerhetik szűkebb és tágabb környezetük élővilágát, megfigyelhetik a környezeti szennyezés és egyéb ártalmak hatását, ismerkedhetnek óvásának, védelmének lehetőségeivel (légszennyezés, műanyag, víz használata, állatok védelme, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés stb.), kiemelve, hogy mit tehetünk ezért. Mindezzel egy környezettudatos magatartás megalapozását tűzzük célul.

4.5.5.2. Fenntarthatóságra nevelés

A fenntarthatóságra nevelés és a környezeti nevelés szoros kapcsolatban vannak egymással. Célunk olyan erkölcsi normák megalapozása, melyek birtokában a gyermek később képes lesz felelősségteljes, tudatos döntések meghozatalára mindennapi élete során. A környezeti és a fenntarthatóságra nevelés áthatja az óvodai nevelés egész folyamatát.

Az óvodai környezeti nevelés alapvető célja „olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, olyan képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek elősegítik a természetes és az ember által épített, létrehozott környezettel – pontosabban az ott lévő értékekkel – való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer, a természet-, és a környezetbarát magatartás alapjainak megteremtését.”

Feladatunk:

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- A gyermekek környezetében lévő élővilág megismertetése, megszerettetése és annak tudatosítása, hogy a vizek, az állatok, a levegő, a föld védelme fontos feladat.
- A környezettel való harmonikus kapcsolat, pozitív érzelmi viszony kialakítása, melynek feltétele az óvodapedagógus nyitottsága, érzékenysége a környezet, a természet iránt.
- A természetben zajló tapasztalatszerzés során ok-okozati összefüggések megfigyeltetése.
- A külső világ tevékeny megismerésének az évszakok folyamatos változásához történő kapcsolása úgy, hogy szerezzenek a gyermekek ismereteket: az évszakokról, azok változásairól, az időjárásról, az öltözködésről, a növényekről, az állatokról, a közlekedésről, a családról, a testünk részéről, az érzékszerveinkről, az egészségről, a betegségről, a víz, a föld, a levegő tulajdonságairól.
- Megfelelő hely, idő eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalatszerzésekre.
- A tevékenységek szervezése során az új ismeretek nyújtására, a már meglévő ismeretek gyakorlására, megszilárdítására azok rendszerezésére, a fogalmi gondolkodás alakítására való törekvés.
- A külső világ tevékeny megismerésére vonatkozó témák, élményszerzési lehetőségek, életkorhoz igazodó, egymásra épülő feladatok tudatos tervezése.
- A szülőföldhöz való pozitív viszony (hazaszeretet) kialakítása.
- A néphagyományokról, szokásokról tapasztalatok szerzése kirándulások, helyszíni foglalkozások során, ahol a gyermek önálló véleményalkotását támogatjuk, társas kapcsolatainak alakulását segítjük.
- A helyes értékrend kialakítása a környezettudatos életvitel, valamint a fenntartható fejlődés megvalósulásához szükséges, környezettudatos magatartásformák alapozása.
- A környező világ mennyiségi és formai kiterjedésében összefüggések felfedezése, sokoldalú ismeretek, tapasztalatok szerzése és tájékozódás a környezetükben.

4.5.54 A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal

Célunk a környezet megismerése közben szerzett mennyiségi és formai összefüggések felfedeztetése, tapasztalatok szerzése játékos formában, az emberi mintához, modellhez kötődő érzelmi viszonyra épülő matematikai gondolkodás, elemi ok-okozati összefüggések segítése. Fontos a játékok során szerzett tapasztalatok segítségével logikus gondolkodás megalapozása, pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához.

Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítson elegendő alkalmat és teremtsen természetes élethelyzeteket, melyben matematikai tapasztalatokhoz jut a gyermek, aktivitás, öntevékenysége folyamán, cselekedtető tevékenység közben.

Az óvodapedagógus feladata a gyermeket a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába juttatni, hogy ezen tevékenységekben alakuljon ítélőképessége, fejlődhessen tér- sík- és mennyiség szemlélete.

Az ilyen jellegű ismeretek hozzásegítik a gyermekeket a külvilág feldolgozásához, pontosításához. Matematikai ismeretbővítésre bármilyen tevékenység gyakorlása közben lehetőség van. Elsősorban a játék - hány építőkockád van, kérem a kisebbet, mennyi kellene még, stb. De más foglalkozással összekapcsolva is fejleszthető ez a terület pl.: hosszabb vonalat rajzolj, annyit ugorjál, ahányat tapsolok, stb.

Az óvodás gyermek legjobban az érzékszervi, mozgásos, cselekedtető formában sajátítja el a matematikai fogalmakat, összefüggéseket, relációkat, stb. Soha sem szabad elvontan, a manipulálás, tevékenykedés lehetőségét kizárva, konkrét eszközök lehetősége nélkül „matematikázni”.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Az óvodának nem az a feladata, hogy matematikát tanítson, hanem az, hogy a matematikai problémák iránt felkeltse az érdeklődést, kielégítse a gyermekből jövő természetes kíváncsiságot. A szakkifejezések megtöltése tartalommal és valós tapasztalatokkal, mindezt játéka, játékos feladatokba ágyazva.

A matematikai nevelés tartalmi elemei:

- A matematikai nevelést szabadon választott játékba építve vagy irányított tanulás formájában szervezi a gyerekek életkorának megfelelően. A játékba integrált tevékenységek során válik biztosítottá a verbális, motoros és szociális tanulás.
- Az összefüggéseket tapasztalati úton, játékos formában láttatja meg.
- Az egyéni differenciált foglalkoztatási formát részesíti előnyben, ahol átlátja az egyes gyermekek megoldási stratégiáját.
- A témák feldolgozása nem merev rendszerben történik, de tudatosan tervezett. Az egyéni eltéréseket és képességeket figyelembe veszi a megvalósítás során, készül a probléma többoldalú megközelítésére.
- A környezetünk téri-, formai-, mennyiségi összefüggései során megismeri a mennyiségbeli, térbeli, nagyságbeli, anyagi és alaki különbségeket.
- Érvényesíti a Piaget gondolkodási műveletrendszer fokozatait. A matematikai ismeretek feldolgozásának tervezésekor az értelmi képességek tudatosan érvényesülnek. (analízis, szintézis, általánosítás)
- Feladattervezéskor érvényesül az egyéni, differenciált fejlesztés elve a különböző típusú gyerekekre figyelve (cselekvő, figyelő, szóbeli aktivitás) a szociális fejlettség eltérésére figyelés (monotónia túrés, feladattartás)
- A számfogalmat mérésekkel alapozza meg.
- Iskolára érett korra képessé válnak a gyerekek tárgyakat szétválogatni, sorba rendezni tulajdonságaik szerint.
- Tárgyakat, személyeket halmazba rendeznek, halmazokat vizsgálnak párosítással, összeméréssel, számlálással.
- Nagyság, forma, szín szerint összehasonlítanak. Összehasonlításaikat képesek szavakba önteni.
- A „becslőképesség” fejlesztését sokféle érzékelési, észlelési lehetőséggel gazdagítja valós probléma helyzeteket teremtve.
- Az „ugyanakkora” - mint közös tulajdonság- érzékelése, felismerése, megnevezése, előállítása halmazok és mennyiségek körében is érvényesül a gyermekek probléma megoldásában.
- Sorbarendezés közben az irányokat, névutókat élethelyzetekben természetesen használják a gyerekek.
- Mennyiségeket tudnak a gyerekek azonossá, különbözővé és ugyanannyivá tenni.
- Nem sietteti az absztrakt számismeretet, de az óvodáskor végére tárgyakat meg tudnak 10-ig számlálni.
- Sík- és térbeli kiterjedésekkel kapcsolatos matematikai játékokat, méréseket, becsléseket végeznek, felfedezéseket tesznek, kísérleteznek, és mennyiségi vizsgálatokat tesznek.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, mellé), a tükörkép játékokat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Pozitív viszonyt alakít ki a problémahelyzetek megoldásához az élethelyzetek spontán lehetőségeinek felhasználásával, gyakorlati problémák megoldásával a „próbaszerencse” jellegű feladatokkal.
- A gyermekek szókincsének, kifejezőképességének része a környezetünk téri-, formai-, mennyiségi összefüggései során elsajátított fogalomrendszer.
- A sikeres iskolai munkához szükséges feltételek, így a testi, lelki és szociális érettség megléte az Értékelés fejezetben leírt feladatok és eljárásrend szerint valósul meg.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása az értékelés fejezetben rögzített dokumentálásnak megfelelően történik.

Matematikai nevelés - a tanuláshoz szükséges képességek fejlődésének **elősegítése**:

- Az érzékelés, észlelés differenciálódása, a térészlelés, a formaészlelés, a mennyiségészlelés fejlődése.
- A tanulás alapját képező szándékos figyelem kialakulása, tartalmának és terjedelmének bővítése, a figyelem megosztásának, tartósságának növelése.

Sikerkritériumok:

- ✓ Tudatosan és éves szinten tervszerűen szervezi a külső világ tevékeny megismerését.
- ✓ Heti témabontásban dolgozik (éves terv, heti ütemterv, projekt tervek)
- ✓ Az objektív környezeti élményeket biztosítja csoportjának, melyhez az évszakok negyedéves ciklusban adnak keretet.
- ✓ A megismerésben a tényleges cselekvést, tevékenykedtetést helyezi előtérbe;
- ✓ Komplex módon valósítja meg a tradicionális és multikulturális nevelés minden feladatát.
- ✓ Az óvodapedagógus gondoskodik a gyerekek által használt tárgyi eszközök hozzáférhető és biztonságos elhelyezéséről.
- ✓ A környezetvédelem jeles napjait is beépíti a feldolgozandó témák közé.
- ✓ A szűkebb környezetben feltérképezi milyen értékek vannak, melyek az óvodásokhoz értelmileg és érzelmileg közel hozhatóak.
- ✓ A szabad játék tárgyi feltételeit gazdagítja a környezeti témák során feldolgozottakkal, adott témákhoz igazodva és cserélve (állatok, növények, emberek munkája, közlekedési eszközök stb.).
- ✓ Az óvoda valamennyi dolgozója modellként áll a gyermekek előtt, és saját tevékenységével is mintát nyújt a környezetvédő, természetszerető magatartáshoz, ahhoz, hogy a gyermekekben a pozitív környezeti viszony személyiségük részévé váljon.
- ✓ A gyűjtemények nézegetéséhez kialakított hely van (pl. Hónapsoroló).
- ✓ A gyermekek kérdéseit soha nem hagyja megválaszolatlanul, olyan helyzetet teremt, ahol szabad és lehet kérdezni. Merjen időt kérni, ha nem tud rögtön válaszolni a feltett kérdésre.
- ✓ Cselekvő része legyen a gyermekek felfedezéseinek, kísérleteinek, játékának, amely segíti az élmények újraélését.
- ✓ Folyamatos önképzéssel gondoskodik az egyes témák komplex feldolgozásához szükséges ismeretek megszerzéséről, hiteles és tudományosan megalapozott információkat közvetít a gyermekeknek.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Modell szerepének tudatában példát mutat a gyermekeknek a környezettudatos viselkedésre és hangsúlyozza annak módszereit, fontosságát.
- ✓ Aktívan közreműködik az óvodai zöld napok szervezésében, lebonyolításában.
- ✓ A környezetvédelem és természetvédelem témáit változatos tevékenységek formájában beilleszti a szervezett játékokba;
- ✓ A matematikai tartalmú környezeti nevelést szabadon választott játékba építve vagy irányított tanulás formájában szervezi a gyerekek életkorának megfelelően. A játékba integrált tevékenységek során válik biztosítottá a verbális, motoros és szociális tanulás.
- ✓ Az összefüggéseket tapasztalati úton, játékos formában láttatja meg.
- ✓ Az egyéni differenciált foglalkoztatási formát részesíti előnyben, ahol átlátja az egyes gyermekek megoldási stratégiáját.
- ✓ A témák feldolgozása nem merev rendszerben történik, de tudatosan tervezett. Az egyéni eltéréseket és képességeket figyelembe veszi a megvalósítás során, készül a probléma többoldalú megközelítésére.
- ✓ A környezetünk téri-, formai-, mennyiségi összefüggései során megismeri a mennyiségbeli, térbeli, nagyságbeli, anyagi és alaki különbségeket.
- ✓ Érvényesíti a Piaget gondolkodási műveletrendszer fokozatait. A matematikai ismeretek feldolgozásának tervezésekor az értelmi képességek tudatosan érvényesülnek. (analízis, szintézis, általánosítás)
- ✓ Feladattervezéskor érvényesül az egyéni, differenciált fejlesztés elve a különböző típusú gyerekekre figyelve (cselekvő, figyelő, szóbeli aktivitás) a szociális fejlettség eltérésére figyelés (monotónia túrás, feladattartás)
- ✓ A számfogalmat mérésekkel alapozza meg.
- ✓ A „becslőképesség” fejlesztését sokféle érzékelési, észlelési lehetőséggel gazdagítja valós probléma helyzeteket teremtve.
- ✓ Az „ugyanakkora” - mint közös tulajdonság- érzékelése, felismerése, megnevezése, előállítása halmazok és mennyiségek körében is érvényesül a gyermekek probléma megoldásában.
- ✓ Sorbarendezés közben az irányokat, névutókat élethelyzetekben természetesen használják a gyerekek.
- ✓ Mennyiségeket tudnak a gyerekek azonossá, különbözővé és ugyanannyivá tenni.
- ✓ Nem siettetni az absztrakt számismeretet, de az óvodáskor végére tárgyakat meg tudnak 10-ig számlálni.
- ✓ Sík-és térbeli kiterjedésekkel kapcsolatos matematikai játékokat, méréseket, becsléseket végeznek, felfedezéseket tesznek, kísérleteznek, és mennyiségi vizsgálatokat tesznek.
- ✓ Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, mellé), a tükörkép játékokat.
- ✓ Pozitív viszonyt alakít ki a problémahelyzetek megoldásához az élethelyzetek spontán lehetőségeinek felhasználásával, gyakorlati problémák megoldásával a „próbaszerencse” jellegű feladatokkal.
- ✓ A gyermekek szókincsének, kifejezőkészségének része a környezetünk téri-, formai-, mennyiségi összefüggései során elsajátított fogalomrendszer.
- ✓ Az kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása az értékelés fejezetben

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

rögzített dokumentálásnak megfelelően történik.

4.6. Kapcsolatok más rendszerekkel

Óvodánk a gyermekek megfelelő ellátása érdekében az alábbi területeken tevékenykedő csoportokkal, intézményekkel, más nevelési rendszerekkel tart fenn közvetlen és közvetett kapcsolatokat.

1. **A család és az óvoda, - szülői szervezetek intézményenként**
2. Társintézmények: - Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék,
- Belső-Pesti Tankerületi Központ
- józsefvárosi iskolák, - JEGYMI¹⁸
3. Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi Tagintézménye
4. **Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ JSzSzGyK,**
5. Fenntartó: Budapest Főváros VIII kerület Józsefvárosi Önkormányzat és annak Polgármesteri Hivatala Társadalompolitikai Ügyosztály Humán Szolgáltatások Irodája, Költségvetési és Pénzügyi Ügyosztály - Költségvetési Iroda, gazdasági társaságai: JGK Zrt.¹⁹, JKN Zrt.
6. Közművelődési intézmények: Turay Ida színház, bábszínház, múzeumok, állatkert, stb.
7. Egészségügy: Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ (gyermekorvos, védőnő), fogorvos
8. Belügyminisztérium Köznevelésért felelős államtitkársága, Oktatási Hivatal /OH/, POK²⁰, KIR²¹ rendszer
9. ELTE Tanító és Óvóképző Kar /ELTE TÓK, BGGYK)
10. Életet az Éveknek Nyugdíjas Szövetség
11. Testnevelési Egyetem Rekreáció tanszéke
12. Miskolci Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Gyógypedagógiai Szak

A felsoroltak közül csak az első és a negyedik pontban megjelölt kapcsolattartást emeljük ki, a többi terület fontosságát nem feledve.

A JSzSzGyK-val több témában is (gyermekvédelem, jelzőrendszer, gyermekétkeztetés, gazdálkodás) Együttműködési megállapodásunk van, melynek keretén belül látjuk el zökkenőmentesen a közös tevékenységeket, szükség esetén pedig biztosítjuk a megfelelő tárgyi feltételeket.

1. A család és az óvoda kapcsolata

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a gyermekek fejlődését. A szülők nevelőtársaink. Ők tudnak legtöbbet a gyermekükről, ők ismerik legjobban gyermekeik igényeit, szükségleteit. Az óvodapedagógusnak pedig olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata van, amely alapján hatékony segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez.

A korrekt, partneri együttműködés elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében. Az óvoda körültekintően szervezi meg és szabályozza a szülőkkel együtt kialakított együttműködés formáit, mely a folyamatos információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi

¹⁸ Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Általános Iskola

¹⁹ Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.,

²⁰ Pedagógiai Oktatási Központ

²¹ Köznevelési Információs Rendszer

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit és a fejlődés eredményeit hivatott közvetíteni. A szülői értekezletek alkalmával előnyben részesítjük, és hatékonyabbnak tartjuk azokat az interaktív kommunikációs formákat, amikor a szülők aktív résztvevői a megbeszélésnek.

A szülők, nagyszülők segítsék az óvoda érzelmi, szociális, esztétikai nevelését, hogy az óvoda a választott értékeit minél magasabb szinten tudja teljesíteni.

Már az óvodába lépés előtt lehetősége van a szülőknek megismerni valamennyi óvoda arculatát. A beiratkozás előtt az OVIEXPO nevű rendezvényünkön valamennyi óvoda bemutatja sajátos kínálatát. Célunk a középosztálybeli szülők megszólítása, hogy a kerületünkben találják meg gyermekük számára a legszimpatikusabb nevelési teret.

Cél: Érvényesüljön az intervenció gyakorlat a kölcsönös tisztelet és bizalom talaján.

Együttműködés a gyermek fejlődésének elősegítése érdekében.

Feladat: A kapcsolattartás formáinak működtetése. A szülők nevelési problémáinak megoldásában való segítség. Időben adott reális, de tapintatos információk átadása a gyermek fejlődéséről.

Kapcsolattartás lehetőségei:

Személyesen:	Közvetett módon:
-óvoda bemutató nyílt nap, első szülői értekezlet az új gyermekek szüleinek, - csoportos szülői értekezlet, - fogadóóra, - napi néhány perces kommunikáció, - óvodaigazgatói, tagintézmény-igazgató konzultáció, - Szülői klub működtetése - OVIEXPO a beiratkozás előtt	- telefon, - e-mail levél, - weblap, <u>facebook oldal</u> - gyermekek fejlettségmérő dokumentumai, - írásos értékelés a gyermek fejlődéséről
- játszódélután, - nyílt nap, - nyílt hét	- általános, és különös közzétételi lista
- évnyitó séta	
- critical csepp	
- farsangi kiske-báb égetés	
- anyák napja, - apák napja, - családlátogatás, - szülők adománygyűjtése évente több alkalommal - nyilvános óvodai ünnepek, - óvodanap(ok)	- faliújság - kifüggesztéssel

1. Közös teendőnk, hogy biztosítsuk a gyermekek testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez a szükséges feltételeket. Továbbá a kötelező óvodalátogatás, képzési kötelezettség teljesítését, a rendszeres óvodalátogatást.

2. A szülő feladata, hogy figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, rendszeresen tartson kapcsolatot a pedagógusokkal. Segítse elő gyermeke közösségbe való beilleszkedését, az óvoda Házirendjének, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

3. A szülők elvárásait, az otthoni nevelés hatásait a gyermekek naponta magukkal hozzák. A pedagógus akkor jár el helyesen, ha mindezeket figyelembe véve tervezi meg a differenciált pedagógiai munkáját.

4. Az óvoda működésében komoly segítséget nyújthat egy jól működő Szülői Szervezet (Óv. Sz.Sz.). A pedagógiai munkát színesítő ötletekkel, építő kritikával, szervezésben segítségadással, kapcsolatok felajánlásával aktívan részesei lehetnek a szülők is az óvoda napi életének. Feladatunk ennek tudatosítása az új szülők körében is.

- A szülő, mint az óvoda igénybevevője, partnere közvetlen és közvetett hatással van az óvodában folyó pedagógiai munkára.

- Az óvodáinkban évenként felmérjük a szülők igényeit, elégedettségét, elégedetlenségét. Az eredményeket nyilvánosságra hozzuk. Az SZMSZ-ben szabályozzuk a szülői panaszkezelés rendszerét, az 1 + 10 tagóvoda tekintetében. Tagóvodánként és összes óvoda szintjén megszervezzük a szülők érdekegyeztető, érdekvérvényesítő fórumait.

Az óvodai demokrácia alaptétele az [Nkt. 24. § (2)] bekezdése szerint: „A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vesznek a pedagógusok, a tanulók és a szülők, valamint képviselőik.”

A szülők döntése alapján véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező Szülői Szervezetet (közösséget) hozhatnak létre. [Nkt. 73. § (1)]

- Kölcsönösségi alapon a szülői szervezet képviselőit is meghívhatják a nevelőtestületi értekezletekre. Lásd 20/2012. EMMI rendelet 119. § (4) bekezdés

- Ha Szülői Szervezet írásos véleményét nem csatolják a jogszabályokban meghatározott dokumentumokhoz, akkor azok a törvény értelmében **érvénytelenek**.

4.7. A pedagógiai program dokumentációja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 41. § (4) bekezdésének c) pontja szerint az óvodának nyilván kell tartania gyerekek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatokat. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 63. §-a szerint az óvodának az óvodás gyerekek fejlődését folyamatosan nyomon kell követni és azt írásban szükséges rögzíteni.

Intézményünkben alkalmazott, saját kidolgozású és adaptált mérési, értékelési rendszer ráépül az Alapprogramban és helyi pedagógiai programunkban megfogalmazottakra.

Nevelőmunka dokumentálása:

Az óvodában megvalósuló fejlesztő-nevelő pedagógiai munka az OviKréta pedagógiai dokumentációs rendszer felületén rögzítésre kerülnek.

Az iskolára felkészítő fejlesztés a csoportos, tanulási tevékenységek terveiben és az egyéni tervekben dokumentálásra kerül.

A pedagógus munkájának eredményessége mindig a visszajelzésekben mérhető le. Ehhez időről időre meg kell figyelnie, vizsgálnia, hogy egy gyermek fejlődésében honnan hová jutott el az adott

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

intervallumban. Ezt írásban is dokumentálni kell valamennyi gyermek esetében, annak érdekében, hogy a mérés eredményét feldolgozó értékelés után tervezhető legyen a további fejlesztés.

1.1.1. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A pedagógus az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, majd az OviKréta felületén történik a gyermeki fejlődés nyomonkövetésének és az egyéni fejlesztés tervezésének dokumentálása óvodába lépéstől az iskolába lépésig. A nyomonkövetés szakmai szempontok alapján, jellemzően megfigyeléses módszerrel történik.

Diagnosztikus képességmérés:

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kort megelőző nevelési évtől kiegészül az iskolai képességek fejlettségének mérésével. A diagnosztikus mérést a fejlesztőpedagógusok végzik az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében. A mérés eszköze a rövid DIFER mérőcsomag.

A fejlődés támogatása érdekében az óvodapedagógus fejlesztési tervet készít. A felmérések, megfigyelések alapján, a gyermek egyéni fejlődési üteméhez és igényeihez fejlesztési célokat határoz meg, melyhez feladatokat, módszereket rendel.

Mérés, értékelés dokumentációja: Az anamnézis lap és a pedagógus megfigyelései (mozgás, látás, hallás fejlettsége, értelmi képességek, kognitív funkciók, szociális képességek, beszédfejlettség, anyanyelvi képességek, érzelmi, akaratiképességek, valamint a játék) alapján kitöltött személyiséglap vezetése, a tagóvodák által kidolgozott fejlődést nyomon követő dokumentáció alapján, évente minimum 2-szer.

A gyerekek egyéni portfóliója tartalmazza:

- óvodába lépéskor:
 - ✓ az anamnézist
 - ✓ a bemeneti szint megállapítását saját mérőeszközünkkel a gyermekről készült előzetes szakvéleményeket,
 - ✓ mérési eredményeket
- óvodás évek alatt folyamatosan:
 - rajzi fejlődés követését (hozzá a dátummal, sorszámmal mellékelt rajzokat)
 - ✓ szociális kapcsolatok vizsgálatára a szociogram elemzését
 - ✓ a folyamatos megfigyelések lejegyzését (melynek tartalma: - megfigyelések, a szükségesfejlesztési terület, a fejlesztés módszere, feladata, közvetlen, közvetett megfigyelések tapasztalatai)
- 4 éves kortól évi egy alkalommal:
 - ✓ a DIFER mérést

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- ✓ Goodenough-féle rajzelemzéssel a rajzintelligencia mérését
- ✓ a gyerekek fejlődésének nyomon követését saját táblázatainkkal
- a Szülő tájékoztatását igazoló feljegyzéseket
- pedagógiai véleményt, szakvizsgálat kezdeményezését igazoló dokumentumokat, szakvéleményt, ha készült ilyen.

Az óvodai tevékenységformák valamennyi területére érvényes megközelítési módnak tekinthetjük a gyermekek fejlődésének vizsgálatánál a feltáró módszereket:

- megfigyelés követlen módon
- megfigyelés közvetett módon
- vizsgálatok: interjú
beszélgetés
szociogram

a feldolgozó módszerek:

- megbeszélés (a két kolléga között)
- elemzés

Gyermekeink fejlődésének dokumentálásánál integrációs feladatainkból adódóan általános mérési, fejlesztési teendőink mellett speciálisan - HHH, SNI gyermekeink részére- kidolgozott feladatokkal és azok dokumentációjával is segítjük gyermekeink iskolaérettségének elérését.

Ennek területei:

- ✓ a szociális nevelés
- ✓ a mozgásfejlesztés
- ✓ a kognitív képességek fejlesztése
- ✓ vizuális nevelés, finommotorika fejlesztése
- ✓ anyanyelvi fejlesztés

és a szakemberek által óvodánkban is ellátandó fejlesztési feladatok heti végrehajtását tartalmazza.

A 4. életévet betöltött gyermekeink körében az általánosan intézményünkben használt mérőeszközökön túl évi egy alkalommal a DIFER mérésével is felmérjük gyermekeink képességeit. Ez képezi az összehasonlítható mérési adatok alapját.

Célja: Valósuljon meg a gyermek, az adott időszakra jellemző fejlettségi szintjének, állapotának megismerése. Biztosítsuk a megfigyeléseikből, a vizsgálati eredmények elemzésével a fejlesztés irányvonalát. Legyen képünk arról, hogy a gyermekek önmagához képest mely területeken fejlettek, vagy hol van esetleges lemaradásuk.

Feladat: A nevelési év elején (szept.-okt.), majd februárban és májusban megvizsgálni az előző időszak eredményességét, és ehhez viszonyítva kijelölni a további feladatokat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tothai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Tervező munka: Ügyelni kell arra, hogy az óvoda pedagógiai programja (JÓK PP) Éves Munkaterv és a Csoportnapló nevelési és oktatási terve szinkronban legyenek egymással.

A Szülő tájékoztatásának szabályozása

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet értelmében a Szülőt folyamatosan tájékoztatni kell, melynek formáját és gyakoriságát szabályozni kell.

A szülő tájékoztatása gyermeke fejlődéséről fogadóóra és szülői értekezlet keretében konkrét adatokkal, feljegyzésekkel történik, melynek tényét a munkaterv és a csoportnapló szervezési feladatok oldalai tartalmazzák.

III. Fejezet

1. Sajátos alapfeladatok, egyéb szolgáltatások

Az önkormányzat a feladatellátás keretében **ingyenesen** igénybe vehető szolgáltatásokat nyújt az alábbiak tekintetében:

- meleg étkeztetés rászorultság, jogosultság, illetve szülői nyilatkozat alapján,
- az óvoda létesítményeinek, eszközeinek használata,
- korai képesség és készségfejlesztés, esélyegyenlőség biztosítás fejlesztőpedagógus önként vállalt alkalmazásával,
- a tehetséges gyermekek gondozása,
- etnikai kisebbséghez tartozó, fejlődésben lemaradt gyermekek differenciált fejlesztése,
- az óvodai tevékenységeken való részvétel,
- az erdei óvoda használata (kivéve az ottani étkezést),
- a gyermekek rendszeres egészségügyi felügyelete (gyermekorvos, fogorvos),
- szükség esetén logopédus, dyslexia - megelőző foglalkozás,
- a különös bánásmódot igénylő gyermekek integrálása, fejlesztő foglalkozása.

Fontos szabály, hogy az óvoda, az alapfeladatát tekintve, csak olyan programot szervezhet a gyermekek részére, amely anyagilag nem jelent terhet a család számára.

2. Gyermekevédelem az óvodában

A gyermekvédelmi törvény (1997. évi XXXI. törvény) és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezik a gyerekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.

Az óvoda a gyermekjóléti alapellátások egyik formája, és mint ilyen hozzá kell járulnia a következőkhöz:

- ✓ gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez
- ✓ jólétéhez, a családban történő nevelésének elősegítéséhez
- ✓ a gyermekek családjukból történő kiemelésének megelőzéséhez.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy a fejlődésüket hátráltató tényezőket feltárják, és pedagógiai segítségben részesüljenek.

Az intézményi gyermekvédelem az ide vonatkozó törvények, az önkormányzat rendeletei, a gyermekvédelmi felelős és az intézmény munkatervében megfogalmazottak alapján történik.

2.1. Gyermekvédelmi szempontból tisztázandó fogalmak:

a) *Hátrányos helyzetű (HH):* Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése határozza meg.

b) *Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH):* Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése határozza meg.

c) *Sajátos nevelési igényű gyermek (SNI):*

- az aki, a szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján: testi- érzékszervi- értelmi fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, pszichés fejlődési zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, autizmus, kóros hyperkinetikus vagy aktivitás zavara van.)

d) *Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTM):*

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

e) *Kiemelten tehetséges gyermek:*

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség

A gyermekvédelem alapelvei:

- ✓ A gyermek érdekének elsőbbsége („a gyermek minden felett álló érdeke”):
- ✓ Az állami és társadalmi szervek, továbbá a magánszemélyek a gyermek mindenekfelett álló érdekeit figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva kell, hogy eljárjon.
- ✓ Együttműködés és prevenció:
A gyermekvédelemben érintett szervek és személyek kötelesek együttműködni a gyermek nevelését biztosító családdal, továbbá kötelesek a családnak megadni azt a - helyzethez és szükségletéhez igazodó - támogatást, amellyel a szülők eleget tudnak tenni gyermeknevelési joguknak és kötelezettségüknek.
- ✓ Ellátás nyújtása:
A gyerek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.
- ✓ A családból kikerült gyermek biztonsága:

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Ha bármilyen okból sor kerül a gyermek családból való kiemelésére, akkor biztosítani kell a korához és szükségleteihez igazodó gondozást, nevelést, egészséges testi és személyiségfejlődést.

✓ Önkéntesség:

A jogszabályokban biztosított ellátások igénybevétele általában önkéntes, azaz a gyermek törvényes képviselője csak a törvényben meghatározott esetben kötelezhető annak igénybevételére.

✓ Hátrányos megkülönböztetés tilalma:

A gyermekeket nem lehet megkülönböztetni – fajhoz, nemzethez, nemzetiséghez, etnikai csoporthoz való tartozás-, lelkiismereti, vallási, politikai meggyőződés-, származás, vagyoni helyzet, cselekvőképesség hiánya, valamint gyermekvédelmi gondoskodásba vétel- miatt.

✓ További gyermekvédelemi, a gyermekek jogait és kötelességeit előíró, valamint a gyermekek óvodai életét óvó- védő előírásokat az intézmény Szervezeti és működési szabályzata illetve Háziarendje tartalmaz.

2.2. Az óvoda gyermekvédelmi munkája:

- Nyilvántartja, hogy ki veszi igénybe a szociálisan hátrányos helyzete miatt az étkezési térítési díj támogatást.
- A mélyszegénységben élő szülők figyelmét felhívja az egyéb támogatási lehetőségeire.
- Segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, ha a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel már nem tudja az óvoda megszüntetni (védelembé vétel, stb.).
- A veszélyeztetett körülmények között élő gyermek védelme, beszélgetés a szülőkkel, amennyiben szükséges a megfelelő szakemberek értesítése.
- Közreműködik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtésében. Amennyiben szükséges külön programot szervez az ingerszegény környezetben nevelkedő gyermekek számára.

A tagóvoda gyermekvédelmi tevékenységének, a gyermekek mindenkifelett álló érdekének érvényesítése, ellenőrzése a tagintézmény-igazgató felelőssége.

A Józsefvárosi Óvodák kerületi szintű munkaközösséget működtet a gyermekvédelmi munka hatékonyságának emelése érdekében. Továbbá az egyesített óvoda vezetőségének valamennyi tagja részt vesz a gyermekvédelmi munkában.

A JSzSzGyK által alkalmazott, de az intézményünkben, hetente egyszer tevékenykedő óvodai szociális segítők munkáját támogatja, és aktívan részt vesz a Jelzőrendszer hatásos működtetésében.

3. Felzárkóztatás a részképességekben lemaradt gyermekek számára

Az adott csoportban történő folyamatos fejlesztés az óvodapedagógus és a fejlesztőpedagógus közös felelőssége. A nevelési év elején történő, a gyermek fejlettségét mérő vizsgálat alapján egyeztetnek arról, hogy ki az a gyermek, akinél részképesség lemaradás tapasztalható.

3.1. A fejlesztőpedagógus feladata:

- Hetente többször is az esélyegyenlőséget segítve, fejlesztő foglalkozást szervez az arra rászoruló gyermekek számára.
- A nevelési év elején a gyermek csoportokat meglátogatva, a gyermek természetes környezetében megfigyelés alapján kiszűri azokat, akik külön fejlesztésre szorulnak.
- A kisebb csoportokban, illetve egyénileg foglalkozik a gyerekekkel.

Handwritten signature and date: 8.7.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Segíti a tanköteles korú gyerekek iskolakezdés elhalasztása érdekében kezdeményezett felmentéséhez a vizsgálati megállapítások elkészítését, a szülőkkel együttműködik, - ha ezt kéri - az OH felületén a dokumentumok kitöltésében.
- Fogadó óra keretében tájékoztatja a szülőket az általa fejlesztett gyermekek haladásáról.
- Amikor a fejlesztőpedagógus foglalkozása idején az óvodai csoport kirándulni megy, szabadtéri foglalkozást tart, elkíséri a gyermekeket, és ott foglalkozik velük külön.

3. 2. A fejlesztőpedagógus és az óvodapedagógus összeegyeztetett közös feladata:

- Az érzékelések, a térbeli tájékozódás fejlesztése a megismerés folyamatában.
- A környezetünk iránti érdeklődés felkeltése, az ok-okozati viszonyok felismertetése.
- A rendszerező és az elemző gondolkodás kialakítása, gyakoroltatása.
- A koncentráció képesség, ill. a figyelem tartósságának fejlesztése.
- A környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos sokoldalú tapasztalatszerzés (érezékelés, észlelés, megfigyelés, visszaemlékezés).
- A formaérzék, a feladatmegoldó, a számlálási készség kialakítása.

Olvasás és írás-előkészítő foglalkozások megszervezése.

- * síkban való tájékozódás fejlesztése,
- * biztos, helyes ceruzafogás, a kezesség kialakítása, a finommotorika fejlesztése,
- * kézügyesség fejlesztése különböző technikákkal (tépés, festés stb.)
- * alapformák, betűelemek, sorminták kialakítása, gyakorlása.

Beszédképesség fejlesztése, szókincsbővítés - gyűjtő és elvont fogalmak-. A verbális kommunikáció fejlesztése - a megértés és a megértetés képességének javítása a gyermek beszédetése során-. Az igeidők, névutók, relációk helyes és biztonságos használatának kialakítása a természetes beszéd közben.

3.3. A tagintézmény-igazgató a kötött óraszámuk letöltése idején azokkal a külön fejlesztésre szoruló gyermekekkel foglalkoznak heti rendszerességgel, akikkel már a fejlesztőpedagógus idő hiányában nem tud, és a lemaradásuk nem olyan nagymértékű.

3.4. A Józsefvárosi Óvodák Fejlesztő csoportja a fejlesztő munka hatékonyságának emelése érdekében rendszeres (havi) megbeszéléseket, konzultációkat tartanak. Tagjai a JÓK fejlesztőpedagógusai, gyógypedagógusai, pszichológusai. Feladat számukra, a képességeik, tempójuk alapján, differenciáltan, egyéni bánásmóddal speciális foglalkozást biztosítani számukra, segítve az önmagukhoz képest történő fejlődést.

4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrált nevelése

Az ellátás szakmai feltételei:

- Felkérés a szolgáltatás megszervezésére
- Egyeztetés: Belső-Pesti Tankerületi Központ, Józsefvárosi EGYMI, intézmények
- Integráló intézmények megkeresése, egyeztetések
- Saját konduktor, egyéb gyógypedagógus alkalmazása

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

• Az ellátás tervezése

Az Önkormányzat az óvodák Alapító Okiratában szakfeladatként jelölte meg a *mozgásszervi, látássérült, hallássérült, enyhén vagy középsúlyosan értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő* sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését valamennyi tagóvodánkban, a 20. oldalon található táblázat szerinti megosztásban, szakértői bizottság kijelölésével.

Az óvoda feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá az Nkt. 4.§ 13. pontja szerinti **kiemelt figyelmet igénylő** - sajátos nevelési igényű (SNI) - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (BTMN), és a kiemelten tehetséges gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

Az SNI és a BTMN-es gyermekek befogadása, csak akkor jöhet létre, ha az intézmény rendelkezik az ellátásukhoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. Fejlesztésük speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

- Az óvodapedagógus az alapfeladatainak ellátásán túl, mely a 20-25-ös létszámú csoportot hivatott gondozni, nevelni, oktatni, speciális fejlesztést nem láthat el. Ezek a gyermekek képességeikhez, és fogyatékosságukhoz képest, viselkedés zavarukhoz mérten vesznek részt a csoport napi életében. Az óvodapedagógus munkáját segíti ilyenkor a pedagógiai asszisztens is.

- Intézményünk rendelkezik gyógypedagógusi státusszal is. Gyógypedagógusaink feladata azon tagóvodák szakmai segítése, ahol az SNI gyermekek száma magas, vagy a problémák súlyossága miatt indokolt. A speciális ellátást minden esetben az utazó gyógypedagógus hivatott ellátni, illetve a szülő személyesen elviheti gyermekét óvodán kívüli, célirányos fejlesztésre.

- Az utazó gyógypedagógus általános feladata az óvodában, a gyermek fejlesztése a szakértői véleményekben megfogalmazott területeken és óraszámokban. Ehhez a tagintézmény-igazgatónak kell biztosítania a feltételeket.

- Amelyik óvodánk ilyen gyermeket lát el, ott akkor a sajátosság jellegének megfelelően, szakember segítségével, a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét figyelembe véve, e dokumentum mellékleteként tagóvodánként rövid, speciális nevelési programot készít.

További kritérium, a többi ép, egészséges gyermek fejlődését nem akadályozhatja, nem gátolhatja. Nem korlátozhatja mások cselekedeteit pl.: az óvodapedagógus pedagógiai munkáját sem. Nem veszélyeztetheti saját és társai, valamint az óvoda dolgozóinak egészségét, testi épségét, idegrendszerét.

/Gyermekek jogok fejezet/

A tagintézmény-igazgató felelőssége a sajátos nevelést igénylő gyermekek felvételekor igen nagy. Fel kell mérni, hogy a feltételek biztosítottak, biztosíthatóak-e az adott óvodában, és fel kell mérni, hogy a gyermek integrálható-e. Amennyiben nem, a különböző külső nyomások ellenére a felvételt megtagadhatják. Ha egy gyermekről később derül ki, hogy gyermekközösségbe **nem integrálható**, akkor mindent meg kell tenniük, hogy a sérült gyermek minél előbb a számára megfelelő intézménybe kerüljön. Ilyen esetben, a többi ép gyermek érdekét kell képviselniük.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Nevelési év elején elvégzendő pedagógiai feladatok:

- Pedagógiai felmérések
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése
- Adminisztrációhoz szükséges nyomtatványok begyűjtése
- **Tevékenységek rendjének elkészítése. Az iskolára felkészítő foglalkozások beépülnek a napirendbe és a hetirendbe a szervezés módjától függően.**

Évközi feladatok:

- Fejlesztési tervek ellenőrzése
- SNI névsor folyamatos aktualizálása
- Rendszeres kapcsolattartás intézményekkel, integráló többségi pedagógusok segítése, rendszeres konzultáció, team munka
- Utazó tanárok munkájának ellenőrzése
- Nyílt órák szervezése szülők, szakemberek számára

Nevelési év végi feladatok:

- Következő tanévben várható feladatok, létszámok felmérése
- Év végi értékelés egyeztetése az integráló pedagógussal
- Éves munka értékelése, tapasztalatok, javaslatok
- Következő tanévre várható létszám egyeztetése

5. Tehetséggondozás

Az óvoda szakmai munkáját is szabályzó, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény deklarált célja: „1. § (1) Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.”

A Józsefvárosi Óvodák tehetségpontja a 2023/2024. évi akkreditációs folyamatban való részvétele eredményeként az Akkreditált kiváló Tehetségpont címet nyerte el.

Kiemelt feladatunk a tehetséges gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése. „Kiemelten tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.” (Nkt. 4. § 14. pont)

5.1. Óvodai tehetséggondozásunk célja, feladata

Tehetséggondozásunk **célja** a szervezet szakmai színvonalának erősítése, tehetségműhelyek működtetése, a tehetségigéretes gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.

További célok: a gyermek erősségeinek támogatása, miközben a tehetségterülethez kapcsolódó gyenge oldalakat is igyekszünk az életkornak megfelelő szintre hozni. A tehetséggondozás nem

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

jelentheti más területek elhanyagolását, a komplex személyiségfejlődés elősegítése is kulcsfontosságú.

Feladataink: elfogadó, biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtése; a gyermeki tehetséget mutató tulajdonságlista ismeretében a gyerekek megfigyelése; átlagon felüli adottságok fejlesztése; közvetlen, cselekvő tapasztalatszerzések biztosítása. a gyermek pozitív „éntudatának” kialakítása, erősítése; az elfogadó és támogató környezet megteremtése.

A fejlesztések nem elszigetelten jelennek meg, hanem beépülnek a mindennapi pedagógiai gyakorlatba, játékos, élményközpontú formában. Nem az a cél, hogy minden gyermekből „kiemelkedő” teljesítményt hozzanak ki az óvodapedagógusok, hanem hogy mindenki a saját lehetőségeihez mérten fejlődhesen.

5.2. Tehetségsegítés tehetségműhelyeinkben

Az óvodai tehetséggondozásunk egyik lehetősége, hogy minden tagóvodában különböző tehetségműhelyekben vehetnek részt gyermekek.

A tehetségműhelyekbe többlépcsős folyamat után kapcsolódnak be óvodásaink

1. Tehetségazonosítás

Legfontosabb és legalkalmasabb óvodai tehetségcsíra azonosításnak a megfigyelést tartjuk, melyet az óvodapedagógusok végeznek. A megfigyelések spontán módon a gyerekek tevékenységeiben, játékában illetve strukturált megfigyelésekkel történnek. A tehetségazonosításban az óvodapedagógusok, szülők, óvodapszichológus javaslatát is elfogadjuk. A gyerekek kiemelkedő képességeinek felismerésében az *Állati kalandok* (JÓK tehetségazonosító mérőcsomagja) is segítségünkre van.

2. Beválogatás a tehetségműhelyekbe

3. Tehetségsegítés a tehetségműhelyekben

Megkezdődik a munka a tehetségműhelyekben.

A tehetséggondozó programok feladatai:

- a gyermek erős oldalának támogatása
- a gyermek /tehetséggel összefüggő/ gyenge oldalának kiegyenlítése
- a tehetségtől független területek támogatása

4. Tehetség értékelése

5.4. Sikerkritériumok:

Rövidtávú célok:

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- További tehetségműhelyek létrehozása, működtetése
- Tehetségígéretek műhelyeit vezető óvodapedagógusok nevelőtestületi szintű kiválasztása
- Gyermekek megfigyelése, felmérése, kiválasztása a műhelyekbe
- Munkaterv, ütemterv elkészítése

Középtávú célok:

- A környezettudatos, egészséges életmód beépített elemeinek tovább gondolása, célzott élményekkel, programokkal történő színesítése
- Szakmai kommunikációnk további fejlesztése, innovatív lehetőségek feltárása
- Esélyegyenlőségre törekvés, esélyegyenlőség lehetőségének megteremtése
- Klíma stratégia kidolgozása óvodánkra vonatkozóan
- Tehetséggondozás kidomborítása óvodánk adottságai által
- Segítő csoport koordinálásával az önértékelési feladatok elvégzése, értékelése
- Pályázatok írása szakmai anyagok és szakmai ismeretek bővítése
- A program eredményességének vizsgálata, értékelésének lebonyolítása
- Az integráció, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése érdekében szakemberekkel és a szülőkkel való hatékony együttműködés erősítése
- Kapcsolattartás, együttműködés tehetségelméleti szakemberekkel
- Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, írása

Hosszú távú célok

- „Jó gyakorlat” megosztása a tagóvodákban
- Pedagógusaink részére tehetséggondozó továbbképzések biztosítása
- Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, írása

6. Logopédiai foglalkozás

- Hetente egyszer a **Szakszolgálat** kerületi logopédusai ellátogatnak az óvodáinkba, és felmérésük alapján az arra rászoruló gyermekekkel szakszerűen és intenzíven foglalkoznak. Első sorban a nagycsoportos, iskolába menő beszédhibás gyermekeket látja el. Amennyiben lehetőség van a kisebb korcsoporthoz tartozó súlyosan beszédhibás gyermekekkel is foglalkoznak.

A beszédhibás gyermekek esetében tanácsot adnak az iskolaérettség megállapításához, amennyiben szükséges, írásos szakvéleményt is készítenek. Évente, a nevelési év elején felmérést végeznek a gyermekek között diszlexia szűrés és prevenció miatt.

- A Józsefvárosi Óvodákban 2 főállású logopédus dolgozik heti 24 órában.

7. A roma gyerekekkel kapcsolatos nevelési feladatok

A roma gyermekeket is nevelő óvodákként feladatunk, hogy megvalósítsuk az etnikai óvodai nevelés célkitűzéseit.

Óvodáinkban azokkal a roma gyermekekkel foglalkozunk kiemelten, akik életkorukhoz képest lemaradást mutatnak valamilyen képesség, készség területén, vagy az ingerszegény családi háttérből adódó szociokulturális hátrányukat kompenzálni kell, az esélyegyenlőség érdekében.

Ezekben az esetekben a szülők írásos nyilatkozatát kikérjük, arról, hogy igénylik a gyermekük fejlesztő fejlesztését.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettoroda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Az etnikai gyermekekkel való fejlesztő munka célja: az életkornak és a korcsoportnak megfelelő követelményszinthez való felzárkóztatás,

- o a feladatok megoldása során a többiekkel való folyamatos és eredményes együtt haladás biztosítása,

- o a gyermekek identitásának kialakulása, megőrzése,

- o különbözőségek elfogadása, kultúrájuk, értékeik hangsúlyozása,

A fejlesztő munka fő területei: a/ prevenció b/ fejlesztés c/ korrekció

- Kognitív (megismerésre vonatkozó) követelmények:

Tények és elemi információk, fogalmak, szabályok, egyszerű alapelvek, rendszerek ismerete, egyszerű összefüggések megértése, az ismeretek alkalmazása megfelelő helyen, ismert szituációban, új helyzetben.

- Tanulással, értelmi fejlesztéssel összefüggő követelmények:

- Érdeklődés az attitűdök és az értékek befogadása iránt.

- Reagálás, válaszadás a pedagógus, ill. a kortársak által feltett kérdésekre.

- Az életkornak megfelelő értérendszer kialakulása.

- Pszichomotoros fejlesztés követelményei:

- a rövid távú emlékezet fejlesztése,

- mozgás és a percepció fejlesztése,

- közvetlen fejlesztés,

- a verbális képesség tudatosítása

- a testséma kialakításában a mozgás szerepe

- Szociális fejlesztés követelményei

Segíteni kell a helyes szocializáció kialakulását. A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt kapcsolatában, valamint az én fejlődés csoportrelációban.

⇒ a gyermek legyen képes felmérni saját helyzetét, státusát a csoportban,

⇒ legyen kész a társaival való együttműködésre,

⇒ a társak kezdeményezését ne saját énjének veszélyeztettségként élje meg,

⇒ legyen képes az önálló helyzetmegoldásokra, a konfliktusok lerendezésére, felnőtt segítségével nélkül.

- Az identitás erősítése (életkoruknak megfelelő szinten)

A cigány hagyományok őrzése (szülők segítségével), a cigányság története, a cigány művészetek - mese-vers, zene, festészet megismertetése.

8. Esélyegyenlőség biztosítása

Józsefvárosban különösen szükség van arra, hogy az óvodapedagógusok elméletben is felkészüljenek a halmozottan hátrányos helyzetű, és a hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozásra.

Az integrációs munka szoros kapcsolatot igényelt az óvodapedagógusok és a társintézmények pedagógusai és munkatársai között.

Az óvónők nagy hangsúlyt fektettek a prevencióra, differenciálásra, a kompenzálásra, mely nagyfokú figyelemmegosztást, rugalmasságot igényelt.

Célunk:

➤ Három éves kortól kiváló minőségű óvodai nevelés biztosítása a HH/HHH gyermekek számára.

➤ Az óvoda körzetében élő valamennyi 3-7 éves HHH gyermek rendszeresen járjon óvodába, ahol megfelelő minőségű neveléssel, tudatos óvodai fejlesztő munkával biztosítsuk az egyenlő esélyét az iskolakezdéshez, majd gyermekek iskolai sikerességét.

Handwritten signature and initials.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Az óvodán belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- A gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása az egyéni képességeik figyelembe vételével.

Feladatunk:

- HH/HHH gyermekek teljes körű beóvodáztatásával biztosítani az esélyegyenlőséget.
- A gyermekcsoportokban a HH/HHH gyermekek egyenlő elosztásával biztosítjuk óvodai-, és csoport szinten a szegregációmentességet.
- Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésével.
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli társadalmi és civil szervezetekkel.

9. „Befogadó óvodák a roma minőségi oktatásért” című projekt

Kezdés: 2021. január 15.

Befejezés: 2023. június 15.

A projekt célja: a kerületi lakosság széles rétegei számára vonzó, a társadalmi hátrányok kiegyenlítése és a gyerekek kompetenciáinak fejlesztésére alkalmas, a gyerekek az iskolára hatékonyan felkészítő intézményrendszer kialakítása.

A kerületi óvodák komplex fejlesztése az óvodapedagógusok és a szülők bevonásával, melynek célja az óvodai deszegregáció és inklúzió az óvodai fejlesztési módszertan megújításával összekapcsolva.

A projekt eszközrendszere: az inklúzió módszertanának erősítése a kerület összes óvodájában; plusz programok és szolgáltatások bevezetése a hátrányosabb helyzetű óvodákban; a beóvodázási körzetek módosítása; a tagóvodák és a körzetükben lakó családok közötti kapcsolat erősítése; a kerületi óvodák előnyeinek hatékonyabb kommunikálása.

A projekt megvalósítása során bővült a szakmai repertoár, amellyel a gyermekek fejlődését támogatják az óvodapedagógusok. Ezek a programok, módszerek beépültek a Pedagógiai Programba, meghatározzák a tagóvodák arculatát.

10. Állatvédelem pedagógia

Óvodáink elkötelezettek az állatvédelem iránt, és aktívan részt vesznek a gyermekek állatvédelmi szemléletformálásban, hogy a kisgyermekek már óvodás korban tapasztalatokat szerezzenek, tudatosabbá váljanak az állatok védelmével kapcsolatban. Ezt minél előbb érdemes elkezdeni, ezért ennek érdekében minden tagóvodánkban megjelenik az állatvédelmi tapasztalatszerzés valamilyen aspektusa, számos kreatív és interaktív programot lehet szervezni, hogy a gyerekek játékos formában tanulhassanak az állatok tiszteletéről és védelméről, felelős állattartásról. Megvalósulását az „Állatvédelem pedagógiája a Józsefvárosi Óvodákban” című kiegészítő szakmai anyag évenként frissülő formában, tagóvodánként is tartalmazza.

11. A pedagógiai kompetenciák, indikátorok

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Ezek a pedagógiai munkára, a nevelésre, az okításra alkalmassá tévő ismeretek, képességek és készségek, valamint az ezeket kísérő érzelmek, motívumok dinamikus rendszere.

Más megfogalmazásban azoknak a pszichikai képződményeknek, tudásnak, attitűdöknek és képességeknek az összessége, amelyek alkalmassá teszik a pedagógusokat arra, hogy tevékenységüket eredményesen elláthassák (Kotschy, 2011).

Kilenc kompetenciaterületet jelöl ki a hatályos 326/2013 Korm. rendelet 7.§ (2) bekezdése:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás,
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók,
3. A tanulás támogatása,
4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség,
5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység,
6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése,
7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja,
8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás, valamint
9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.

12. Az óvoda továbbképzési rendszere

A gyermekek fejlődésére jellemző diverzitás miatt szükségessé vált, hogy az óvodapedagógusok széleskörű, hatékony pedagógiai módszer és eszköztárral rendelkezzenek. Ennek érdekében 5 éves ciklusokban

- az óvoda szakmai szemléletéhez igazodó, tartalmi megújító képzéseken vesznek részt 60 órában
- szabadon választott képzésen vesznek részt 60 órában.

Az egyéni kompetenciák, a tervezhetőség és az óvoda szakmai koncepciójának támogatása érdekében 1 éves továbbképzési terv készül, melyben rögzítésre kerülnek a kötelező és választható képzések.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Irodalomjegyzék:

Magyarország Alaptörvénye 2011. április 25.

Polgári törvénykönyv 1959. évi IV. törvény

Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény, 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Forrai Katalin Bp. Editio Musica 1974. Ének az óvodában

Gósi Mária Bp. 1993., 1994. Beszédeszlelés – beszédmegértés, Beszéd és beszédviselkedés az óvodában

Dr. Buda Béla Nemzeti Tankönyvkiadó A személyiség fejlődés és a nevelés pszichológiája

Dr. Ranschburg Jenő Saxum Kiadó 2012. Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban

Alice Miller Pont Kiadó 2011. Kezdetben volt nevelés

Gerő Zsuzsa Flaccus Kiadó 2015. Érzelem, fantázia, gondolkodás az óvodában

Perlai Rezsőné Flaccus Kiadó 2014. Óvodáskor fejlesztő játécai

Perlai Rezsőné Flaccus Kiadó 2014. Erkölcsi nevelés az óvodában

Perlai Rezsőné Flaccus Kiadó 2014. Matematikai játékok az óvodáskorban

Perlai Rezsőné Flaccus Kiadó 2015. Mit tanítsunk? Gondolatokat vagy gondolkodva tanulást?

Körmöczy Katalin Sprint Kiadó 2015. Ügyeskedjünk együtt. Hova bújt a matematika?

Péthy Endréné Comenius 2013. Befogadás, méltányosság, az inkluzív pedagógia

Lukács Józsefné – Ferenc Éva Játék nem csak játék!? Flaccus Kiadó 2010.

Pálvölgyi Ferenc L'Harmattan Kiadó 2014. Az erkölcsi nevelés új perspektívái

Elaine Aron Krasznár és Társa Könyvker. Szuper érzékeny gyerekek. Harmóniát hozó BT. 2012. megoldások

Bálványos Huba: Esztétika-művészeti ismeretek, esztétikai-művészeti nevelés Tankönyv. Balassi Kiadó 1998. 151 oldal, 334 kép

Bálványos Huba (szerkesztés és fejezet): Bakos Tamás-Bálványos Huba-Preisinger Zsuzsa-Sándor Zsuzsa: A vizuális nevelés pedagógiája a 6-12 éves korosztályban, Balassi Kiadó, 2000. 239 oldal

Bálványos Huba: Az esztétikai-művészeti nevelés elméleti alapjaihoz Pedagógusképzés, 1993/I. 72-89.p.

Bánki Vera-Bálványos Huba: Differenciálás a művészeti nevelésben, OKKER Kiadó, 2002.

Susanna Miller: Játéksz pszichológia (Maecenas, 1997)

Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan (Gondolat Kiadó, Bp., 1971.)

Jean Piaget: Szimbólumképzés a gyermekkorban (Gondolat, 1978)

Kósáné Ormai Vera-Járó Katalin- Kalmár Magda: Fejlődés lélektani vizsgálatok (Tankönyvkiadó, 1979)

Bruno Bettelheim: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek

Mindennap ünnep: Multikulturális gyakorlatok itthon (Educatio, Bp. 2008)

Székely Lajos: Egészségpedagógia (Egészségesebb Óvodák Nemzeti Hálózata Bp, 2005)

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Körmöci Katalin A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában Fabula Bt. 2001

Körmöci Katalin Kézikönyv a projektszemléletű óvodai életéről Sprint Kft

Raabe Kiadó Óvónők kincsestára Módszertani kézikönyv

Tinta Könyvkiadó: Kajdi Alexandra: ANYA-NYELV-JÁTÉK (Az ékesszólás kiskönyvtára 2021.)

Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer 4-8 évesek számára DIFER Programcsomag

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Legitimációs záradék

A jelen Pedagógiai Program érvénybe (hatályba) lépése: **2025. október 1.**

Felülvizsgálatának ideje: **szükség szerint**

A módosítás indoka:

- **77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról**
- **a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény**
- **a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet**
- **419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről**
- **a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet**
- **Az óvodák arculataiban történt változások miatt.**
- **Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Állatvédelmi koncepció 2025-2030**

Az egyesített óvoda neve: **Józsefvárosi Óvodák**

Jelen JÓK Pedagógiai Program hatályba lépésével hatályát veszti a Józsefvárosi Óvodák és tagóvodáinak korábbi, 2023. november 1-jén hatályba lépett Pedagógiai Programja.

Célja: A pedagógiai program bevalás vizsgálatának célja, hogy megvizsgáljuk, mennyiben fedí a helyi nevelési program tartalma az óvodai nevelés gyakorlatát, és fordítva, mennyiben valósítja meg nevelőtestületünk – a mindennapi nevelőmunka során – a pedagógiai program által előírt célokat, feladatokat, tevékenységeket.

A program vizsgálata a következő területekre terjed ki:

- a program használhatósága a mindennapi nevelőmunkában;
- a program hatása az intézmény környezetre
- a program hatása a szülőkre (elégedettségük, elégedetlenségük feltárása)
- a gyermek neveltségi szintje, személyiségük fejlettsége az elemzésekre támaszkodva (elemzés - értékelés szempontjai szerint)

A bevalás vizsgálat során elvégzendő lépések:

- Felülvizsgálat feladattervének elkészítése
- A program szerkezet vizsgálata
- A program bevalását nyomon követő dokumentumok tartalmi összegzése
- A pedagógiai program tartalmi és szerkezeti elemzése
- A program szerkezeti és időkereteinek vizsgálata
- A program feltételrendszere, személyi és tárgyi feltételeinek megfeleléségi vizsgálata

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

- Az óvoda gyermekvédelmi feladatainak megfelelőségi vizsgálata
- Az óvoda integrációs kötelezettségének vizsgálata
- Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség érvényesülésének megfelelősége
- Az óvoda kapcsolatrendszerének vizsgálata
- A nyomon követő vizsgálat változtatásai javaslatainak összevetése, javaslatok beépítése az adott terület változtatási javaslatai közé
- A program korrekciója, átdolgozása
- Az átdolgozást követő törvényességi elemek végig vitele

Az értékelési terv tartalma

- helyzetelemzés
- a programmódosítás lehetséges indokai
- az óvodavezető éves szakmai-pedagógiai munkatervére alapján készült értékelések, melyek az új nevelési év feladatait is magukban foglalják:
- programfejlesztés konkrét feladatokkal
- gyermekvédelem – gyermeki jogok érvényesülése
- továbbképzések, tanfolyamok sikere
- felelősi rendszer konkrét bonyolítása
- nevelési feladatok területenkénti megjelölése
- kapcsolattartási formák
- szolgáltatások biztosítása
- értekezletek témája, feladatmegosztás.

Véleményezés, elfogadás jóváhagyás, egyetértés:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 73. § (1) bekezdés értelmében, az óvodában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, pedagógiai munkáját érintő kérdésekben *véleményezési, javaslattevő* joggal rendelkeznek.
- Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján az óvoda pedagógiai programját az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.

1. Véleményezés

Szülői Képviselőt nevében: A dokumentumot megkaptuk, a többi szülővel közösen megvitattuk, a benne foglaltakat megismertük, és véleményyeztük.

Bp. 2025.

JÓK Sz.Sz. elnöke

96

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

2. Elfogadás:

A módosítással kapcsolatban a Józsefvárosi Óvodák nevelőtestületének valamennyi tagja egyetértését kinyilvánította és az abban foglaltakat elfogadta.

Az elfogadásról szóló Határozat száma:

Budapest 2025.

Kocsisné Juhász Éva
igazgató

Szabó Edina
igazgatóhelyettes

Csabainé Lampert Ágnes
igazgatóhelyettes

Pappné Antal Katalin
igazgatóhelyettes

3. Jóváhagyás

A Józsefvárosi Óvodák Pedagógiai Programját (JÓK PP-t) a fenntartó jóváhagyta az Önkormányzat Képviselő-testülete Társadalmi Ügyek Bizottságának határozata alapján, 2025. október 1. napjával.

P.H.

Pikó András
polgármester

4. Tájékoztatásul megkapták: Az Önkormányzat Képviselő-testülete, székhely, illetve tagóvodaként a nevelőtestületek, a tagintézmény-igazgatók, az óvodaigazgató helyettesek, és a szülői képviseletek.

5. Publikálás formája: tájékoztató szülői és munkatársi értekezleten, kifüggesztés, weblapon való megjelenítés: www.08egyesitettovoda.hu

1. melléklet: Az intézmények pedagógiai munkájának sajátosságai

Józsefvárosi Óvodák 1084 Bp. Tolnai Lajos u.7-9.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

	Az intézmény pedagógiai munkájának sajátossága	Kiemelt feladatok:
JÓK Székhelyóvoda (Csillagfürdt)	A tagóvoda helyi sajátosságaiból adódó, egyéni, sajátos arculata a Komplex Prevenció Óvodai program adaptációjában jelenik meg. Ennek szellemében a mindennapi életük legfontosabb tevékenységei a játék, a mozgás, és a játékba integrált egyéni fejlesztés. A program egy preventív jellegű, az óvodába lépéstől az iskolakezddésig tartó, tervezett képességfejlesztési folyamat. Differenciált bánásmódjuk lehetőséget ad a tehetségek kibontakoztatására és az esélyegyenlőség megvalósítására. Zöld óvodaként kiemelten kezelik a környezet védelmét, az egészséges életmódot. Gyümölcsöket, zöldségeket termesztnek, a gyerekekkel közösen kertet gondoznak, madarakat etetnek, szelektíven gyűjtik a szemetet.	Nagy hangsúlyt fektetnek a mozgásra. A TSMT módszerével hatékony fejlesztést végeznek. Tanulási, viselkedéses vagy mozgásos problémákkal küzdő gyerekek terápiáját, valamint a tehetségek gondozását segíti. Cél a tanulási zavarok megelőzése, a gyermekek szenzomotoros képességeinek fejlődése, fejlesztése. A tehetségműhelyek elindításával fő cél a kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése, a tehetségigéretes elköteleződésének megelőzése, felismerése az alul teljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeknek. Továbbiakban a kreatív, tehetségigéretes gyermekek további komplex fejlesztése.
JÓK Csodasziget Tagóvodája	2021.őszétől a Csodasziget Tagóvodában elindult a Goethe Intézet német nyelvű HANS HASE Programja. A 6-8 éves kisgyermeknek szóló, játékos nyelvi program 30 tartalmi egységből áll. A program alkalmazása jó alapokat teremt ahhoz, hogy a gyerekek az általános iskola alsó tagozatán tovább foglalkozzanak a német nyelvvel. A HANS HASE program a korai idegennyelv-tanulás legfrissebb kutatási eredményein alapul. Az anyagot a budapesti Goethe Intézet fejlesztette ki olyan 6-8 éves gyermekek számára, akik korábban nem foglalkoztak a német nyelvvel. Innovatív elemként bevezették a Bee-Bot padlórobotot a gyerekek motiválására, komplex fejlesztésre. A robot tökéletes eszköz az irányok elsajátításához, a problémamegoldási képesség fejlesztéséhez illetve a programozás alapjainak megismeréséhez játékos formában.	Anyanyelvi nevelés, beszédértés fejlesztése, egészséges életmódra nevelés (szomatikus, mentális és szociális nevelés). Az óvoda és a család együttműködése. A gyerekek abban a környezetben ismerkedhetnek az új nyelvvel, amelyben otthonosan és biztonságban érzik magukat.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

JÓK Tündérkert Tagóvodája	Az intézmény pedagógusai célul tűzték ki egy olyan családi hangulatú óvodai élettér megteremtését, ahol Madárbarát és Zöld Óvodaként érték a környezetvédelem, a testi, lelki egészség, ahol szeretetet nyújtó környezetben, a néphagyományok fejlesztő hatással bíró gazdag eszköz- és hatásrendszerét segítségül hívva jól érzi magát gyermek és felnőtt egyaránt. Ahol megvalósulhat gyermekeink harmonikus személyiségfejlesztése, az életre való testi, lelki és szociális felkészítése, a boldog gyermekkor, az önmegvalósítás lehetőségének megteremtése, tehetségigéreteket felfedezése. Segítő szakembereik (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus, mozgásfejlesztő) is figyelemmel kísérik, segítik gyermekeik egyéni szükségleteinek kielégítését.	Kiemelt feladatuknak tekintik a gyermekek feltétel nélküli elfogadását, megbecsülését, a gyermek mindenek felett álló érdekeinek tiszteletben tartását, fizikai, biztonsági, érzelmi szükségleteinek maximális kielégítését. Biztosítják a multikulturális nevelésen alapuló integráció és inklúzió optimális feltételeit, játékos formában, mindennapjaikban, a PERSONA DOLL előítélet és konfliktuskezelő módszer alkalmazásával. <u>Bevezetésre került a Hans Hase program.</u>
JÓK Katica Tagóvodája	Nevelésükben nagy hangsúlyt kap az integráció, inklúzió, valamint a tehetséggondozás, és a reformpedagógiai elemek beépítése (Montessori, Drámapedagógia). Több tehetségműhelyben fejlesztik a gyermekek készségeit, képességeit. Ellátják a különleges bánásmódot igénylő: hallássérült, értelmi és beszéd fogyatékos, Autizmus spektrum zavarral és az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését is. A sajátos nevelési igényű gyerekek mellett a nem magyar állampolgárságú gyerekek nevelésére is különös hangsúlyt fektetnek, szüleik iránt megértést, és toleranciát tanúsítanak. Tiszteletben tartják étkezési, vallási és egyéb kulturális szokásaikat, hagyományait. Az óvoda saját logopédussal, gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal és pszichológussal is rendelkezik. Bevezetésre került a Gasztroeducatio nevű program, ami a helyes táplálkozást, az egészséges életmódot helyezi középpontba.	Zöld és Madárbarát óvodaként környezettudatos, egészségmegőrző és a fenntartható ökológiai szemlélettel a mindennapokban megvalósul az értékek megőrzése. A néphagyomány őrzését a gyermekek napi játékos tevékenységeibe ágyazottan, illetve az élményalapú mozgásfejlesztés (néptánc) alkalmazásával is elősegítik. Kiemelt feladatként tekintenek az egészséges életmód kialakítására.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

JÓK Mesepalota Tagóvodája	Nevelő munkájuk alapelve a komplex személyiség-fejlesztés, amelyben központi szerepe van a művészeti és környezeti nevelésnek. Mindennapjaik meghatározója a környezet tevékeny megismerése, külső helyszíneken. A témákat projektekben dolgozzák fel, melyek a szocializációs kapcsolatokra gyakorolt pozitív hatásokon kívül lehetőséget adnak az egyéni fejlesztő és tehetséggondozó nevelőmunkára, a gyermekek kommunikációs, anyanyelvi kultúrájának fejlesztésére is. Bevezetésre került a Superar zenei program.	Hiszik, hogy a mozgás és a szellemi fejlődés szoros kölcsönhatásban áll, ezért kiemelten biztosítják a változatos mozgás lehetőségeit a gyermekek igényeinek megfelelően. A Superar program által fejlődnek a gyerekek zenei képességei (ének, zene, énekes játék, gyermektánc).
JÓK Napvirág Tagóvodája	Nevelő munkájukat a Porkolábné Dr. Balogh Katalin "Komplex prevenció programja" alapján végzik. Fejlesztő és befogadó szemléletű szakmai munkájuk a gyerekek egyéni ütemű fejlődését támogatja. Egyénre szabott, differenciált bánásmóddal, és fejlesztő szakemberekkel együttműködve segítik a gyerekek idegrendszeri integrációjának érési folyamatait. Szakmai módszertanukban a <u>projektpedagógia</u>, a <u>szenzomotoros fejlesztés</u>, a gyermekek testi-lelki harmóniájának, érzelmi, szociális fejlődésének támogatására a drámapedagógia elemei, a <u>hagyományőrzés</u>, a multikulturalitás, <u>esztétikai, és a vizuális nevelés szerves egységben</u> épülnek be a mindennapokba, a gyermekek életébe. <u>A népi hagyományok, népzene, néptánc segítségével komplexen támogatják a gyermekek fejlődését.</u>	Szenzomotoros szemléletű, a mozgás-észlelés gondolkodásfejlesztés. A verbalitás, kommunikáció fejlesztése, az önkifejezés és a szókincsbővítés és a fogalmi gondolkodás megalapozása érdekében. Multikulturális nevelés: a különböző etnikumok együttélésének elfogadása, identitásuk, önazonosságuk megőrzése, ápolása, erősítése, társadalmi integrálódás megalapozása. Fenntarthatóságra nevelés, klímavédelem beépítése a mindennapokba - szemléletformálás, megalapozás. Tehetségfejlesztés szenzomotoros mozgással, táncos, zenei és ritmusjátékokkal, csoportos és egyéni formában a <u>Ritmusvarázs és Nyitva van az aranykapu tehetségműhelyekben valósulnak meg.</u>
JÓK Pityang Tagóvodája	A néphagyomány ápolása, a népszokások megőrzése, átszővi mindennapjaikat. A mesék, versek, énekek, népi játékok, kézműves technikák a mindennapokban kapcsolódnak a jeles napokhoz. A gyerekek megismerkednek a „népi kismesterségekkel”, és a természetes anyagokkal. Tornaterem, kézműves-, fejlesztő-, logopédus-, nevelői szoba is található az intézményben, melyek segítik a gyermekek fejlesztését, ellátását, valamint a pedagógusok színvonalas munkáját.	A néphagyományok ápolása, népszokások megőrzése mellett az egészséges életmódra nevelés is kiemelt hangsúlyt kap, ezen belül az egészséges táplálkozás, és a mozgás, kirándulás. Madárbarát óvodaként gondoskodnak a közvetlen természeti környezetükről, kiemelten a madarak gondozásáról.

103-

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08gyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

JÓK Szákszorszép Tagóvodája	Helyi óvodai nevelési programjuk a gyermek legfőbb tevékenységére, a mással nem helyettesíthető játékra, a mozgásra, és a környezeti nevelésre épül. Zöld Óvoda, és Madárbarát óvodaként megalapozzák a gyermekek természet és környezet iránti szeretetét. Fontosnak tartják a környezetvédelmet. Elkötelezettek a nehéz sorsú hátrányos helyzetű gyermekek nevelését. Az arra rászorulóknak terápiás szenzomotoros tornát vezetnek. Angol élménypedagógiai a nagycsoportos gyermekek részére. Innovatív új elemként bevezették a "Hívd a nagyit is!" programot, melynek során rendszeresen együtt tornáznak az óvodások és a nyugdíjasok a szabadban.	A mentális-, emocionális-, szociális hátránnyal, háttérrel küzdő gyermekeink szükségleteinek kielégítése. A komplex prevenciós óvodai program alkalmazása, kiegészítve a kompetencia alapú óvodai programcsomaggal. A különbözőség elfogadása, és a tehetséggondozás. Szelektív szemét gyűjtés, és komposztálás. Tanösvény az óvoda kertjében.
JÓK TÁ-TI-KA Tagóvodája	Az óvoda pedagógiai hitvallása, hogy óvodáskorban a gyerekek alapképességeit kell fejleszteni, melyre az iskola majd építeni tud. Ennek értelmében a zenei nevelést, a nagymozgást, a kézügyesség fejlesztést, a kreativitás, és a problémamegoldó gondolkodás kialakulását segítik. A kooperatív tanulás módszerével biztosítják az inkluzív (sokszínűsége építő, befogadó) nevelési-oktatási környezetet, hogy a kulturális és közösségi sajátosságok értéknek jelennek meg a gyermekek személyiségében.	Anyanyelvi, és a zenei nevelés fejlesztése. Idegen nyelv tanulásához szoktatás. A multikulturális szemlélet (elkülönülő kultúrák együttélése), melynek segítségével a különbözőség egyenjogúsítása valósulhat meg. Tehetséggondozás, és az esélyegyenlőség segítése. Idegen nyelv tanulásához szoktatás játékos formában.
JÓK Mackóvár Tagóvodája	Porkolábné dr. Balogh Katalin "Komplex prevenciós programja" alapján elkészítették a saját komplex korrekciós programjukat – melynek egyik kiemelt eleme a speciális mozgásfejlesztés, az óvoda jól felszerelt tornaszobájában sajátítanak el. Segítik a gyermekek hátrányainak leküzdését, a közösségbe való beilleszkedését. Elnyerték a Boldog Óvoda címet, mely a pozitív érzelmek megteremtésére alapoz. A környezettudatosságot és a prevenciót célzó egészségvédő tehetségműhelyekben a bontakozó tehetségek fejlesztését tűzték ki célul. A pedagógusok hatékonyan alkalmazzák fejlesztés során az IKT eszközöket. Csatlakoztak a Hans Hase német nyelvi programhoz.	Egészséges életmód kialakítása, az esélyegyenlőség megteremtése. Az alapvető higiéniai szokások megtanítása, készség szintre való fejlesztése prevenciós szemlélet. Az esélyegyenlőség megteremtése: egyes családok ingerszegény környezetének kompenzálása, különböző, élményt adó programokkal. A szülőkkel való együttműködés erősítése, hatékony konfliktuskezelés, befogadó attitűd. Klímavédelem, környezettudatosság, cselekvésbe ágyazott ismeretek elsajátítása. Gyermekevédelem.

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

JÓK Virágkoszorú Tagóvodája	Sajátos arculatuknak az egészséges életmódra nevelést, az egészségmegőrző magatartás kialakítását, az életre való testi-, lelki-, szociális felkészítést, és a környezettel való harmonikus együttélést választották. Céljuk, hogy a szociális hátrány ellenére, megfelelő testi, mentális, és szociális fejlettséggel rendelkezzenek az óvodájukba járó gyermekek. Az intézmény pedagógusai célul tűzték ki Zöld Óvoda cím megpályázását. Számukra érték a környezetvédelem, a klímavédelemhez való hozzájárulás. A Virágkoszorú Tagóvoda kiemelt hangsúlyt fektet a környezet- és állatvédelemre, a szelektív hulladékgyűjtésre, az újrahasznosításra. <u>Állatbarát bázisintézmény, kiemelt terület az állatvédelem, a felelős állattartás szabályainak megtapasztalása, beépítése a gyermekek mindennapi életébe.</u> . Csatlakoztak Minecraft, a Hans Hase német nyelvi programhoz és a "Bűvészközi" programhoz.	Odafigyelnek a gyermekvédelem, a szomatikus nevelés területeire. A személyi higiénés nevelésre, a testápolási szokások kialakítására. Környezeti higiénés nevelésre, az egészség megőrzésére. A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére. Az egészséges táplálkozásra. Kiemelt feladatként jelenik meg az óvodában a Befogadó Óvoda projekt keretén belül vállalt Minecraft IT program, mely sokoldalúan járul hozzá a gyermekek fejlesztéséhez. Fejleszti a gyerekek kreatív gondolkodását, geometriai érzékét, az innovatív gondolatokat serkenti. illetve még a geológia rejtelseibe is betekintést kaphatunk, miközben építjük virtuális építményeinket. Leginkább a képzelőerőt erősíti, emellett pedig a <i>kooperációs</i> készséget, hiszen a játékban a többi felhasználóval kell együttműködni.

2. melléklet: Eszközjegyzék

Játékok, játékeszközök szükséglete (mennyiségi eszköz-fajtánként)

1. Fejlesztés tartalmi elemeinek feldolgozásához szükséges készlet			
Játékeszközök		Tény %	Szükséglet %
ének-zene, énekes játékok eszközei			
Ritmushangszerek készlete			
képeskönyvek, mesekönyvek			
mozgásos játékok	Szabad játék		
	Irányított mozgás		

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

szerepjátékok			
építő-, konstruáló játék			
szabályjáték			
dramatizálás, bábozás			
barkácsolás			
érzékelés, észlelés, memória fejlesztő játékok			
figyelem, képzeletfejlesztő játékok			
kreativitást fejlesztő játékok			
képalakítás, építés, kézimunka		évente szükséges csoportonként	
rajzolás, festés, mintázás		évente szükséges csoportonként	
természeti, tárgyi környezet megismertetését szolgáló játékok	Helyszíni megfigyelések		A pedagógiai program végrehajtását alapozó feltétel, valósághű élmények biztosítása
	helyi feldolgozást segítő feltételek		
munka jellegű terület eszközei	Udvari (kerti szerszámok)		
	Épületen belüli munkavégzés eszközei pl. kisméretű takarító eszközök		
2. Nevelőmunkát segítő egyéb eszközök			
Hangszer (pedagógusoknak)			

Eszközlista

[Handwritten signature] 103

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08Segyisítettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest. Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

A vizuális tevékenységek keretein belül technikákat ismertetünk meg a gyerekekkel és azok szabad gyakorlására kapnak lehetőséget, mely a fogyó eszközök szükség szerinti, évenként történő pótlását teszi szükségessé:

- faáru (lécek, deszkák, szalvétatartó, keretek, figurák stb.)
- termések (koszorúk, virágok, stb.)
- üvegáru (üvegek, tartók, üveggolyók, üvegvarázs stb.)
- cserépáru (cserepek, kaspók, mozaikok stb.)
- fémáru (drótok, fémlemezek, drótformák stb.)
- kőtapéta (lapok, mozaik, stb.)
- lámpások (fólia, mécsestartók stb.)
- dekor anyagok (gumilapok stb.)
- decoupage (ragasztó, szalvéta stb.)
- festékek (hobby festék, lakk, antikuló lakk, festékfilcek, üvegfesték, márványozó festék, porcelánfesték, selyemfesték, textilfesték, arcfesték, ecsetek, akvarell stb.)
- művészkellékek (struktúr paszta, festővászon, olajfesték stb.)
- ragasztók (stift, kenőfejes, ragasztószalag, ragasztó pisztoly stb.)
- papírok (tibeti, mulberry, dombor, festett, pausz, karton, mágnespapír, merített papír, paszpartuk, színátmenetes stb.)
- matricák (öntapadós, kaparós stb.)
- zsugorka
- dekorációs homok
- textil (lenvászon, filc, zsinórok, drótos zsinór, kenderfilc, modellfilc, kongré, szalagok, paszomány, zsákszalag, kongré, organza, zsákvászon, kötözőzsinór, flitterek, gombok stb.)
- kiegészítők (marabu toll, babahaj, tömőanyag, granulátum, zsenília, ollók, vágókészlet, domborító, formavágó, szemek, papírgolyók, bordűrlyukasztó stb.)

Népi mesterségek anyagszükséglete

- fazekasság (agyag, korong, agyagozás eszközei stb.)
- gyöngyfüzés (kása, kristály, tűzzománc, kirakólap, selyemzsinór, kapocs, szalagok, fogók, fémköztes elemek, karkötők, bőrszálak, stb.)
- gyertyaöntés (öntőforma, viasztömb, gyertyadíszító lapok, toll stb.)
- szappanöntés (szappan, formák stb.)
- mozaikozás (mozaikkockák, átlátszó mozaik, üvegekavics, kagyló stb.)
- gipszöntés (formák, gipsz, mágnes korongok, szalagok stb.)
- modellezés (fa rudacskák, papírmassé, modellmassza stb.)
- szövés (szövőkeret, felvetőfonal, anyagok, fonalak, stb.)

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Zenei tevékenységekhez kapcsolódóan a különböző hangszerekkel ismerkedés lehetősége, kipróbálása évről-évre csak folyamatosan bővülő és az elromlott hangszerek pótlásával gazdagodó készlettel lehetséges:

- évente 3 féle hangszer beszerzése egy nevelési évre
- ütős-és ritmushangszer
- dallamcsövek készlet
- csengettyűk készlet
- népi pengetős
- gitár
- szintetizátor
- népi fúvós
- mikrofon
- erősítő, hangfalak

Megfigyelésekhez, felfedezésekhez, a jelenségek megértéséhez szükséges eszközök biztosítása a kutató kedv felkeltését eredményezi, ezért folyamatos pótlása szükséges:

- nagyítók
- mikroszkóp
- távcsövek
- kémcsövek
- üveglapok
- albumok
- lombikok
- Petri-csésze fedővel
- pipetták
- kémcsőtartó

A nagyvilág megismeréshez, természeti környezetünkben való kutakodáshoz olyan eszközök biztosítása szükséges, melyek közel hozzák a gyermek számára a világ jelenségeit, és amelyek pótlása folyamatosan szükséges:

- földgömb
- térképek
- könyvek
- lexikonok
- képes könyvek

Logikájuk, gondolkodásuk, képességeik fejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy olyan izgalmas, különleges játékok álljanak rendelkezésükre, melyek e területek fejlődését segítik:

- fejlesztőjátékok (Ravensburger, stb.)

108
105
[Handwritten signature]

Józsefvárosi Óvodák

OM azonosító: 034388

+36 (1) 210-0086

08egyesitettovoda.hu

info@jok-ovi.hu

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 7-9.

JÓK Pedagógiai Program

Improvizációhoz, dramatikus-és szerepjátékhoz, bábozáshoz az átváltozás lehetőségét biztosítva szükséges az alábbi eszközök beszerzése, pótlása, a meglévő készlet folyamatos bővítése:

- különböző színű és méretű anyagokat
- jelmezeket
- fejbábok
- kesztyű bábok
- ujj bábokat
- paraván
- díszletek készítéséhez anyagok (hullámpapír tekercs, hengerek stb.)

Angol élménypedagógia eszközigénye:

- színes nyomtató
- színes papírok
- plüssök
- zenei anyagok lejátszásához eszközök, hangszórók